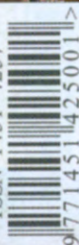

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 9. STUDENOGA 2007. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 246

Informativno-politički tjednik. Izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

ISSN 1451-4257

Odbor Skupštine Srbije
predložio izmjene
Zakona o lokalnoj
samoupravi

INTERVJU

U Gibarcu za blagdan

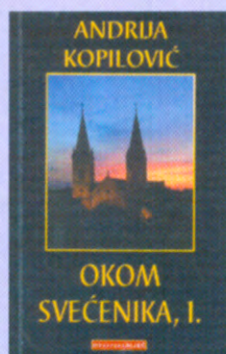
HNK Osijek u Subotici

BRANKA PAVIĆ-BLAŽETIN

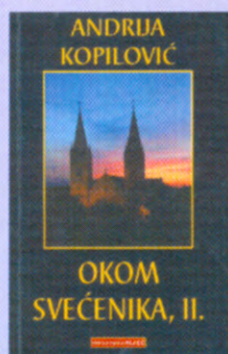
Dijaspora glasuje 24. i 25. studenoga

IZBORI U HRVATSKOJ

400 dinara

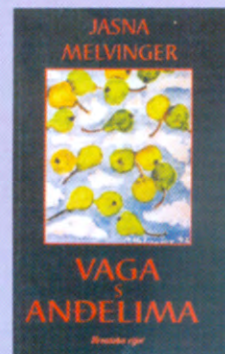
400 dinara

400 dinara

300 dinara

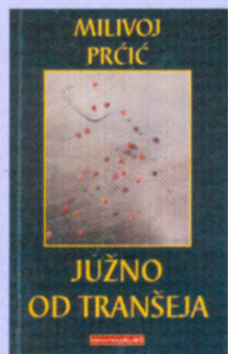
200 dinara

300 dinara

200 dinara

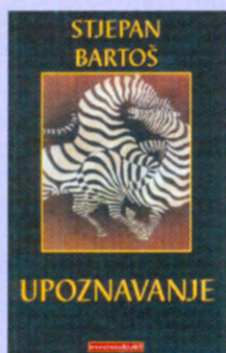
300 dinara

200 dinara

300 dinara

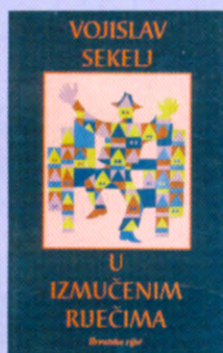
300 dinara

300 dinara

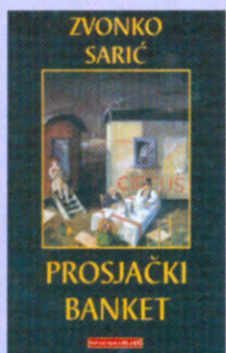
300 dinara

200 dinara

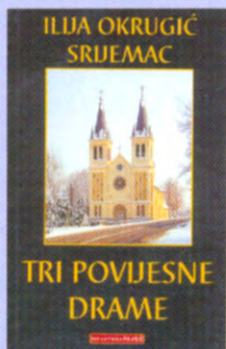
300 dinara

300 dinara

400 dinara

500 dinara

5000 dinara

HRVATSKARIJEČ

Naručite knjigu!

Dostava preporučenom poštom, plaćanje poštaru po primitku.

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Poštanski broj, mjesto i država:

Telefon i e-mail:

Ovim neopozivo naručujem knjigu:

1., komada
2., komada
3., komada
4., komada
5., komada

Vlastoručni potpis:

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija Mandić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR:

Zvonimir Perušić

ODGOVORNA UREDNICA:

Jasminka Dulić

POMOĆNIK I ZAMJENIK
ODGOVORNE UREDNICE:

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk

KOREKTOR: Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69

E-MAIL: hrvatskarijec@tippnet.co.yu

WEB: www.hrvatskarijec.co.yu

TISAK: »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine pod
rednim brojem 73.List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
32+659.3(497.113=163.42)

Dijaspora

Prema podacima o broju birača u dijaspori, koje je objavio hrvatski tjednik Globus, a prema podacima Državnog izbornog povjerenstva, manje od jedne petine hrvatskih državljana s biračkim pravom koji žive izvan Hrvatske izašlo je 2003. godine na biračka mjesta i glasovalo. Od ukupnog broja birača koji je iznosio 396.617 na prošlim je parlamentarnim izborima glasovalo 70.525 – što iznosi svega 18 posto. U odnosu na izbore 2000. trend izlaska na izbore bilježi značajan pad jer je tada glasovalo nešto više od jedne trećine, odnosno 126.135 od ukupno 360.104 hrvatskih državljana s biračkim pravom.

U najvećem postotku izlaze na biračka mjesta i glasuju Hrvati iz Bosne i Hercegovine. Od 284.499 hrvatskih državljana s pravom glasa izišlo ih je 56.298 na izborima 2003. godine. Iste godine na teritoriju tadašnje države Srbije i Crne Gore ukupno je izišlo tek 1495 od 28.573 hrvatskih državljana s pravom glasa.

Prema Globusovim podacima najniži postotci izlaska na izbore bilježe se u Mađarskoj, od 1120 glasovalo je njih 20, u SAD je od 4060 glasovalo njih 403, a u Njemačkoj od 33.351 glasovalo je 3821. Na Novom Zelandu od 435 birača glasovalo ih je 68, a u Čileu od 908 njih 96 je glasovalo. Viši postotak se bilježi u Australiji gdje je od 8673 glasovalo njih 2926.

Ovdje još treba dodati da od ukupno 396.617 pripadnika dijasporne evidentiranih u biračkim popisima na zadnjim parlamentarnim izborima 2003., u BiH ih je živjelo 284.449, odnosno 72 posto, dok je u ostale 42 zemlje diljem svijeta evidentirano 112.118 (28 posto) glasača dijasporne.

Opadajući trend izlaska na izbore pratio je i smanjeni broj zastupnika u 11 izbornoj jedinici te je tako na izborima 2000. bilo šest zastupnika iz dijasporne dok ih je 2003. bilo četvero.

Koliko će ove godine biti zastupnika iz dijasporne znat će se nakon izbora koji se u Hrvatskoj održavaju 25. studenoga dok će dijaspora glasovati tijekom dva dana vikenda 24. i 25. studenoga.

J. D.

Attila Szalai

Sjednica Odbora Skupštine Republike Srbije za međunarodne odnose

Prijedlozi za izmjenu Zakona o lokalnoj samoupravi 7

Geneza slučaja odjela VII. razreda na hrvatskom jeziku

Raskorak između deklarativnog i stvarnog 14,15

Redatelj Branko Ištvančić započeo snimanje dokumentarnog filma »Od zrna do slike«

Slamarke u autentičnoj svakidašnjici 30,31

Marko Gabrić, stolnotenisač

Najveći dosadašnji uspjeh 43

UKRATKO

Početak suđenja Šešelju

Suđenje lideru Srpske radikalne stranke Vojislavu Šešelju pred Haškim sudom počelo je 7. studenoga. Šešelj se tereti za ratne zločine počinjene u Hrvatskoj, Bosni i u Vojvodini.

Proces koji je počeo 7. studenoga, prvo je suđenje pred Haškim sudom gdje će se voditi rasprava o snazi i posljedicama »zapaljivih govora«, odnosno gdje će sudsko vijeće morati odlučiti jesu li i na koji način istupi Šešelja u javnosti pridonijeli činjenju teških zločina koji mu se stavljaju na teret. Tužiteljstvo, naime, tvrdi kako su ideje optuženog o Srbiji koja bi se prostirala do Karlobaga i Ogulina i njegovi istupi protiv muslimana i Hrvata bili dio ratne propagande i da su pridonijeli da drugi pojedinci počine zločine, i to u Vukovaru, Mostaru, Zvorniku, Nevesinju, Sarajevu, ali i u Vojvodini. U optužnici koja je posljednji put mijenjana u ožujku ove godine, Tužiteljstvo, međutim, navodi i kako je Šešelj sudjelovao u okupljanju dobrovoljaca za paravojne formacije i da je pomagao u njihovu organiziranju i financiranju. Konačno, za lidera radikala navodi se kako je, sa Slobodanom Miloševićem, Ratkom Mladićem, Veljkom Kadijevićem, Jovicom Stanišićem i drugima bio sudionik »zajedničkog zločinačkog pothvata« čiji je cilj bio širenje granica srpske države uz protjerivanje nesrpskog stanovništva s teritorija koji su Srbi smatrali svojim. Najnovija verzija optužnice tereti Šešelja za progon na rasnoj, vjerskoj, političkoj osnovi. Za ubojstva, deportacije, mučenje, uništavanje i pljačku imovine žrtava.

Stranke vojvođanskih Mađara imat će kandidata

Zastupnik Saveza vojvođanskih Mađara (SVM) u Skupštini Srbije Balint Pasztor izjavio je 5. studenoga kako je siguran da će stranke vojvođanskih Mađara imati zajedničkog kandidata na predsjedničkim izborima, prenosi B92. On je novinarima u Skupštini Srbije rekao da će to biti nestranačka ličnost, a da se o mogućem kandidatu još razgovara. Na pitanje koga bi SVM podržao u drugom krugu izbora, Pasztor je rekao da je rano govoriti o podršci bilo kome. Pasztor je naveo kako su do sada vojvođanski Mađari davali »bjanko podršku«, ali da je predsjednik Republike, nakon što je izabran, zaboravio na te glasove i zaboravio na zastupanje interesa vojvođanskih Mađara.

Obnovljen dijalog o otvorenim pitanjima

DSHV i SVM obnovili komunikaciju

Poslije dužeg vremena u četvrtak, 31. listopada, održan je sastanak na najvišoj razini između dviju političkih stranaka: Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini i Saveza vojvođanskih Mađara. Delegacije su na razgovorima predvodili najviši dužnosnici stranaka. Izaslanstvo SVM predvodio je predsjednik *István Pásztor*, a DSHV predsjednik *Petar Kuntić*. Tema razgovora je bila aktualna politička situacija u Vojvodini te razmišljanja oko budućih izbora na svim razinama. Petar Kuntić o razgovorima vođenim na inicijativu SVM kaže: »Dogovoreno je da ćemo se periodično sastajati i da ćemo pokušavati rješavati one probleme koje mi, kao predstavnici hrvatske manjine, na lokalnoj razini u općinama Somboru i Subotici ne možemo otkloniti kroz institucije države«. Premda je bilo riječi o izbornim aktivnostima, nikakav dogovor o tome

nije sklopljen. Kuntić kaže da je upoznao SVM s odlukom DSHV-a da će na predsjedničkim izborima podržati *Borisa Tadića*, a na pokrajinskim izborima listu Demokratske stranke. Kuntić dodaje da postoji obostrani interes da se suradnja stranaka nastavi i da su u tom kontekstu dobivena obećanja. No, hoće li ona biti i ostvarena treba pričekati i vidjeti, kako se ne bi ponovila ranija loša iskustva. Predsjednik DSHV-a kaže da je bilo riječi i o konkretnim projektima hrvatske zajednice, pri čemu je ova stranka inzistirala na jačoj financijskoj potpori hrvatskim institucijama i organizacijama. »Kada se raspišu izbori za lokalne skupštine onda ćemo vidjeti kakve ćemo korake poduzeti. Sada ne znamo ni po kojemu će se izbornom sustavu oni odvijati«, zaključio je Kuntić.

Konferencija za novinare Demokratske zajednice Hrvata

Sniziti prirodni prag za izbor zastupnika

Demokratska zajednica Hrvata priopćila je na konferenciji za novinare održanoj 31. listopada kako će predsjedniku Skupštine Autonomne Pokrajine Vojvodine *Bojanu Kostrešu* uputiti prijedlog da se strankama nacionalnih manjina snizi prirodni prag za izbor zastupnika u Skupštinu AP Vojvodine. DZH će tražiti da za izbor predstavnika nacionalnih manjina umjesto 3000 bude dovoljno 1000 glasova birača.

Na konferenciji je rečeno kako DZH predlaže da osobe koje budu vraćene iz inozemstva, na temelju Sporazuma o readmisiji koji je Republika Srbija potpisala s Europskom unijom, budu nastanjene u mjestima iz kojih su otišle, a ne isključivo u Vojvodini.

»Provođenje Sporazuma o readmisiji obuhvaća prihvatanje velikog broja osoba koje su državljani Republike Srbije. Prema procjenama Vijeća Europe, iz zemalja Europske unije bit će

vraćeno između 50.000 i 100.000 ljudi. DZH naglašava da se etnička struktura u Vojvodini ne bi smjela mijenjati«, rekao je predsjednik DZH *Dorđe Čović*, nakon čega je iznio kako je ova stranka 27. listopada održala sjednicu Glavnog odbora, na kojoj je formirano više povjerenstava, među ostalima za obrazovanje, gospodarstvo i kulturu.

Član Predsjedništva DZH-a *Petar Vojnić Purčar* rekao je kako ova stranka podržava poljoprivrednike koji prosvjeduju tražeći pomoć od države za pretrpljenu štetu od ovogodišnje suše.

Na pitanje hoće li DZH surađivati u priprema za predstojeće lokalne i pokrajinske izbore s nekom od hrvatskih stranaka u Vojvodini, *Dorđe Čović* je rekao da, s obzirom na izjave DSHV-a kako ne želi surađivati s DZH, međusobne suradnje neće biti.

Z. S.

► Da nije izgubljen mislio bih da je glup.

► Kamen mudrosti nas omeđuje.

Dujizmi

► Ostao sam i prešao sam se.

► Oni bi nas ujedali, ali nemaju zube.

Veleposlanik RH u Beogradu Tonči Staničić o rješenju za Kosovo

Hrvatskoj nije u interesu da u regiji dođe do krize

»Hrvatskoj nije u interesu da u regiji dođe do krize, ukoliko rješenje za Kosovo ne bude kompromisno«, izjavio je veleposlanik Republike Hrvatske u Srbiji *Tonči Staničić*. U intervjuu za »Večernje novosti« od 30. listopada veleposlanik Tonči Staničić je rekao da je stav Hrvatske da rješenja kosovskog problema ne može biti, ako nisu uključene obje strane. »Kompromis je zaista najbolji put da se izbjegnu problemi. A pitanje je u kojoj mjeri će doći do kompromisa, i u kojoj mjeri će međunarodna zajednica nametnuti rješenje. Sigurno je da će Hrvatska u Savjetu sigurnosti objektivno i konstruktivno pristupiti, jer ni njoj nije u interesu da u regiji nastane kriza ukoliko rješenje ne bude kompromisno«, rekao je Staničić. Na pitanje kako će se Hrvatska izjasniti u Savjetu sigurnosti, ako prijedlog za Kosovo ne bude prihvatljiv za neku od strana, Staničić

je rekao da pred Savjet nikada neće »doći rješenje kojim jedna strana nije zadovoljna, a samim tim i zemlje koje je podržavaju, osim ako je namjera da se neka velika sila isprovocira, što se veoma rijetko događa«. »Hrvatska je u rijetkoj poziciji da je kao sugovornik prihvatljiva i Beogradu i Prištini, jer je u dobrim odnosima s privremenim institucijama na Kosovu, UNMIK-om, predstavnicima Srba s Kosova i sa srpskom vladom«, izjavio je Staničić. Na pitanje treba li očekivati da će Hrvatska pokrenuti neke konkretne inicijative pomoći Srbiji, Staničić je naveo da su predsjednik *Stipe Mesić* i premijer *Ivo Sanader* dali vrlo jasne izjave da »nema Europe bez Srbije i što prije Srbija uđe u Uniju, to će biti bolje i za regiju i za Europu«.

(Beta)

Uskoro asocijacija medija na jezicima manjina u Srbiji

Čvršće povezivanje u zajedničkom interesu

Osnivanje Asocijacije medija na jezicima nacionalnih manjina u Srbiji započeto je u ponedjeljak, 5. studenoga, izborom peteročlanog Inicijativnog odbora. Sastanak predstavnika gotovo svih manjinskih medija iz Vojvodine i središnje Srbije održan je u Beogradu, u sjedištu državne novinske agencije Tanjug, čiji je direk-

tor *Luka Mičeta* podržao inicijativu i obećao logističku, tehničku i svaku drugu potporu. »Na današnjem sastanku predstavnika nacionalnih manjina, koji je organiziran na inicijativu i u režiji direktora Tanjuga, dogovorili smo realizaciju stare inicijative o formiranju Asocijacije manjinskih medija u Srbiji«, izjavio je za Tanjug predsjednik Inicijativnog odbora *Nebojša Ivanov* iz lista na bugarskom jeziku »Bratstvo«. U Inicijativni je odbor, ispred NIU »Hrvatska riječ«, izabran i direktor ove ustanove *Zvonimir Perušić*: »Ideja institucionalnog okupljanja manjinskih medija u Srbiji razrađuje se već dulje vrijeme, a cilj ove asocijacije je zajednički nastup prema državnim tijelima i drugim institucijama, te lakše rješavanje problema koji su specifični, a tradicionalno prate medije koji izvještavaju na manjinskim jezicima. Pred nama su i nove mogućnosti, koje se javljaju približavanjem Srbije procesima europskih integracija, tako da, u okviru buduće asocijacije, planiramo i zajedničke projekte prema europskim fondovima, koji u djelokrugu svoga djelovanja imaju nacionalne manjine i njihove medije. Jedan od prvih koraka ove asocijacije trebao bi biti, o tome smo razgovarali, formiranje neke vrste manjinske novinske agencije, koja bi prikupljala vijesti iz svih manjinskih zajednica, a koje bi u cijelosti

objavljivao Tanjug na svojoj internetskoj stranici, kako bi te vijesti bile dostupne velikom broju novinara i širokom krugu konzumenata. Jer, jedan od ciljeva upravo i jest da se pripadnici manjinskih zajednica što je moguće bolje integriraju u srbijanski društveni prostor.«

Prema Perušićevim riječima osnivački akti bit će pripremljeni u iduća dva tjedna, nakon čega će se, vjerojatno već u prosincu, organizirati osnivačka skupština Asocijacije medija na jezicima nacionalnih manjina u Srbiji (AMJNMS).

tor *Luka Mičeta* podržao inicijativu i obećao logističku, tehničku i svaku drugu potporu.

»Na današnjem sastanku predstavnika nacionalnih manjina, koji je organiziran na inicijativu i u režiji direktora Tanjuga, dogovorili smo realizaciju stare inicijative o formiranju Asocijacije manjinskih medija u Srbiji«, izjavio je za Tanjug predsjednik Inicijativnog odbora *Nebojša Ivanov* iz lista na bugarskom jeziku »Bratstvo«.

U Inicijativni je odbor, ispred NIU »Hrvatska riječ«, izabran i direktor ove ustanove *Zvonimir Perušić*: »Ideja institucionalnog okupljanja

UKRATKO

Model Hong Konga za Kosovo

Srbijanski ministar vanjskih poslova *Vuk Jeremić* izjavio je 5. studenoga u novom krugu pregovora o Kosovu u Beču kako je moguće da se dogovor o konačnom statusu Kosova ne postigne do roka 10. prosinca, no albanski pregovarač *Hashim Thaçi* poručio je da će Kosovo u tom slučaju odmah proglasiti neovisnost, prenosi Jutarnji list. Temelj za pregovore bio je dokument od 14 točaka koji je sastavila pregovaračka »trojka«. Srbijanski ministar za Kosovo i Metohiju *Slobodan Samardžić* izjavio je kako je taj dokument »dobra početna pozicija«, ali da Beograd inzistira da se u njega uvrsti i odredba kojom bi se izričito isključila mogućnost jednostranog proglašenja neovisnosti Kosova. Srbijanska strana također je predstavila model Hong Konga kao moguće rješenje za Kosovo - dosad se spominjao model dviju njemačkih država nakon Drugog svjetskog rata. Srbijanski predsjednik *Boris Tadić* i premijer *Vojislav Koštunica* poručili su kako model Hong Konga nudi mogućnost da različiti dijelovi iste države upravljaju sami sobom, ali da istovremeno ni jedna strana nema slobodu poduzimati unilateralne poteze.

»Zajednički kandidat je logika politike«

Šefica zastupničke skupine Demokratske stranke *Nada Kolundžija* izjavila je 5. studenoga kako je za tu stranku logično da vladajuća koalicija ima zajedničkog kandidata za predsjednika Srbije, prenosi B92.

»Za nas je logika politike da vladajuća koalicija podrži predsjedničkog kandidata DS-a *Borisa Tadića*, a hoće li to učiniti, ovisi o njima«, rekla je Kolundžija novinarima u Skupštini Srbije. Ona je dodala kako to nije bio predmet dogovora lidera vladajućih stranaka, već je samo potvrđen sporazum da se Ustavni zakon mora poštovati i da se izbori, u skladu s njim, raspišu do 31. prosinca.

Srbija parafirala SSP

Europska unija i Srbija u srijedu su parafirali Sporazum o stabilizaciji i pridruženju. Do parafiranja je došlo nakon što je glavna tužiteljica Haškog tribunala *Karla del Ponte* komesaru EU za proširenje *Olliju Rehn*u prenijela da je Srbija ostvarila značajan napredak u suradnji s Tribunalom i da je to dovoljno za parafiranje Sporazuma.

Sporazum je u ime Vlade Srbije parafirao *Božidar Đelić*, kog je za parafiranje Vlada ovlastila na telefonskoj sjednici. Parafiranju je prisustvovao i predsjednik Srbije *Boris Tadić*.

Sa sjednice Mjesnog odbora somborske podružnice DSHV-a

Pokrenuti radio emisiju na hrvatskom jeziku

Na posljednjoj sjednici Mjesnog odbora somborske podružnice Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini razmatrana su događanja između dvije sjednice, s pozitivnim naglaskom na prijam sedamdeset novih članova. Na sjednici je iznijeto kako somborski Mjesni odbor ima izražen problem radnog poslovnog prostora te je u tom smislu upućena zamolba Općini Sombor da pomogne u

rješavanju tog problema. Osim toga odlučeno je da se mjesni odbori DSHV-a izjasne o prioritetnim zahtjevima za sredstvima iz općinskih proračuna općina Sombor i Apatin. Naime, prema izvješću člana Općinskog vijeća Sombor ovo tijelo u tijeku 2007. godine nije doznalo sredstva hrvatskim udrugama te stoga postoji osnova tražiti proračunska sredstva iz rebalansa proračuna.

Na koncu sjednice, kojoj je prisustvovao i predsjednik stranke i narodni zastupnik *Petar Kuntić*, odlučeno je da se razgovara s vodstvom Radio Sombora, kako bi se uspostavila radio emisija na hrvatskom jeziku. Sjednicom je predsjedao predsjednik Mjesnog odbora somborske podružnice DSHV-a *Mata Matarić*.

H. R.

Nastavlja se rasprava o privatizaciji višejezičnih elektroničkih medija

Pitanje privatizacije višejezičnih elektroničkih medija ponovno je pokrenuto u Skupštini Srbije, a rasprava je nastavljena i izvan skupštinske dvorane, prenosi 31. listopada Magyar szó. Zastupnik Saveza vojvodanskih Mađara *Bálint Pásztor* prozvao je predsjednika skupštine *Olivera Dulića* zbog odbijanja da na dnevni red uvrsti ovu temu, na što je predsjednik Skupštine odgovorio

da SVM i ne želi riješiti ovo pitanje već ga iskoristiti u svrhe političke kampanje.

Šefica zastupničkog kluba Demokratske stranke *Nada Kolundžija* je izjavila da je Zakon o radiodifuziji izmijenjen na pritisak Europske unije, koja ne poznaje praksu da su elektronički mediji u vlasništvu lokalnih samouprava, što je *Bálint Pásztor* demantirao. *Nada Kolundžija* je

kasnije u razgovoru rekla da će Demokratska stranka poduprijeti izmjenu Zakona o radiodifuziji ukoliko SVM dokaže da u Europskoj uniji postoje primjeri da su općine osnivači elektroničkih medija. Od tada će se i ova stranka zalagati da se obustavi postupak privatizacije višejezičnih medija, među kojima su i – Radio Subotica, Radio Sombor i Radio Srbobran.

Inače, rok za privatizaciju medija ističe 31. prosinca ove godine i neće biti ponovno produžavan, iako se neki zalažu za nove rokove, rekla je nedavno Tanjugu *Marija Čosić* iz sektora za medije u Ministarstvu kulture i dodala, da će mediji koji do kraja godine ne budu privatizirani biti ugašeni, u skladu sa zakonom.

S. D. / L.J. D.

Nedopustiva je gradnja regionalnog deponija na plodnom tlu

Regionalno odlagalište smeća ne bi se smjelo graditi blizu naselja, niti na plodnom tlu, rečeno je 2. studenoga na sjednici pokrajinskog Odbora za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu životnog okoliša održanoj u Subotici, na kojoj se, osim o problemima vezanim za izgradnju regionalnog odlagališta smeća, raspravljalo o pozitivnim iskustvima suradnje institucija mjerodavnih za urbanizam i zaštitu spomenika kulture u Subotici i planovima i problemima paličkog Zoo-vrta.

Predsjednica međuopćinske radne skupine za osnivanje regije za upravljanje glomaznim komunalnim otpadom *Andrea Kikić* upozнала je članove Odbora i prisutne s trenutačnim problemima oko lokacije regionalnog odlagališta smeća.

»Danas još nemamo točnu lokaciju, ali istaknula bih da je, što se tiče izbora lokacije, sve rađeno na osnovi viših dokumenata, i pokrajinskih i republičkih

studija i pravilnika o određivanju lokacija odlagališta smeća«, rekla je *Kikićeva*.

Predsjednica pokrajinskog Odbora za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu životnog okoliša *Donka Stančić* inzistirala je na pojašnjenju problema lokacija, što je učinio potpredsjednik Skupštine općine *Nemanja Simović*.

»Suštinski je problem što se sve tri lokacije praktično naslanjaju jedna na drugu i sve tri su predložene oko naseljenog mjesta Verušić, koje je na teritoriju Općine Subotica. Nije problem što

je na teritoriju Općine Subotica, problem je što se građani Verušića bune, jer oni smatraju da su sve lokacije preblizu njihovog naselja. S druge strane, smatraju da je zemljište na kojemu bi se gradilo odlagalište plodna crnica i da na teritoriju Općine Subotica postoje druge lokacije, gdje zemljište nije te kvalitete i ne nalaze se blizu naselja«, pojasnio je *Simović*.

Iz Pokrajinskog tajništva za urbanizam, arhitekturu i graditeljstvo su ukazali da je nemoguće da se predložene lokacije odlagališta nalaze na plodnom poljoprivrednom tlu, ako su lokacije

rađene prema Studiji prostornog razmještanja regionalnih odlagališta smeća. Također je postavljeno pitanje – kako je moguće da su lokacije određene prije nego je usvojen Prostorni plan?

Donka Stančić, predsjednica Odbora za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu životnog okoliša rekla je da su ovlasti ovog tijela ograničene, ali Odbor može ukazati na nepravilnosti.

»Mi kao Odbor možemo samo voditi računa o ekologiji, o poštovanju prostorno-planske dokumentacije. Mi drugo ne možemo uraditi. Znači, što god se vi dogovorite s Pokrajinskim tajništvom i lokalnim urbanistima, mi ćemo, kao Odbor, doći u posjed dokumentacije i pogledat ćemo parametre po kojima su birane lokacije. Bez obzira na svjetska iskustva nedopustivo je da se na plodnoj zemlji pravi regionalno odlagalište smeća, kao i u blizini naselja«, istaknula je *Donka Stančić*.

Marina Kujundžić Kovačić

Sjednica Odbora Skupštine Republike Srbije za međunacionalne odnose

Prijedlozi za izmjenu Zakona o lokalnoj samoupravi

*Iznijeto više prijedloga koji se odnose na zaštitu prava nacionalnih manjina **
Predloženo da se preciznije uredi nadležnost lokalne samouprave u oblasti javnog informiranja

Odbor Skupštine Republike Srbije za međunacionalne odnose održao je sjednicu 31. listopada. Sjednicom je predsjedavala predsjednica Odbora Ana Tomanova Mikanova, a na sjednici je bio nazočan i pomoćnik ministra za državnu upravu i lokalnu samoupravu Bratislav Đokić, koji je Odbor izvijestio o radu radne grupe Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu na izradi prijedloga izmjena i dopuna odredaba dijela Zakona o lokalnoj samoupravi, koji se odnosi na zaštitu prava nacionalnih manjina.

Nakon rasprave o prijedlozima o izmjenama i dopunama ovog Zakona članovi Odbora su usvojili prijedlog da se radnoj grupi Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu dostave prijedlozi i sugestije iznijeti na sjednici Odbora, koje se odnose na zaštitu prava nacionalnih manjina. U obrazloženju ovih prijedloga navodi se kako pojedine odredbe novog Ustava Republike Srbije čine opravdanim razmišljanja o neophodnosti izmjena i dopuna zakona, koji se na direktan ili indirektan način tiču prava nacionalnih manjina.

OBLAST JAVNOG INFORMIRANJA: Prijedlozi za izmjenu i dopunu Zakona o lokalnoj samoupravi razrađuju, prije svega, oblasti u kojima se općina stara o zaštitu i unapređenju manjinskih prava, tako da članci koje sadrže ovi prijedlozi Odbora razrađuju pitanje ravnopravnosti pri zapošljavanju u tijelima i službama općine, pitanje službene uporabe jezika, kao i pitanje pružanja podrške javnom informiranju od lokalnog značaja na jezicima nacionalnih zajednica koje žive na teritoriju općine.

»Veoma je važno što prijedlozi za izmjenu i dopunu Zakona o lokalnoj samoupravi obuhvaćaju

i problematiku javnog informiranja. Poznato je da u skladu sa Zakonom o radiodifuziji, radio ili televizijske postaje lokalnih i regionalnih zajednica imaju obvezu privatizacije najkasnije do 31. prosinca 2007. godine. Ukazao sam na sjednici Odbora da takva praksa, predviđena Zakonom o radiodifuziji, ima za posljedicu i da Radio Subotici nije dodijeljena regionalna frekvencija, čime će oko 10.000 Hrvata iz Subotice i okolice, pa do Sombora i Sente, ostati bez mogućnosti da sluša-

preciznije uredi nadležnost lokalne samouprave u oblasti javnog informiranja. Predlaže se da se kao izvorni djelokrug općine utvrdi da je općina odgovorna preko svojih tijela skrbiti i osiguravati uvjete za javno informiranje na srpskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina, koji se koriste na teritoriju lokalne samouprave«, kaže Petar Kuntić.

RAD SAVJETA ZA MEĐUNACIONALNE ODNOSI: Odredbama novih članaka inoviraju se i postojeće odredbe u Zakonu

ma se žele uspostaviti precizniji okviri ustanovljavanja, nadležnosti i rada Savjeta za međunacionalne odnose.

U pogledu nadležnosti Savjeta, osim oblasti obrazovanja, kulture, javnog informiranja i službene uporabe jezika nacionalnih manjina, ovim prijedlogom je propisano sudjelovanje Savjeta u postupku donošenja općinskih planova i programa uz mogućnost predlaganja mjera za postizanje nacionalne ravnopravnosti.

GRADANSKI BRANITELJ: Važećim Zakonom o lokalnoj samoupravi propisana je mogućnost ustanovljavanja građanskog branitelja na lokalnom nivou. Osnovni cilj uvođenja ove institucije je zaštita individualnih i kolektivnih prava i interesa građana od povreda učinjenih od strane općinskih tijela uprave i javnih službi, a predloženim rješenjima za izmjenu i dopunu Zakona ustanovljava se okvir i princip rada građanskog branitelja, precizira se izbor i prestanak mandata i uvodi se obvezatnost izbora zamjenika za pojedine oblasti.

U obrazloženju ovog prijedloga navodi se kako je za funkcioniranje građanskog branitelja neophodno omogućiti njegovu samostalnost i neovisnost u radu, tako da zakonsko propisivanje uvjeta za izbor i određivanje dužine trajanja mandata na šest godina treba osigurati da građanski branitelj ne bude pod pritiskom odbornika ili drugih tijela vlasti, a iz razloga ekonomičnosti ustanovljena je mogućnost da dvije ili više općina osnuju zajedničkog branitelja, dok postojanje zamjenika građanskog branitelja za pojedine oblasti dovodi do efikasnijeg rada građanskog branitelja.

Z. Sarić

Važno je što prijedlozi za izmjenu Zakona obuhvaćaju i problematiku javnog informiranja: Petar Kuntić

ju program na hrvatskom jeziku, koji emitira Radio Subotica«, kaže narodni zastupnik Petar Kuntić i ističe da je, s obzirom na zakonsku obvezu privatizacije koju nalaže Zakon o radiodifuziji, a polazeći od činjenice da država, odnosno njena državna tijela, trebaju osigurati dostupnost informacija od javnog značaja, neophodno osigurati mehanizme i način na koji će se poticati informiranje.

»Zbog toga je jednim prijedlogom za izmjenu Zakona o lokalnoj samoupravi predloženo da se

o lokalnoj samoupravi o Savjetu za međunacionalne odnose koji se formiraju na teritoriju nacionalno mješovitih općina. U obrazloženju glede ovih novih članaka navodi se da je zakonodavac, u namjeri da općinama ostavi slobodu samoreguliranja i usklađivanja ove ustanove sa svojim lokalnim potrebama, odredbe Zakona o ovom tijelu sveo na najmanju moguću mjeru, što je u praksi dovelo do velikih poteškoća u pronalaženju adekvatnog mjesta u sustavu organizacija i tijela koje osniva jedinica lokalne samouprave. Predloženim rješenji-

Davor Čordaš, potpredsjednik Republike Srpske iz reda hrvatskog naroda

Hrvati u RS-u konstitutivni samo na papiru

*Dobili smo konstitutivnost ustavnim promjenama 2001., no, izgubili smo stvarnu konstitutivnost u Federaciji, a u RS-u, osim na papiru, nismo dobili ništa * Od hrvatskih ministara nemamo niti jednog kojeg su birali Hrvati, sva tri je izabrao Milorad Dodik * Trenutačno, povratku Hrvata jedino pomaže Vlada Republike Hrvatske, sve drugo je simbolično*

Razgovor vodila: Arijana Beus

BANJA LUKA – Potpredsjednik Republike Srpske iz reda hrvatskog naroda *Davor Čordaš* u razgovoru za »Hrvatsku riječ« navodi da je povratak u Banjaluku, ali i cijelu RS, dosta loše da entitetske vlasti malo rade kako bi se povratak Hrvata na ta područja poboljšao. Prema njegovim riječima, povratak je prije svega blokiran kroz općinske vlasti koje raspoređuju sredstva za obnovu. Kada je riječ o konstitutivnosti naroda, Čordaš kaže da su Hrvati ravnopravni samo na papiru, a da je stvarna situacija potpuno drugačija.

► **BiH se nalazi u jednoj od najvećih političkih kriza od rata do danas. Kako komentirate postupke predstavnika srpskog naroda, prije svega ostavku državnog premijera Nikole Špirića i smatrate li da visoki predstavnik treba nametati odluke?**

Niti jedna odluka visokog predstavnika još od 1995. godine nije promijenjena, pa tako ne očekujem niti da ova bude. Reakcija premijera Špirića nije dobra, jer su predstavnici srpskog naroda trebali koristiti iskustvo Hrvata iz 2001. godine, kada smo imali nametnute ustavne promjene od strane visokog predstavnika i reagirali smo na isti način, povlačenjem iz državnih institucija. No, oni su tada instalirali druge Hrvate, tako da je u institucijama provedeno ono što su htjeli, a na gubitku je bio samo hrvatski narod. Tako je i sada, neovisno od toga koliko se oni slagali ili ne slagali, trebali su ostati u institucijama BiH, i tu su trebali provesti ono što žele, u protivnom će netko drugi provesti ove odluku na lošiji način. Smatram da je ovo samo korak u razvlačenju cijele priče kako bi se jasno pokazalo da postoji kriza vlasti.

► **Približavaju se izvanredni izbori u RS-u, nakon smrti Milana Jelića. Pojedine stranke su kandidirale svoje ljude očekujući mjesto potpredsjednika, iako je Izorno povjerenstvo raspisalo izbore samo za predsjednika. Kako to komentirate, s obzirom da ste Vi jedan od aktualnih potpredsjednika?**

Izbori za predsjednika RS-a su dobili jedan oblik političkog kalkuliranja, što nije dobro.

Onaj tko želi uopće razmišljati o tome da se u fazi izbora predsjednika biraju i potpredsjednici praktično ukida odluku o konstitutivnosti naroda. Ispada da niti jedan od nas dvojice

potpredsjednika nije konstitutivan bez predsjednika – što je apsurdno. Inače, sam način izbora predsjednika i potpredsjednika je loš, jer se biraju s iste liste. S obzirom da se biramo iz reda različitih naroda, onda bi trebale biti i tri liste. Tako bi se riješile i te dileme. Ovako je Izborna komisija došla u situaciju da ona odlučuje o konstitutivnosti naroda. Pravo svake stranke je da kandidira svoje kandidate, ali, barem što se tiče Hrvata, mislim da je to jedno ružno poigravanje, prije svega, s predloženim kandidatom.

► **Hrvati su konstitutivan narod u RS-u, no, kakvo je stvarno stanje po tom pitanju?**

Stvarne činjenice govore da Hrvati nisu ravnopravni u Republici Srpskoj. Dobili smo konstitutivnost ustavnim promjenama 2001., koje su nametnute od tadašnjeg visokog predstavnika.

No, zapravo smo izgubili stvarnu konstitutivnost u Federaciji, a u RS-u, osim na papiru, nismo dobili ništa. U Republici Srpskoj od hrvatskih ministara nemamo niti jednog kojeg

su birali Hrvati – sva tri je izabrao *Milorad Dodik*, u Skupštini RS-a imamo tri predstavnika koja je izabrao Dodik, i jednog kojeg je izabrao *Mladen Ivanić*, u Vijeću naroda pet izaslanika je izabrao Dodik, jednog Ivanić i samo dva Hrvati. To dovoljno govori o stvarnoj slici konstitutivnosti Hrvata u RS-u. Izborni zakon BiH nas je faktički eliminirao u konstitutivnosti, jer se za svake izbore Hrvati koji su prognani moraju ponovno registrirati, a država u to ne ulaže niti marku. Jako je teško registrirati se, potrebna su i novčana sredstva, i raznorazna papirologija, i na kraju sve izgubi smisao.

► **Kakav je povratak Hrvata u Republiku Srpsku? Poznato je da ima sela koja su potpuno zarasla, kako potaknuti Hrvate da se vrate na svoja ognjišta?**

Povratak je loš, na područje Banjaluke se vratilo samo oko 5 do 10 posto Hrvata, a u ostalim mjestima je stanje još gore. Nedavno smo posjetili Derventski dekanat, gdje od prijeratnih 35 tisuća katolika sada ima samo oko 1800. Tu se, dakle, i ne može govoriti o povratku. U jednom se trenutku destimulativno djelovalo na ljude, pa i danas je tako na nekim mjestima. Ljudi moraju znati da se vraćaju na svoje, a ukoliko će tražiti razloge da se ne vrate, onda se takvi neće nikada niti vratiti. Trenutačno povratku Hrvata jedino pomaže Vlada Republike Hrvatske, sve drugo je simbolično. Što se tiče institucija BiH, borimo se u Fondu za povratak za donacije, no, tu nailazimo na probleme. Kada, primjerice, stavimo Derventu kao mjesto koje kandidiramo za povratak i odredimo sredstva, tada se po zakonu o korisnicima odlučuje na razini općine, gdje imate samo jednog Hrvata, i tako se blokira povratak hrvatskog naroda. Situacija nije izgubljena, samo treba ulagati u obnovu.

Ostavkom predsjedajućeg Vijeća ministara BiH, Nikole Špirića, pala državna Vlada

Kriza u BiH se sve više produbljuje

*Skupština RS-a pozvala je zastupnike oba doma državnog Parlamenta, a osobito predsjedajuće i njihove zamjenike, da ne održavaju nove sjednice ovih tijela * Mnogi političari smatraju da je kriza u BiH smišljena upravo u trenutku kada je u Europi dominantna kosovska kriza*

Piše: Arijana Beus

SARAJEVO – Nakon što je predsjedajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine *Nikola Špirić* podnio ostavku na tu dužnost, čime je pala državna Vlada, kriza u BiH je dodatno produbljena.

Visoki predstavnik u BiH *Miroslav Lajčak* nametnuo je određene izmjene i dopune zakona o Vijeću ministara što je političku situaciju u državi dovelo do usijanja. Od tada se konstantno vode razgovori pravnih stručnjaka Republike Srpske i Ureda visokog predstavnika (OHR), no, do sada nisu postignuti nikakvi rezultati. Premijer Republike Srpske *Milorad Dodik* i dalje ne odustaje od svog stava da će ministri i zastupnici Saveza nezavisnih socijaldemokracija (SNSD) napustiti institucije BiH ako nametnute mjere visokog predstavnika ostanu na snazi. Dodik ističe, da sve dok postoji mogućnost bilo kakvog preglasavanja jednog naroda, njegova stranka se ne vraća u zajedničke institucije.

Politička situacija u BiH dovedena do usijanja: Miroslav Lajčak i Milorad Dodik

Predsjedajući Vijeća ministara BiH Nikola Špirić podnio je ostavku

LAJČAK OSTAJE PRI SVOJIM ODLUKAMA: Čvrstog stava je i visoki predstavnik koji kaže da svoje odluke neće mijenjati. Iz ureda OHR-a su istaknuli da visoki predstavnik ostaje pri svom stavu da su njegove odluke zakonski opravdane s ciljem boljeg funkcioniranja države. Izvanrednu sjednicu zbog aktualne situacije u državi održala je i Narodna

skupština RS-a te donijela zaključke da do razrješenja postojeće krize ne postoje uvjeti za rad Parlamenta BiH. Pozvali su zastupnike oba doma državnog Parlamenta, a osobito predsjedajuće i njihove zamjenike, da ne održavaju nove sjednice ovih tijela.

Skupština RS-a je posebno obvezala delegate iz reda srpskog naroda u Vijeću naroda Parlamenta BiH da ne prihvate nove odluke u Vijeću, ako bi došlo do nametanja novog poslovnika o radu.

Ljiljana Radetić, glasnogovornica OHR-a, komentirajući ovu odluku Narodne skupštine RS-a, istaknula je da se očekuje od svih institucija u BiH da nastave funkcionirati. »Predstavnicima u državnim institucijama moraju raditi svoj posao, a ne blokirati donošenje odluka, jer to nije ni u čijem interesu«, kazala je Radetić za Hrvatsku riječ. Dodala je da OHR i od Vijeća ministara, koje je sada u tehničkom mandatu, očekuje da nastavi s radom.

POVEZANOST S KOSOVOM: Mnogi političari smatraju da je kriza u BiH smišljena upravo u trenutku kada je u Europi dominantna kosovska kriza i pažnja međunarodne zajednice koncentrirana na Kosovo, zbog čega je lakše realizirati neke planirane projekte i reforme u BiH.

Iako iz međunarodne zajednice demantiraju vezu između BiH i Kosova, činjenica je da povezanosti ima, osobito kada je u pitanju Republika Srpska i njeni političari.

Pojedini političari i nevladine organizacije iz RS-a najavile su da će, ukoliko se Kosovo proglasi nezavisnim, i RS ići tim stopama.

»U vremenu kada Albanci na Kosovu i Metohiji najavljuju da će poslije 10. prosinca Kosovo proglasiti nezavisnom državom RS ne smije ostati bez institucija koje donose legalne i legitimne odluke«, upozorio je predsjednik Srpskog narodnog pokreta »Izbor je naš« *Dane Čanković*. Prema njegovim riječima, ukoliko se

Paraliza države

Iako je ostavka državnog premijera nanijela veliku štetu državi i blokirala rad državne vlasti, veće štete bi mogla izazvati ostavka predsjedajućeg Zastupničkog doma Parlamenta BiH Miodraga Živkovića. Ovaj čin bi posebno paralizirao BiH, jer, za razliku od Vijeća ministara koje i u ostavci mora raditi, procedura u slučaju odlaska prvog čovjeka državnog Parlamenta nije jasno precizirana.

Kosovo proglasi nezavisnim, vlast RS-a, koju predvodi entitetski premijer Milorad Dodik, treba proglasiti RS nezavisnom državom.

Branka Pavić-Blažetin, glavna i odgovorna urednica tjednika »Hrvatski glasnik«

»Hrvatski glasnik« – oaza hrvatske pisane riječi u Mađarskoj

»Hrvatski glasnik« u postojećim uvjetima ne može opstati na tržišnim osnovama. Zato bi trebalo da u Mađarskoj živi bar pola milijuna Hrvata i da imamo više od 20 tisuća pretplatnika

Razgovor vodila: Jasminka Dulić

»**H**rvatski glasnik« je tjednik Hrvata u Mađarskoj. Osnivači i vlasnici su Hrvatska državna samouprava i Savez Hrvata u Mađarskoj i izlazi već šest desetljeća. Prema riječima glavne i odgovorne urednice Branke Pavić-Blažetin tjednik prije svega zadovoljava potrebe Hrvata u Mađarskoj za svestranim informiranjem na hrvatskom jeziku, ali je i sastavni dio hrvatskog informativnog prostora – održava veze s ostalim mas medijima Hrvata u Mađarskoj, glasilima autohtonih Hrvata u Europi i glasilima u matičnoj domovini. Medij je komunikacije između većine (Mađara) i manjine (Hrvata) u Mađarskoj i ima veliku ulogu u očuvanju nacionalnog identiteta i očuvanju hrvatskog jezika i pisma u ovoj zemlji. Hrvatski glasnik popularizira i njeguje hrvatski književni jezik i njegove dijalekte, prenosi i čuva povijesne, kulturne, književne, etičke i moralne vrijednosti, popularizira hrvatsku povijest, književnost, teatar, etnografiju, kulturu matice, veze dvaju naroda Hrvata i Mađara, ostvaruje ulogu mosta i posrednika, kaže glavna i odgovorna urednica, s kojom smo razgovarali o zadaćama i problemima ovog hrvatskog manjinskog glasila.

HR: Kakav je institucionalni okvir tjednika »Hrvatski glasnik«? Kako je nastao i kada?

»Hrvatski glasnik«, tjednik Hrvata u Mađarskoj, čuvar hrvatske pisane riječi, postoji u tijeku dugom šest desetljeća. Tjednik Hrvata u Mađarskoj pod nazivom »Hrvatski glasnik« izlazi od 2. svibnja 1991. godine, i prošle smo godine slavili 15. obljetnicu samostalnoga hrvatskoga tiska u Mađarskoj. Naime, društvenim promjenama početkom devedesetih i osamostaljenjem Republike Hrvatske Hrvati u Mađarskoj ušli su u novo doba. Ako govorimo o kontinuitetu prošlosti hrvatskoga tiska u Mađarskoj, onda govorimo o proteklih šezdeset godina, iako je novina na hrvatskom jeziku za Hrvate u Mađarskoj bilo i prije. Naime, od druge polovice 19. stoljeća pod raznim nazivima tiskane su novine za Hrvate, koje su uz ostale tiskovine, molitvenike, kalendare, udžbenike, uvelike pridonijele očuvanju nacionalnog identiteta i razvijanju nacionalne kulture naših Hrvata. Tako tisku na hrvatskome materinskome jeziku možemo zahvaliti i nacionalni preporod u bunjevačkih Hrvata u Bačkoj (Bunjevačko-šokačke novine biskupa Ivana Antunovića), te jednako tako i gradišćanskih Hrvata u zapadnougarskim krajevima koji od 1910. imaju »Naše novine«. Bilo je i drugih sporadičnih izdanja. Nakon Drugoga svjetskoga rata tiskane su zajedničke novine Slovaka, Hrvata, Srba i Slovenaca pod nazivom »Sloboda«. »Slobodu« zamjenjuju »Naše novine«, preteča »Narodnih novina« koje za »Južne Slavene« u Mađarskoj (Srbi, Hrvati i Slovenci) izlaze od 1957. godine. Od 2. svibnja 1991. govorimo o samostalnom hrvatskom tisku u Mađarskoj, o »Hrvatskom glasniku«. »Hrvatski glasnik« danas je list Hrvatske državne samouprave i Saveza Hrvata u Mađarskoj, koji se nalazi u organizacijskom ustrojstvu Croatica Kht-a, neprofitnog poduzeća za kulturnu, informativnu i izdavačku djelatnost. »Hrvatski glasnik« se financira iz državnoga proračuna putem godišnjeg natječaja kod Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine u Mađarskoj.

HR: Kakvo vidite zadaću »Hrvatskog glasnika«? Kakvi su sadržaji zastupljeni u tjedniku?

»Hrvatski glasnik« na 16 stranica u boji izlazi svakoga četvrtka i bavi se širokim rasponom tema iz područja društvenih i političkih doga-

danja, povijesti, kulture, jezika, književnosti, kazališta, etnologije, dijalektalnog blaga, sporta, veza s matičnom domovinom. Nastoji brzo reagirati na događanja u svijetu koji nas okružuje jer to danas traže čitatelji. Rad u »Hrvatskome glasniku« temelji se na načelima slobodnog tiska i ogleda se u svim novinskim vrstama. Na stranicama »Hrvatskoga glasnika« ogledaju se specifičnosti koje krase hrvatsku manjinu u Mađarskoj, bogatstvo njezinih etničkih skupina, bošnjački, bunjevački, gradišćanski, podravski, pomurski, racki, šokački Hrvati, bogatstvo mjesnih govora i dijalekata, prošlost, sadašnjost i budućnost Hrvata u Mađarskoj.

Posljednjih deset godina dogodile su se mnogobrojne promjene unutar hrvatske zajednice u Mađarskoj koje su se na izravan ili neizravan način odražavale i odražavaju se na djelokrug rada i politiku uredništva »Hrvatskog glasnika«. Broj hrvatskih civilnih udruga, društava, raste iz dana u dan, broj samouprava se povećao iz izbornog ciklusa u ciklus, aktivnost hrvatske zajednice je porasla na svim područjima (kultura, politika, znanost, obrazovanje, gospodarstvo, vjerski život itd.). U okviru kulturne autonomije utemeljene su nove institucije. Sve to skupa jača potrebu za svestranim i sveobuhvatnim informiranjem, za uključivanjem svih hrvatskih krajeva i naselja u hrvatski informativni prostor u Mađarskoj. Paralelno s ovim procesima sve više se osvješćuje i raslojava čitateljska publika što pred »Hrvatski glasnik« postavlja nerijetko nesavladivu količinu zadataka.

HR: Za glavnu i odgovornu urednicu tjednika »Hrvatski glasnik« izabrani ste 2005. godine. Kakve ste promjene unijeli?

Pokušala sam i pokušavam djelovati u postojećim okvirima i žanrovski obogatiti tjednik. Specifičnost »Hrvatskog glasnika« je u radu na terenu, radu u hrvatskim regijama. Naime, ja imam novinare, u tri regije, Gradišću, Zalskoj županiji i Bačko-kiškunskoj županiji, ja uz uređivanje tjednika uz pomoć dopisnika pokrivam područje Baranjske županije. Održavam redovite sastanke uredništva i u dnevnom smo kontaktu putem e-maila i telefona, dogovaramo sadržaj tjednika. Nastojimo zadržati broj stranica unatoč materijalnim teškoćama, tiskarskim troškovima, malom broju novinara, te radimo na proširenju dopisničke mreži. Veliku pozornost, polazeći od činjenice kako je »Hrvatski glasnik« informativno-politički list poklanjamo upravo pravovremenom

i objektivnom protoku informacija među našim ljudima. Pokušavamo biti aktualni. Netko mi je nedavno kazao kako se na žalost Hrvati u Mađarskoj samo virtualno sreću i to naravno na našim stranicama. Ne znam je li to bio kompliment za nas, ali ja sam ga doživjela tako. Svojim radom pokušavamo stvoriti i pružiti prostor na kojem će se susretati sve hrvatske etničke skupine u Mađarskoj u svim svojim društvenim, političkim i kulturnim različitostima i problemima u međusobnom razumijevanju. Uredništvo uz ostvarivanje uloge informativnoga tjednika posebnu pozornost poklanja: napisima za djecu, hrvatskoj baštini u Mađarskoj, utemeljenju i radu društava i ustanova u službi obnav-

od običnog tjednika, a njegovi sadašnji suradnici nisu samo istaknuti novinari već i istaknuti kulturni i politički djelatnici, oni svojim novinarskim radom, ponašanjem, i životom služe kao primjer obiteljskog i ljudskog načina čuvanja i njegovanja nacionalnog bića Hrvata u Mađarskoj, a sve to potkrijepljeno visokom profesionalnošću u obavljanju svoga novinarskog posla. Novinari nisu samo autori tekstova već ujedno i fotoreporter, a zbog zbilje u kojoj žive, nerijetko i prevoditelji. Moraju biti verzirani u svim pisanim novinarskim žanrovima kao što su vijest, izvješće, reportaža, intervju, crtica, glosa, pa do zahtjevnijih formi: recenzija, prikaz knjiga i kazališnih predstava, povijesni osvrti

ljanja i jačanja kolektivnog pamćenja, vjerskim sadržajima, njegovanju hrvatskoga jezika, visokoj razini uporabe hrvatskoga jezika te čuvanju bogatstva hrvatskih dijalekata.

HR: Koliko novinara – dopisnika ima?

Uredništvo »Hrvatskoga glasnika« danas čine tri zaposlena novinara: *Timea Horvat*, *Bernadeta Blažetin* i *Stipan Balatinac*, na čelu s glavnom i odgovornom urednicom, mojom malenkušću. Naša je tajnica *Anamarija Šokčević*, lektor *Živko Mandić*. Sjedište nam je u Budimpešti, u Ulici Nagymező na broju 49. u sklopu Croatiae gdje se i tiska Hrvatski glasnik. Prijelom vrši *Katalin Berencsi Zámbo*. Tehničkog urednika nemamo kao ni fotografa. Sporadično prema potrebama i materijalnim okvirima surađujemo s našim dopisnicima, najviše s *Markom Dekićem*, *Tiborom Kedvesom*, *Đurom Frankovićem*, *Renatom Božanovićem*, *Marijom Nović-Štipkovićem*... S punim pravom mogu izjaviti kako je »Hrvatski glasnik« daleko više

ti, sociološka razmatranja itd. Na žalost broj novinara i dopisnika »Hrvatskog glasnika« u protekle se tri godine zbog materijalnih kondicija prepolovio. Ali mi smo i u tim okolnostima uspjeli zadržati teren i njegovu aktualnost, te broj stranica, dapače obogatili smo tjednik žanrovski, (vijesti, komentari, osvrti, recenzije i prikazi...) te povećali broj naših pretplatnika za više od 50 posto.

HR: Kolika je tiraža tjednika, kako se tiska i distribuira?

»Hrvatski glasnik« izlazi četvrtkom u nakladi od 1500 primjeraka. Tiska ga naš izdavač Croatia Kht, koji ima svoj vlastiti tiskarski stroj. Na žalost i taj stroj se ponekad kvari pa se događa da tjednik ne izađe baš točno na dan, što ne oduševljava njegove čitatelje, a povremeno imamo problema i s ekspeditivnošću pošte. Distribuciju, putem mađarske pošte također obavlja naš izdavač, a Hrvatski glasnik se širi isključivo putem pretplatničke mreže. Godišnja pretplata na tjednik je trenutačno 5200 forinti

(oko 20 eura). »Hrvatski glasnik« dostupan je i na Internetu u PDF formatu na adresi www.croatia-ca.hu na linku Tjednik Hrvata u Mađarskoj. Puno radimo na širenju pretplatničke mreže. Uredništvo redovito po hrvatskim regijama i selima organizira tribine i forume »Hrvatskoga glasnika«, susrete s čitateljima, radimo i s djecom u našim dvojezičnim školama i taborima, u takozvanim malim novinarskim radionicama, populariziramo tjednik posredstvom drugih medija, redovitim tjednim pregledom sadržaja na Internet Radiju »Croatia«, te u emisiji Mađarskog radija na hrvatskom jeziku za Hrvate u Mađarskoj.

HR: Budući da pratite hrvatske zajednice u Mađarskoj, koji su po Vašem mišljenju glavni problemi s kojima se suočavaju Hrvati u Mađarskoj?

To je vrlo teško pitanje. Svi problemi su nam jednako važni ali je najvažniji po mome mišljenju problem kako u nastalim prilikama očuvati hrvatski jezik kao materinski jezik i osigurati komunikaciju na njemu u društvu gdje ubrzani način života, raspad obitelji, zajednice, sve nas udaljava jedne od drugih pa i od vrijednosti za koje smo misli do jučer kako su nam važne i kako nas bitno određuju. Jedno je sigurno – kako bez jezika nema nacionalnog identiteta, bez znanja jezika i komunikacije na njemu unutar zajednice neće biti niti Hrvata u Mađarskoj. Postoje zajednice koje su kilometrima udaljene od matičnoga naroda i uspijevaju sačuvati svoj jezik, a postoje one koje su na njegovim granicama, i ne uspijevaju u tome. Hrvati u Mađarskoj već stoljećima čuvaju hrvatski jezik, ali iskustva posljednjih šezdeset godina su porazna. Tako danas imate primjera kako u jednom čisto hrvatskom selu, gdje su 90 posto stanovnika podrijetlom Hrvati, jedva ima rođene djece, a ove se godine u tom istom selu u prvi razred upisalo osam mališana, od kojih jedno dijete zna razgovarati na hrvatskom. Imate forume koji se vode na mađarskom jeziku, natjecanja u pjevanju i recitiranju gdje s pobjednicima ne možete u stanci razgovarati na hrvatskom jeziku jer ga ne znaju. Posebnu pozornost treba poklanjati hrvatskom školstvu, te pisanoj materinskoj riječi i jačati prestižnost hrvatskoga jezika kako u vlastitoj hrvatskoj zajednici tako i mađarskoj sredini.

HR: Mađarska je članica Europske unije a Hrvatska kandidat. U kojoj mjeri te činjenice olakšavaju Hrvatima u Mađarskoj da razvi-

jaju bliže odnose s matičnom državom?

Osamostaljenjem matične domovine Republike Hrvatske, Hrvati u Mađarskoj su doživjeli svojevrsan preporod. Ulaskom Mađarske u Europsku uniju i mi smo postali, kao građani Mađarske, građani te iste Unije, pa svim svojim potencijalima nastojimo pomoći matičnoj domovini, Republici Hrvatskoj u njezinom priključivanju. Granice su se otvorile, granice se svakodnevno otvaraju, prekogranične veze se produbljuju, sklapaju, nalaze se prijateljska naselja u matičnoj domovini, česta su putovanja, sve to ima velikoga utjecaja na život Hrvata u Mađarskoj i pomaže njihovoj opstojnosti. Tu su europski fondovi i projekti u koje su uključene i hrvatska i mađarska strana, projekti kojima se natječu između ostalih i mnogobrojna hrvatska naselja u graničnoj zoni kako prema Hrvatskoj tako i prema Austriji, bilo da se radi o kulturnim ili gospodarskim sadržajima. Tako sam primjerice ovih dana saznala kako će se u jednom našem naselju graditi pogon koji će zapošljavati 150 radnika uz pomoć slovenskog, hrvatskog i mađarskog kapitala. Hrvati u Mađarskoj se nadaju i žele svim snagama da matična domovina što prije postane članica Europske unije.

HR: Postoje li zajednički projekti, prekogranični, regionalni, u oblasti novinarstva u kojima sudjelujete?

Trebali bi početi razmišljati na tu temu. Upravo naš izdavač, non-profitno poduzeće za informativnu i izdavačku djelatnost Croatica Kht, njegov ravnatelj Čaba Horvath natječe se s jednim velikim projektom za koji ne mogu kazati kako se isključivo dotiče oblasti novinarstva ali i mi bismo se mogli na neki način naći u njemu. Ali ako samo pogledamo vaš tjednik »Hrvatsku riječ« ili naš tjednik »Hrvatski glasnik«, pa i tjednik gradišćanskih Hrvata u Austriji, mogla bih lako zamisliti velike zajedničke projekte novinskoga karaktera koji bi pokrivali prostor triju država, i Hrvata koji žive u njima, naravno ako postoje fondovi za to.

HR: Jeste li zadovoljni razinom i bi li se mogla poboljšati suradnja između medijskih kuća Hrvata u Mađarskoj i Srbiji i Hrvatskoj?

Mislim kako je suradnja sporadična, intuitivna i neorganizirana, prigodničarskog karaktera ako možemo uopće govoriti o suradnji. O suradnji s medijskim kućama u matičnoj domovini ne možemo uopće govoriti. Ona bi se mogla i trebala ostvarivati na ravnopravnoj

osnovi, bilo bi više nego korisno kontinuirano surađivati, za što postoje svi predujveti.

HR: Koji su Vam izvori financiranja dostupni? Jeste li zadovoljni financijskom i drugom pomoći od matične države Republike Hrvatske i domicilne Republike Mađarske.

Odnosno, u kojoj se mjeri oslanjate na ovu pomoć, u kojoj mjeri od Republike Mađarske a u kojoj mjeri na europske i druge fondove?

Kao što sam već naglasila mi se financiramo iz mađarskog državnog proračuna putem Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine u Mađarskoj. Svake se godine iz fonda Zaklade putem natječaja dodjeljuju sredstva za potrebe našega tiska kao i novinstvu preostalih dvanaest nacionalnih i etničkih zajednica u Mađarskoj.

Ovogodišnja su sredstva na razini od prije šest godina, podatak koji govori sam za sebe, i pokrivaju oko 60 posto naših potreba. Zbog toga smo i prisiljeni iz godine u godinu smanjivati broj naših djelatnika, a postojeće sve teže zadržavamo. Jedan veoma mali postotak prihoda uspijevamo ostvariti oglašava-

potpori stara se naš izdavač, kao i o mogućim natječajima uz znanje glavnog urednika. Uredništvo, pa i ja osobno, ulažemo velike napore u lobiranje i nabavljanju dodatnih mogućih potpora. Pomoć matične domovine je više nego simbolična. Kao primjer navodim posljednje dvije godine: iz Programa potpore godišnjim programima udruga Hrvata u europskim zemljama dobili smo skromna sredstva, ako bih mogla slikovito kazati, dobivena potpora bila nam je dovoljna za tiskanje jednoga broja našeg tjednika. Ali, vjerujte, u postojećim okolnostima i ona nam je i te kako dragocjena. Mislim kako bi mjerodavni u matičnoj domovini trebali više pozornosti poklanjati upravo važnosti pisanog tiska autohtonih hrvatskih zajednica i novčano ih pomagati kao što to čine pojedine države u ovoj regiji. Stalna godišnja potpora sa strane matične domovine dobro bi nam došla i moralno i materijalno.

HR: Može li Vaš tjednik opstati na tržišnim osnovama? Odnosno, u kojoj se mjeri samofinancirate (od prodaje)?

U postojećim uvjetima »Hrvatski glasnik« ne može opstati na tržišnim osnovama. Zato bi trebalo da u Mađarskoj živi bar pola milijuna Hrvata i da imamo više od 20 tisuća pretplatnika koji bi plaćali stvarnu cijenu naših novina, ili da imamo itekako bogate oglašivače i sponzore, mecene. Sadašnja cijena našega lista je simbolična, 100 forinti a godišnja pretplata iznosi 5200 forinti. Naravno, to nije stvarna cijena našega lista čiji su cjelokupni troškovi po jednom primjerku oko 700 forinti. ■

Pravnica, nastavnica i novinarka

Branka Pavić-Blažetin rođena je 22. rujna 1964. godine u Sukošanu pokraj Zadra u Republici Hrvatskoj. Osnovnu školu završila je u rodnom mjestu, a gimnaziju »Juraj Baraković«, smjer suradnik u kulturnim i znanstvenim ustanovama, u Zadru. Godine 1983./84. upisuje Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirala je 30. lipnja 1988. godine i stekla stručnu spremu diplomirane pravnice. Tijekom studija upoznala je svog sadašnjeg supruga Stjepana Blažetina, Hrvata iz Mađarske koji je u Zagrebu studirao hrvatski jezik i jugoslavenske književnosti. Godine 1988. odlučili su svoj zajednički život nastaviti u Mađarskoj, u gradu Pečuhu, gdje se suprug zaposlio na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost Sveučilišta u Pečuhu, a ona se od 1. listopada 1988. zaposlila u Hrvatskoj gimnaziji u Pečuhu kao odgajateljica u učeničkom domu spomenute škole. Školske godine 1990./91. upisala je studij hrvatskog jezika i književnosti na Sveučilištu u Pečuhu. Diplomirala je 1994. godine i stekla stručnu spremu nastavnika hrvatskog jezika i književnosti. Godine 2006. diplomirala je studij novinarstva u MUOSZ-ovoj novinarskoj školi (Bálint György Alapítvány). Od 1. lipnja 1996. zaposlena je u »Hrvatskom glasniku«. Majka je dva sina – Vjekoslava rođenog 1993. godine i Danijela rođenog 1997. Ponosna je na svoju djecu, koja pohađaju Hrvatsku osnovnu školu Miroslava Krležu u Pečuhu, govore hrvatski i mađarski jezik. Od 1. siječnja 2000. do 30. prosinca 2004. radila je kao urednica-reporterka u redakciji Hrvatske kronike, emisiji na hrvatskom jeziku Mađarske televizije. Uz Hrvatski glasnik objavljuje napise i u drugim tiskovinama na hrvatskom jeziku kao što su »Riječ«, »Pogledi«, Godišnjak Hrvatskog glasnika 1977., »Hrvatski katolički kalendar«, »Hrvatski kalendar«, »Hrvatski znanstveni zbornik«, časopis »Matica« itd. Lektorirala je niz hrvatskih izdanja u Mađarskoj, književni časopis »Riječ«, »Hrvatski katolički kalendar«, »Iz hrvatske baštine u Mađarskoj«. Od 2003. uređuje »Hrvatski kalendar«, godišnjak Hrvata u Mađarskoj. Od 1. svibnja 2005. godine obnašala je dužnost v. d. glavne i odgovorne urednice »Hrvatskog glasnika«. Od 1. listopada 2005. godine izabrana je na mandatno razdoblje od četiri godine za glavnu i odgovornu urednicu »Hrvatskoga glasnika«. Živi u Pečuhu.

Temeljem članka 3. Odluke o stipendiranju studenata s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine na dodiplomskim studijima fakulteta u Republici Srbiji («Službeni list AP Vojvodine», broj: 10/03), Tajništvo Izvršnog vijeća Autonomne Pokrajine Vojvodine, Novi Sad, Bulevar Mihajla Pupina 16, raspisuje

NATJEČAJ

ZA STIPENDIRANJE STUDENATA S TERITORIJA AUTONOMNE POKRAJINE VOJVODINE NA DODIPLOMSKIM STUDIJIMA FAKULTETA U REPUBLICI SRBIJI, ZA POTREBE POKRAJINSKIH TIJELA U ŠKOLSKOJ 2007/2008. GODINI

I.

Oglašava se natječaj za stipendiranje 6 (šest) studenata s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine na dodiplomskim studijima fakulteta u Republici Srbiji, u školskoj 2007/2008. godini, za potrebe pokrajinskih tijela i to:

- na pravnom fakultetu	1 studenta
- na ekonomskom fakultetu	1 studenta
- na elektrotehničkom fakultetu	1 studenta
- na strojarskom fakultetu	1 studenta
- na građevinskom fakultetu	1 studenta i
- na Filozofskom fakultetu – smjer psihologija	1 studenta

II.

Prijavu na natječaj može podnijeti student treće i viših godina studija pod sljedećim uvjetima:

- da je državljanin Republike Srbije,
- da nije ponovio ni jednu godinu studija,
- da je na ranijim godinama studija postigao prosječnu ocjenu najmanje 8,5 i
- da ima prebivalište na teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine na dan stupanja na snagu Odluke o stipendiranju studenata s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine na dodiplomskim studijima fakulteta u Republici Srbiji, odnosno 25. srpnja 2003. godine, kao i na dan podnošenja prijave za dodjelu stipendije.

III.

Visina stipendije iznosi 8.000,00 (osam tisuća) dinara neto mjesečno.

IV.

Stipendija dodijeljena na temelju uvjeta i kriterija iz ovog natječaja isključuje primanje stipendije ostvarene nekim drugim temeljem.

V.

Polovina od ukupno utvrđenih stipendija na temelju raspisanog natječaja dodijelit će se studentima pripadnicima nacionalnih manjina s teritorija Autonomne Pokrajine Vojvodine, koji se aktivno služe jezikom te nacionalne manjine a ispunjavaju uvjete iz točke II. natječaja. Jedna stipendija dodjeljuje se studentu pripadniku romske nacionalne manjine koji ispunjava uvjete iz točke II. natječaja osim uvjeta koje je propisan u retku 3 a odnosi je na prosječnu ocjenu.

VI.

Stipendist gubi pravo na stipendiju ako ostvari prosječnu ocjenu za ranije godine studija ispod 8,00.
Stipendist gubi pravo na stipendiju i kad ponovi godinu studija.
Stipendist pripadnik romske nacionalne manjine gubi pravo na stipendiju ako dva puta ponovi istu godinu studija.
Stipendist pripadnik romske nacionalne manjine ne gubi stipendiju iz razloga utvrđenih u stavku 1. ove točke.

VII.

Stipendist zadržava pravo na stipendiju do okončanja apsolventskog roka.

VIII.

Izvršno vijeće AP Vojvodine omogućit će stipendistima za vrijeme raspusta obavljanje jednomjesečne obuke u pokrajinskim tijelima uprave, organizacijama i službama (u daljnjem tekstu: pokrajinska tijela).

IX.

Izvršno vijeće AP Vojvodine omogućit će stipendistima nakon okončanja studija obavljanje vježbeničkog staža u pokrajinskim tijelima.
Nakon obavljenog vježbeničkog staža stipendist zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme u pokrajinskim tijelima.
Stipendist gubi pravo iz stavka 1. i 2. ove točke ako ne završi studij u roku od tri godine od okončanja apsolventskog roka, a dobivenu stipendiju dužan je vratiti.

X.

Stipendist koji je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u pokrajinskim tijelima obavezan je ostati u njima u radnom odnosu najmanje onoliko vremena koliko je primao stipendiju.

XI.

Stipendiju dobivenu temeljem ovog natječaja stipendist vraća kada po završenom vježbeničkom stažu svojom voljom ne zasnjuje radni odnos na neodređeno vrijeme u pokrajinskim tijelima. Način vraćanja stipendije regulirat će se ugovorom.

XII.

Prijave na natječaj s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz točke II. natječaja podnose se Tajništvu Izvršnog vijeća AP Vojvodine, Novi Sad, Bulevar Mihajla Pupina 16, u roku od 15 dana od dana objave u sredstvima javnog priopćavanja. Prijave razmatra i odluku od dodjeli stipendija donosi Povjerenstvo za dodjelu stipendija. Nepravodobne i nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.

Geneza slučaja odjela VII. razreda na hrvatskom jeziku

Raskorak između deklarativnog i stvarnog

U igri između mjerodavnih državnih tijela ne bi smjeli ispaštati učenici niti njihovi roditelji

Piše: Dujo Runje

V eć dva mjeseca traje prepiska oko formiranja jednog odjela VII. razreda na hrvatskome jeziku. U okvirima pozitivne prakse odveć dugo. Dva mjeseca čekanja za roditelje i njihove učenike je i predugo. Ne bi to bio neki problem da su pravodobno podastrete činjenice i argumentacija s točnim i preciznim navodima o (ne)mogućnosti realizacije njihove želje. Svjesni smo činjenice da se ovo pitanje moglo i trebalo ranije postaviti, ali je istodobno točno da život hic et nunc nameće određena pitanja. Je li to za kažnjavanje ili za pohvalu? Svaki takav korak roditelja treba podupirati i imati uvidavosti da sve ono što se novo rađa treba više vremena i strpljenja.

Sada ostaju riječi koje su odveć suhoparne da bi opisale sve ono što se događalo i događa oko ostvarivanja prava na obrazovanje na hrvatskome jeziku jednog odjela VII. razreda u Subotici. Neće one mnogo pomoći roditeljima, ali će ostati zapisano kakve su se prepreke morale svladavati i kakva se pomoć pružala tijekom njihova traženja legalnih i legitimnih prava. Ovdje će se najbolje moći vidjeti raskorak između onog deklarativnog i stvarnog, želja i mogućnosti.

DOPISI PROSVJETNIM VLASTIMA: Na zahtjev trinaest roditelja učenika VII. razreda OŠ »Matko Vuković« ravnateljica OŠ »Matko Vuković« *Marija Crnković* je 28. kolovoza ove godine uputila dopis Ministarstvu prosvjete Republike Srbije, Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu, Službi za ljudska i manjinska prava i Općini Subotica radi formiranja jednog odjela VII. razreda na hrvatskom jeziku. OŠ »Matko Vuković« informirala je navedena tijela i institucije da škola posjeduje prostor i kadrove. Istodobno OŠ »Matko Vuković« moli za hitnost kod rješavanja ovog pitanja.

Kako su se u javnosti pojavile glasine da neće biti priznat odjel VII. razreda na hrvatskome jeziku zbog kašnjenja i manjeg broja učenika, došlo je do još većeg sinkroniziranja aktivnosti roditelja, te

oni 3. rujna 2007. godine šalju gore navedenim tijelima i institucijama novi dopis u svezi otvorenja jednog odjela VII. razreda na hrvatskome jeziku s petnaest potpisanih roditelja. U dopisu, među ostalim, piše: »Mi dolje potpisani roditelji, izrazili smo našu zajedničku želju i želju naše djece sukladno pozitivnim propisima Republike Srbije te međudržavnome sporazumu između Srbije i Hrvatske o uzajamnoj zaštiti prava manjina, koji propisuje da pripadnici manjina imaju pravo na obrazovanje na svom jeziku. Pripominjemo da pripadamo manjini kojoj je i samo pravo na postojanje priznato tek prije pet godina i da još uvijek tek izgrađujemo vlastite manjinske institucije, za razliku od drugih brojnih manjina u Vojvodini, koje ova svoja prava ostvaruju desetljećima unatrag. Upravo zbog toga, u vrijeme upisa naše djece u prvi razred osnovne škole još uvijek nije bilo nastave na hrvatskome, a mi smo tek ove godine uspjeli u dovoljnoj mjeri artikulirati želju, koja se u nama javljala svake godine od uvođenja nastave na hrvatskome jeziku.«

Hrvatsko nacionalno vijeće u svom dopisu od 10. rujna 2007. godine obraća se Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu, kojim podupire želju roditelja za osnivanjem jednog odjela VII. razreda na hrvatskome jeziku.

ODGOVOR NA DOPISE: Dana 18. rujna 2007. godine Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu upućuje dopis OŠ »Matko Vuković« u kojemu odgovara na dopis OŠ »Matko Vuković« od 28. rujna 2007. godine i dopise od 3. i 10. rujna 2007. godine Hrvatskog nacionalnog vijeća u kojima se navodi da ima 15 učenika, čiji su se roditelji izjasnili da im djeca pohađaju nastavu na hrvatskome jeziku: »Kako je pokrajinski tajnik za obrazovanje i kulturu 6. rujna 2007. godine donio Pravilnik o nastavnom planu i programu hrvatskog jezika za šesti i sedmi razred osnovnog obrazovanja i odgoja, broj 106-61-00284/2007-01, koji

je trenutačno u fazi objavljivanja u Službenom listu Autonomne Pokrajine Vojvodine, nema pravnih smetnji da učenici, koji su šesti razred završili na srpskom jeziku, u sedmom razredu nastave obrazovanje na hrvatskom jeziku, ukoliko za to postoje kadrovske i prostorne mogućnosti u školi i ako se blagovremeno osiguraju udžbenici u skladu sa zakonom. Napominjemo da je suglasnost Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu potrebna samo za otvaranje odjela na jeziku nacionalne manjine za manje od 15 učenika, te je stoga potrebno da se precizno izjasnite za koliko učenika bi se otvorio odjel na hrvatskom jeziku.«

Moram priznati da su svi ovdje navedeni stavovi prihvatljivi i zasnovani na pozitivnim propisima. Dakle, Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu tvrdi da nema pravnih smetnji za otvorenjem jednog odjela VII. razreda na hrvatskome jeziku ako su ispunje-

ni navedeni uvjeti. To su: kadrovi, udžbenici, 15 učenika, plan i program hrvatskog jezika za VII. razred i odgovarajući prostorni uvjeti. Kako su ispunjeni bili svi navedeni uvjeti, očekivao se pozitivan odgovor od Ministarstva prosvjete Republike Srbije, odnosno Školske uprave u Somboru. U tom cilju, Hrvatsko nacionalno vijeće upućuje 25. rujna 2007. dopis u vezi urgencije otvorenja odjela na hrvatskome jeziku Školskoj upravi Sombor, a sličan dopis i Ministarstvu prosvjete Republike Srbije 28. rujna 2007. godine. Hrvatsko nacionalno vijeće obraća se i telefonski Ministarstvu prosvjete Republike Srbije i dobiva odgovor kako je u tijeku razmatranje svih prispjelih relevantnih dopisa u svezi odvijanja nastave na hrvatskome jeziku u VII. razredu u OŠ »Matko Vuković« u Subotici.

A TKO JE MJERODAVAN?: U ovom razdoblju roditelji se obraćaju Narodnoj skupštini Republike

9. studenoga 2007.

Srbije za pomoć i urgenciju. Odbor za prosvjetu Narodne skupštine Republike Srbije u svom dopisu od 10. listopada 2007. godine informira *Luku Ivankovića*, jednog od učenika, da je njihov dopis proslijeđen Izvršnom vijeću Vojvodine – Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu.

Ministarstvo prosvjete, Sektor za razvoj obrazovanja i međunarodnu prosvjetnu suradnju je 2. listopada 2007. godine uputilo dopis OŠ »Matko Vuković« da se na temelju članka 149 Zakona o osnovama sustava obrazovanja i odgoja i članka 12, stavak 1, točka 8 Zakona o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine pismenim putem obrate Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu. Ovdje se navodi kako je prijavljeno 13 učenika za nastavu na hrvatskom jeziku i formalno-pravno u tom bi slučaju trebalo odlučivati Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu. Navodi roditelja i Hrvatskog nacionalnog vijeća kako se radi o 15 učenika i ne spominju se. Namjerno ili nenamjerno, svjesno ili nesvjesno?

OŠ »Matko Vuković« je 15. listopada 2007. godine od Školske uprave u Somboru dobila putem faksa odgovor na njen zahtjev od 17. rujna 2007. godine u svezi suglasnosti za otvorenje jednog odjela VII. razreda na hrvatskom jeziku. Dakle, skoro mjesec dana trebalo je Školskoj upravi u Somboru da odgovori na zahtjev

U članku 13, stavku 2 Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina piše: »Ukoliko u trenutku donošenja ovog zakona ne postoji obrazovanje na jeziku nacionalne manjine u okviru sustava javnog obrazovanja... država je dužna stvoriti uvjete za organiziranje obrazovanja na jeziku nacionalne manjine, a do tog vremena osigurati dvojezičnu nastavu ili izučavanje jezika nacionalne manjine s elementima nacionalne povijesti i kulture za pripadnike nacionalne manjine«.

OŠ »Matko Vuković«. Da bude još interesantnije, datum koji se nalazi na dopisu je 10. listopada 2007. godine. Naime, dana 10. listopada 2007. godine sačinjen je dopis za OŠ »Matko Vuković« od strane Školske uprave u Somboru, a isti je faksom proslijeđen tek 15. listopada 2007. godine. U dopisu piše kako je OŠ »Matko Vuković« dostavila 16 potpisa roditelja (OŠ »Matko Vuković« u svom dopisu kaže da ima 16 molbi potpisanih roditelja i petero potencijalnih koji se raspituju za prijepis) te da se na temelju članka 149 Zakona o osnovama sustava obrazovanja i odgoja i članka 12, stavka 1, točka 8 Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine pismenim putem obrate Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu. Zakon o utvrđivanju određenih ovlasti autonomne pokrajine u spomenutom članku izričito kaže da autonomna pokrajina: »daje suglasnost na ostvarivanje nastavnog plana i programa na jezicima nacionalnih manjina za manje od 15 učenika«. Nije valjda da načelnik Školske uprave u

Somboru ne zna što piše u spomenutom članku?

LAKMUS PAPIR DEMOKRACIJE: Najteži udarac i poniženje za roditelje i Hrvatsko nacionalno vijeće bio je, nakon svega, susret u Subotici pokrajinskog tajnika za obrazovanje i kulturu dr. *Zoltána Jegesa* i načelnika Školske uprave u Somboru *Grđimira Markovića*. Naime, na susret u Subotici nije pozvan niti predstavnik roditelja niti predstavnik Hrvatskog nacionalnog vijeća. Rezultat svega je, naravno neslužbeno, da je sve u redu za iduću školsku godinu, a ove školske godine se zakasnilo. Predstavnici vlasti dosljedni praksi neodgovaranja, niti jedan dopis nisu uputili niti roditeljima, a ni Hrvatskom nacionalnom vijeću.

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu u svom odgovoru od 17. listopada 2007. godine Narodnoj skupštini Republike Srbije, a koje je zaprimljeno 25. listopada 2007. godine u Narodnoj skupštini Republike Srbije, piše: »S obzirom da su se Osnovna škola »Matko Vuković« u Subotici i roditelji učenika sedmog razreda obratili sa zahtjevom za otvaranje odjela na hrvatskom jeziku suviše kasno, za tekuću školsku godinu se nisu stekli uvjeti da se formira taj odjel, ali će se od iduće školske 2008./2009. godine učenici sedmog razreda obrazovati i na hrvatskom jeziku«.

Indikativno je kako Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu informira Narodnu skupštinu Republike Srbije da je »suviše kasno« za otvorenje odjela VII. razreda na hrvatskome jeziku, a u svom odgovoru od 19. rujna 2007. godine izvješćuje OŠ »Matko Vuković« da ono nije mjerodavno ako se radi o 15 učenika te da nema pravnih smetnji, ako su ispunjeni određeni uvjeti.

Roditeljima i Hrvatskom nacionalnom vijeću jedino preostaje obratiti se Ministarstvu prosvjete Republike Srbije, koje bi trebalo u skladu sa svim pozitivnim propisima dati odgovarajući odgovor. U igri između mjerodavnih državnih tijela ne bi smjeli ispaštati učenici niti njihovi roditelji. Evidentno je da je pitanje obrazovanja Hrvata za

Srbiju lakmus papir demokracije, test za Europu. No, unatoč svim razočaranjima, roditelji ne odustaju od svog sna, i dobro je da ne odustaju. Za prave vrijednosti valja se boriti i stalno svjedočiti.

IZOSTALA POMOĆ: Nacionalno vijeće predstavlja nacionalnu manjinu u oblasti službene uporabe jezika, obrazovanja, kulture i informiranja na jeziku nacionalne manjine, sudjeluje u procesu odlučivanja o pitanjima iz tih oblasti. Na temelju članka 19, stavak 8 Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina nacionalna vijeća se mogu obratiti tijelima vlasti u svezi sa svim pitanjima koja utječu na prava i položaj nacionalne manjine. Zabrinjavajuće je što se Služba za ljudska i manjinska prava u Beogradu u svezi ovoga nije niti oglasila. Valjda je njena prvotna zadaća zaštititi prava i slobode nacionalnih manjina. Je li moguće da se na ovaj način ignorira najviše tijelo Hrvata u Srbiji? Sigurno je da je bilo imalo volje i želje da se pomogne jednoj nacionalnoj manjini u ostvarivanju obrazovanja na materinskom jeziku, da bi ovo pitanje bilo apsolvirano na zadovoljstvo roditelja i Hrvatskog nacionalnog vijeća. U članku 13, stavku 2 Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina piše: »Ukoliko u trenutku donošenja ovog zakona ne postoji obrazovanje na jeziku nacionalne manjine u okviru sustava javnog obrazovanja... država je dužna stvoriti uvjete za organiziranje obrazovanja na jeziku nacionalne manjine, a do tog vremena osigurati dvojezičnu nastavu ili izučavanje jezika nacionalne manjine s elementima nacionalne povijesti i kulture za pripadnike nacionalne manjine«. Je li to ta »pomoć« oko stvaranja uvjeta ostvarivanja prava na obrazovanje? Je li ovo u duhu sporazuma između Republike Srbije i Crne Gore i Republike Hrvatske o zaštiti prava srpske i crnogorske manjine u Hrvatskoj i hrvatske manjine u Srbiji i Crnoj Gori? Nažalost, ova i slična pitanja nisu tema Mješovitog odbora za primjenu sporazuma, a morala bi i trebala biti. To je imperativ vremena u kojemu živimo.

Neka ovaj krhki zapis bude roditeljima iskrica zahvalnosti, koji dobiše odgovor gdje je sve rečeno, a ništa nije kazano. Zarad ispravke svih pljuski, koji dobiše roditelji i Hrvatsko nacionalno vijeće, ovu nepravdu je potrebno u najkraćem roku ispraviti. Nadam se da to neće biti suviše kasno?!

Bela Francišković, fotograf, pjevač i glumac

Život za »divan«

Za proteklih nešto više od sedamdeset godina, nekoliko puta je mijenjao zanimanja i mjesta boravka, ali se uvijek vraćao svojoj Subotici

Razgovarao i bilježio: Dražen Prčić

Tekst pred vama nastao je jednog kišnog, ranog poslijepodneva tijekom šetnje kroz Dudovu šumu u Subotici, kada je *Bela Francišković* konačno pristao ispričati svoju životnu

kako sam joj, eto, ispunio želju, ali da bih želio ispuniti i svoju glede budućeg životnoga poziva. Jer moja je želja, već zarana, bila fotografija. Tako sam otišao u salon kod »Foto Ane« i izučio

koja je, opet, mene tada odredila za novinarsko-sportsku fotografiju, kojoj sam poslije ostao vjeran sve do današnjih umirovljeničkih dana. Zanimljivo je kao se moj odlazak u armiju 1956. godine poklopio s izlaskom moje fotografije bač *Stipana Dulica*, glasovitog subotičkoga konjara, u sportskom listu »Sport«. Već prvoga dana armije moj vodnik, koji je redovito čitao ovaj sportski list, povezo je moje ime s fotografijom i ubrzo sam poslat kući po aparat i počeo sam fotografirati za armijski list »Front«. Po okončanju vojne obveze, posve neočekivano, životni put me je odveo na Jadran, u Makarsku, gdje sam dobio zaposlenje u fotografskoj radnji gospodina *Kapiste*, inače Subotičanina koji se prije odselio na more. Uz ovaj angažman obavljao sam i fotoreportske poslove

vratio u rodnu Suboticu, pokušavajući neuspješno naći stalni radni angažman. Nije mi to uspjelo doma, ali mi je, zahvaljujući gostovanju zrenjaninskog »Proletera« u Makarskoj, uspjelo oprobati se kao nogometaš u ovom proslavljenom banatskom prvoligašu. Nažalost, od neke ozbiljnije loptačke karijere nije bilo ništa, ali sam se zato uspio oženiti i zasnovati obitelj s mojom suprugom *Verom*, te raditi neko vrijeme u ovom gradu.

PJEVAČ I GLUMAC: Poslije par godina, skupa sa suprugom i dvama kćerkama, ponovno sam se vratio u rodni grad, bez kojeg opet nisam mogao dugo biti. Tada su se neki ljudi sjetili mog pjevanja. I navalili na mene. Ajmo pivat i ajmo pivat. Naravno, to su bili *Lazo Malagurski* i *Pere Tumbas Hajo*. No, opet, s druge strane, *Lajčo Lendvai*, *Antun Vojnić Purčar* i *Balint Vujkov* govorili su mi da se manem svega drugog što sam radio i budem glumac. I navalili na mene i odmah me ugurili među glasovita imena tadašnjeg subotičkoga kazališta, kao što su bili: *Jelka i Milan Asić*, *Geza Kopunović*, *Mirko Huska*, *Katarina Bačlija*, *Eržika Kovačević*. Tako sam postao dio drame na hrvatskom jeziku Narodnog kazališta. Prva predstava u kojoj sam debitirao na kazališnim daskama bila je »Kako si momče«, ruski komad s pjevanjem i, normalno, moj lik je bio momak koji je pjevao, potom sam igrao u nekoliko komada postavljenih na dramske tekstove *Matije Poljakovića*. U biti moje pjevanje je i bilo glavni razlog angažmana u teatru, jer tada je *Zvonko Bogdan*

Za vrijeme pjevačkog nastupa

priču i podijeliti je s našim čitateljima. Skroman, kakav je oduvijek, i tada se još nećkao, ali ono što mi je »isprispovedao« jednostavno je moralo ostati zabilježeno na stranicama Hrvatske riječi.

BRIJAČ I FOTOGRAF: Krene-mo li baš od samog početka, rodio sam se 1936. godine u Subotici, točnije u Malom Bajmoku – započinje svoju priču *Bela Francišković* i nastavlja – u obitelji bač *Antuna*, gradskog kočijaša i snaš *Tone Francišković*, rođene *Milunović*, rodom iz Tavankuta. Osnovnu školu sam svršio u Subotici – pola na mađarskom pola na hrvatskom, s obzirom da me je u drugom razredu stigao veliki rat i onda je to tako moralo biti. Bilo nas je tri brata, a ja sam se rodio kao srednji. Moja mater je imala veliku želju da ja idem za brijčača, jer je i njezin brat bio »brico«. I što ću – poslušao sam mater i svršio sam brijčački zanat, njoj za ljubav, ali sam joj po okončanju »školovanja pod Gradskom kućom« (glasovita gradska brijčačnica op.a.) rekao

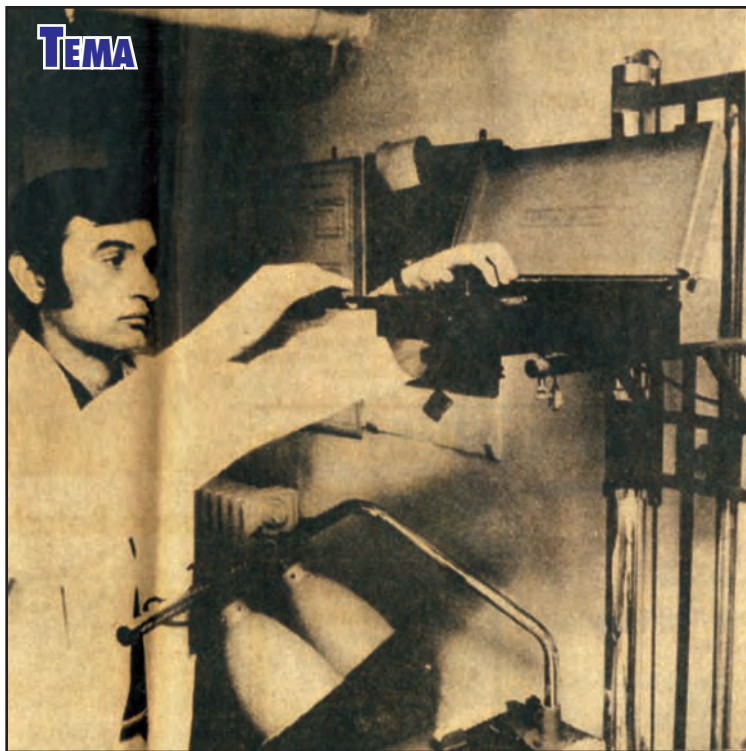
U kazališnoj predstavi

i fotografski zanat. Jer sam još od malih nogu nekako osjećao potrebu za umjetnošću, vješto crtajući i gledajući brojne fotografije iz tadašnjih novina i žurnala. Svoju prvu fotografiju sam napravio na subotičkom Gradskom stadionu, još kao šegrt s petnaest godina, a na njoj je bio *Bata Ognjanov*, proslavljeni nogometni reprezentativac Jugoslavije. Moj prvi aparat je bio njemačka »Retina«, a zabilježio je jednu akcijsku fotografiju

za »Slobodnu Dalmaciju«, pokrivajući teren od Bačke Vode do Tučepa. U međuvremenu, poslije godinu i pol, još jednom sam se

Omiljena pjesma

Cijeli život drugujem s glazbom i pjevanjem, otpjevao sam bezbroj pjesama, a otkrit ću vam svoju najdražu. To je jedna stara pjesma »Prid pendžerom procvjetala ruža«, za koju se nikad nije ustanovilo jel' ju je komponirao čika Mlinko ili čika Hajo.

Mikrofotograf u Njemačkoj

Nastavnik fotografije

Uza sve moje profesionalne i amaterske angažmane u životu, jedno vrijeme sam bio i nastavnik fotografije u Građevinskoj školi, gdje sam u praktičnom dijelu podučavao učenike fotografskog smjera – kaže Bela Francišković.

već bio otišao iz Subotice i iz kazališta za Beograd, i trebao je netko nadomjestiti glumca-pjevača. I tako sam u sljedeće dvije godine u subotičkom kazalištu odigrao i otpjevao 21 premijeru.

MIKROFOTOGRAF: Koncem šezdesetih sam, skupa sa suprugom, otišao na rad u Njemačku i isprva radio u jednoj tvornici, ali me je jednoga dana gazda zapitao što sam u stvari po profesiji. Nisam odmah rekao da sam fotograf, jer sam se bojao njegove reakcije i pomisli kako nisam za teži fizički rad, ali on je bio istrajan i na koncu sam »priznao«. Zahvaljujući tom priznanju, gazda me je preporučio bolnici u Leverkusenu, kojoj je baš trebao jedan mikrofotograf. Supruga je bila medicinski radnik i ona je bez problema odmah dobila posao. Ja sam, pak, morao proći opsežne testove, u pitanju je bio zbilja ozbiljan posao, ali sam sve to uspio proći i dobio sam namještenje mikrofotografa, a već za šest mjeseci, nakon prvih rezultata, postao sam i šef te mikrolaboratorije. Na ovom radnom mjestu sam proveo nepunih pet godina, a nikada neću zaboraviti vrijeme 1972. godine i Olimpijade u Münchenu,

kada sam zahvaljujući liječniku iz naše bolnice, tada glavnom liječniku njemačke olimpijske vrste, dobio i specijalni fotografski angažman. Uz službeni aparat, koji sam tada zadužio, imao sam zadaću snimati sve što smatram važnim, a sve je to išlo za arhivu njemačkog olimpijskoga komiteta. I tako sam s aparatom u ruci fotografirao brojne slike s najvećeg svjetskog sportskog događaja. Koliko sam filmova potrošio ne znam ni sam, jer mogao sam ih uzimati koliko sam želio...

imao sreće. Tadašnji »Integral« se fuzionirao u veliko građevinsko poduzeće i njihovim novinama je bio potreban profesionalni novinar. Nisu ga imali, a za mene se zauzeo direktor Čović, lupio šakom o stol tamo gdje je trebalo i ja sam ostao u Integralu sve do mirovine. U novinama ovog građevinskoga diva radio sam na brojnim poslovima od glavnog urednika, novinara i fotografa, ali sam ipak najviše fotografirao za opsežnu foto dokumentaciju svih izgrađenih objekata. Tako sam, kad se u ono vrijeme gradilo u Budvi, više bio na moru nego kod kuće. Spomenuo bih još i kolegu *Vladu Rubića*, rodom iz Nuštra, s kojim sam skupa radio dugi niz godina i lijepo surađivao u Integralovim novinama.

Naravno, moj povratak u Suboticu odmah je »alarmirao« Lazu Malagurskog i opet me je pozvao na »pjevanje« u »Bunjevačko kolo«. Isprva nisam htio pristati, zbog svojih već četrdesetih godina, ali je Lazo rekao kako oni imaju i starijih i neka

baš mogao svatko dolaziti, a pogotovo nastupati.

POVRATAK GLUMI: Po povratku iz Njemačke imao sam jedno gostovanje u Narodnom kazalištu, gdje me je tadašnji ravnatelj Lajčo Lendvai pozvao da nastupim u predstavi »Risari«, gdje sam odigrao jednu solidniju glumačku rolu. Aktivniji povratak glumačkom pozivu, koji me je, htio ne htio, pratio cijeloga života, uz naravno pjevanje, uslijedio je početkom devedestih kada je Bela Ivković tražio od mene ponovno pokretanje kazališne scene. Pristao sam i adaptirao predstavu »Jedna cura sto nevolja« u kojoj je briljirala *Dušica Jurić*, a naš nastup na smotri u Hercegovcu je pobrao veliki uspjeh. Nakon toga sam, uz dosta muke, nagovorio *Josipa Bajića* da se prihvati ponovno redateljskog posla i plod toga su bile još par postavljenih predstava, između ostalih »Ode Bolto na ogled« i »Niko i ništa«, koje smo odigrali na pozornici »Bunjevačkog kola« i ponovno u

Kadar iz monodrame »Pivaj Bačka veselo«

»Pivaj Bačka veselo« i »Salaš u lampašu«

Na nagovor autora Milivoja Prčića, autora teksta i Rajka Ljubića, redatelja, pristao sam glumiti u filmovanoj adaptaciji monodrame »Pivaj Bačka veselo«. A sada su u tijeku pripreme za snimanje radijske adaptacije još jedne drame »Salaš u lampašu«.

POVRATAK IZ NJEMAČKE: S privremenog rada iz Njemačke vratio sam se 1974. godine u svoju Suboticu, ali tada je uslijedilo novo teško razdoblje, jer nikako nisam mogao dobiti zaposlenje. Htio sam se vratiti u novinarstvo, ali »vlast« mi nije mogla oprostiti onih nekoliko godina na Zapadu i ništa od posla. No, opet sam

samo ja dodem. Pristao sam i priklučio se folklornom ansamblu, koji je u svom tadašnjem repertoaru imao brojne solo numere pjevanja. Uslijedili su brojni nastupi po cijeloj nekadašnjoj državi, a izdvojio bih naš nastup i poslije angažman u renomiranom hotelskom kompleksu »Haludovo« na otoku Krku, gdje u to vrijeme nije

Hercegovcu. Potom sam se malo aktivirao i u redakciji na hrvatskom jeziku Radio Subotice, gdje sam i danas aktivan u svojoj emisiji »Ljudi nizine«, dovršio je svoju priču Bela Francišković, čovjek neiscrpane životne energije. A to što smo pokisli tijekom našeg razgovora šetajući Dudovom šumom, vrijedilo je ovakvoga »divana«. ■

Održan općinski forum o sigurnosti

Svakodnevni život učiniti sigurnijim

Lokalne inicijative trebaju imati svoje mjesto u sigurnosnoj politici, istaknuto na forumu

Utorak 30. listopada u dvorani Otvorenog sveučilišta uz nazočnost četrdesetak građana iz Subotice, održan je forum o sigurnosti u organizaciji Centra za civilno-vojne odnose, nevladine organizacije iz Beograda. Projektom »Povećanje sudjelovanja građana u sigurnosnoj politici«, podržanim od USAID-a, u okviru jednogodišnjeg projekta organiziraju se općinski forumi diljem Srbije u cilju pospješivanja komunikacije i partnerstva između građana tj. civilnog društva i političkih dužnosnika kao donositelja odluka.

Na forumu su se uz nazočnost govornika – člana Općinskog vijeća SO Subotice *Dejana Zvekića* i ravnateljice Agencije lokalne demokracije *Stanke Parać-Damjanović*, sagledavali problemi građana u širem kontekstu sigurnosti, kao slobode od straha.

ŠTO SPADA U SIGURNOST: »Tradicionalno je shvaćanje sigurnosti bilo temeljeno na vojnim kapacitetima, pa su se i države osjećale sigurnijima ukoliko su

imale veći broj vojnika, tenkova i ako su pratile suvremene tehnologije u naoružanju. Sigurnost danas, pokraj vojne dimenzije, podrazumijeva i ekološku, političku, ekonomsku i socijalnu dimenziju. Današnje osjećanje nesigurnosti većine ljudi potječe prije svega od svakodnevnih životnih briga, a ne od kataklizmičkog događaja«, rekla je organizatorica foruma ispred Centra za civilno-vojne odnose *Zorana Atanasović*.

Sigurnost kao »sloboda od straha« u širem kontekstu podrazumijeva i zaštitu od iznenadnih i stalnih promjena obrazaca života građana u obitelji, maloj zajednici, ili u široj životnoj sredini.

STRATEGIJA: Poruka foruma bila je poticaj građanima da aktivno sudjeluju u izradi i provođenju sigurnosne politike, osobito u radu institucija koje su profesionalno zadužene za samu provedbu.

»Sam Ustav koji je donesen u Republici Srbiji predviđa usvajanje zakona koji regulira područje sigurnosti, kao i usvajanje Nacionalne strategije o sigurnosti.

Prošle godine su timovi predsjednika države i premijera pravili samostalne nacрте strategija, a na žalost nijedan od timova nije izašao na ulice pitati građane što misle o sigurnosti i što bi se trebalo obuhvatiti tim strategijama. Mi smo riješili pitati građane umjesto njih i napisati i prezentirati takvo izvješće«, istaknula je ravnateljica Centra za civilno-vojne odnose mr. *Sonja Stojanović*.

LOKALNA PRIČA: Izvore nesigurnosti možemo identificirati i kroz specifičnost Subotice kao multinacionalne sredine, gdje se često može uočiti kako se pripadnici pojedinih skupina osjećaju nesigurnima, ali je svakako prisutna i opća nesigurnost vezana za proces tranzicije, koji remeti ekonomski mir građana. »Građani nisu u mogućnosti rješavati situacije iz osobnog života, pa je neizvjesna sutrašnjica glavni osjećaj nesigurnosti iz kojeg proistječu i drugi strahovi koji se odražavaju u netolerantnosti i nedovoljnom interkulturalnom dijalogu. Drugi osjećaj nesigurnosti je zbog neizgrađeno-

sti institucija, neadekvatnog funkcioniranja i osjećaja pojedinca da je prepušten samome sebi, svjestan da sam mora rješavati svoje probleme, često nalazeći izvaninstitucionalni put k rješenju«, ocijenila je *Stanka Parać-Damjanović*. **REZULTATI I PREPORUKE:** Od strane lokalne samouprave neki su koraci već urađeni, poput rješavanja infrastrukturnih problema, pristupi problemima pripadnika marginaliziranih skupina i pokušaji uspostavljanja bolje komunikacije pridošlog stanovništva s postojećim, u vidu medijacije. Preporuke građana nazočnih na skupu bile su definirane kao potreba veće sigurnosti na ulicama, uspostavljanje bolje suradnje tijela unutarnjih poslova s građanstvom, a osim toga tijekom foruma čulo se više negodovanja na javne službenike i službe, nepronalaženje počinitelja kaznenih djela počinjenih prema pripadnicima nacionalnih manjina i niza drugih do sada neriješenih problema.

Olga Perušić

Udruga poljoprivrednika čeka odluku Vlade

»Nakon preliminar-
nih pregovora u
Ministarstvu poljo-
privrede, vodoprivrede i šumarstva
obavljenih 30. listopada 2007. godi-
ne, udruge poljoprivrednika regi-
je sjeverne Vojvodine odlučile su
sačekati da njihov zahtjev bude
razmotren kroz mjerodavne komi-
sije i odbore pri Vladi Republike
Srbije, a najkasnije do 8. studenoga
2007. do kada se očekuje pozitivan
odgovor«, kaže se u priopćenju
udruga poljoprivrednika regije sj-
everne Vojvodine.

Ukoliko se dogodi da odluka
Vlade po ovom pitanju ne bude
zadovoljavajuća, udruge neće imati
drugog izbora nego nastaviti svoje
prosvjede od 9. studenoga 2007.
ali ovoga puta na teritoriju čita-
ve Vojvodine i Mačve, najavljuju
poljoprivrednici.

»Očekujemo da će Ministarstvo
poljoprivrede, vodoprivrede i

S konferencije za tisak:
Arpád Zábos i Miroslav Ivković

šumarstva učiniti sve što je moguće
kako bi prezentiralo naš problem
na adekvatan način i nadamo se da
će Vlada Republike Srbije imati
razumijevanja i izraziti solidarnost

prema najugroženijim regijama«,
navodi se u priopćenju.

Na konferenciji za tisak održanoj
u utorak 6. studenoga, predsjednik
Udruge poljoprivrednika Subotica

Miroslav Ivković, rekao je kako su
se u ponedjeljak 5. studenoga sasta-
li s predstavnicima udruga poljopri-
vrednika iz Srijemske Mitrovice,
Rume, Šida i Pančeva, »koje su
nam dale podršku te s kojima je bilo
riječ o njihovom budućem sudjelo-
vanju u ovom procesu.«

Također, na sastanku je bilo riječi
i o osnivanju krovne udruge koja
bi zastupala interese svih poljopri-
vrednika s teritorija Vojvodine i
Srbije, o čemu će se više govoriti
nakon rješenja aktualnog problema.
»Neke političke stranke pokušavaju
nam sada, tobože, na razne načine
dati podršku te se priključiti svemu
ovome. Mi to ne želimo, ne želimo
njihova nastojanja, lijepljenje pla-
kata, oglašavanje u medijima. Kada
oni budu u takvoj poziciji da nešto
mogu odlučiti, učiniti, onda neka to
urade, a ne na ovaj način, jer nam
prave više štete nego koristi«, rekao
je Ivković.

J. K.

Sistematska deratizacija počinje 5. studenoga

Sistematska deratizacija, tj. suzbijanje štakora i miševa početi će 5.
studenoga, a obaviti će se u svim kućanstvima i stambenim zgrada-
ma u Subotici i svim naseljima subotičke općine. Njom će biti obuhva-
ćeni i divlje odlagalište smeća, kanalizacijska mreža užeg dijela grada i
stočna groblja u Subotici, Bajmoku i Čantaviru.

Provoditi će je više stručnih ekipa i to prvo od naselja po sljedećem
redoslijedu: Ljutovo, Donji i Gornji Tavankut, Mala Bosna, Mišićevo,
Bajmok, Đurđin, Stari i Novi Žednik, Čantavir s Bačkim Dušanovom i
Višnjevcem, Bikovo, Bački Vinogradi, Hajdukovo, Palić i Kelebija. Za
oko četiri tjedna deratizacija će početi i u Subotici.

Besplatnu deratizaciju provodit će Zavod za dezinfekciju, dezinsek-
ciju i deratizaciju »Visan« iz Zemuna. Na terenu će raditi šest stručnih
ekipa, koje će biti uniformirane i imat će identifikacijske kartice. U
ovisnosti o mjestu, postavljat će se rastresiti ili kompaktni mamci, koji
su crvene boje i neškodljivi su za ljude i životinje.

Plakati s datumom vršenja deratizacije i s telefonskim brojevima
stručnih osoba bit će nalijepljeni u svim mjesnim zajednicama, ogla-
snim pločama u stambenim zgradama i veterinarskim ambulancama
Veterinarske stanice »Subotica«.

Navijači na nogometnoj utakmici u Osijeku

Nastavljajući aktivnosti oko odlazaka na nogometne utakmice u
najbliža mjesta u Republici Hrvatskoj - Osijek, Vinkovce, čla-
novi i simpatizeri DSHV-a protekloga vikenda nazočili su utakmici
prvenstva hrvatske nogometne lige Osijek - Hajduk. Unatoč tomu što
obje momčadi ne kotiraju dobro na tablici Prve hrvatske nogometne
lige utakmica je imala svoju dinamiku i žar, a nogometaši Hajduka

zasluženo su u Split odnijeli sva tri boda. DSHV najavljuje organizaciju
posjeta odlučujućoj utakmici hrvatske nogometne reprezentacije, koja
će s reprezentacijom Makedonije biti odigrana 17. studenoga u Skoplju
u Makedoniji. Napominjemo da će se u Skoplje putovati samo ako se
prijava dovoljan broj zainteresiranih navijača.

Za sve informacije zainteresirani se mogu obratiti Uredu DSHV-a na
Beogradskoj cesti br. 31, ili na broj telefona: (024) 524 977

Novo ruho »Borovo« ulice

U tijeku su radovi na rekonstrukciji Ulice Dimitrija Tucovića, jedne
od glavnih subotičkih prometnica, popularno zvane »Borovo
ulica«. Prema arhitektonskoj zamisli ova jednosmjerna prometnica tre-

bala bi biti znatno proširena za pješake, a novo rješenje parking prostora
trebalo bi onemogućiti bržu vožnju u njezinom prometnom dijelu.

D. P.

U crkvi sv. Jakova u Plavni

Radosni događaji

Kao što je već uobičajeno, dječji župni zbor crkve sv. Jakova u Plavni uključuje se u liturgiju svojim pjevanjem nakon blagdana Svih svetih i Dušnog dana. Ove godine to je bilo u nedjelju 4. studenoga.

Netko će pomisliti kako je to obična nedjelja kao i svaka druga, ali to baš i nije bilo tako. Te se nedjelje slavi spomendan sv. Karla Boromejskog, a on je zaštitnik župe u Tovariševu. Župnik vlč. Josip Štefković upravlja i tom župom i skrbi za još oko 150 preostalih katolika u tom mjestu. Još je jedan razlog postojao zbog kojeg je naš dječji zbor nastupio upravo 4. studenoga, a pjevači bili dobro raspoloženi, odlučni i sigurni u pjevanju. Oni su svojim pjesmama slavili Gospodina, ali su često upravljali pogled prema svojoj vjeroučiteljici *Karolini Orčić*. Toga je dana, naime, bio njezin imendan! U središtu ove svete mise bio je još jedan, za našu župu osobito radostan događaj – četvrto po redu krštenje ove godine. Vlč. Josip krstio je malog *Denisa* i tako će ovo misno slavlje ostati zapamćeno kao osobit događaj po krštenju, dječjem pjevanju i spomendanu

sv. Karla Boromejskog, odnosno imendanu vjeroučiteljice Karoline.

Nakon svete mise dječji zbor nastavlja s uvježbavanjem prigodnih pjesama za Božić, a moguća je i suradnja s tamburašima HKUPD »Mostonga«. Pokazalo se da je vjerski život u Plavni moguće obogaćivati novim sadržajima ako se pri tome uključi veći broj vjernika, posebice mladih, u aktivnosti župne zajednice.

Z. Pelajić

Vijesti iz Sonte

Kanalizacija iz sredstava NIP-a

Na posljednjoj sjednici Savjeta MZ Sonta, a na prijedlog Komisije za javne nabave male vrijednosti, donesena je odluka o ustupanju izrade glavnog nacrtu fekalne kanalizacije pod niskim tlakom beogradskom poduzeću »Novi hidroprojekt«. Sredstva za plaćanje nacrtu, u iznosu od 1.475.000 dinara, uključujući i PDV, bit će osigurana iz općinskog proračuna. Mjesna zajednica Sonta prijavila je projekt »Izgradnja fekalne kanalizacije u Sonti«, u vrijednosti od 162.688.894 dinara, na natječaj za sredstva NIP-a Srbije za 2008. godinu. Ovaj projekt MZ Sonta podržalo je i Općinsko vijeće Apatin na svojoj sjednici od 3. listopada. Izgradnjom fekalne kanalizacije bili bi riješeni mnogi problemi ovoga sela, a njenim priključenjem na planirano postrojenje za preradu otpadnih voda s područja cijele općine Apatin bile bi zadovoljene i sve norme u sferi zaštite okoliša.

Konačno i vodotoranj

Još tijekom mandata prethodne garniture Savjeta MZ Sonta najavljivana kao hitna, a voljom ove sve do sad odgađana, sanacija vodotoranja u Sonti konačno će biti urađena. Radovi su ustupljeni beogradskom poduzeću »Patent invest« za sumu od 1.628.577 dinara, uključujući i PDV. Za izvođenje radova predviđen je rok od 20, uz avansno plaća-

nje dijela od 40 posto, a ostatak po svršetku posla. Podsjetimo, prošle godine smo pisali o katastrofalnom stanju bazena za prikupljanje vode, odnosno o koroziji na velikim površinama u njemu. Sanacijom postojećeg stanja znatno će se popraviti i kvaliteta vode koju Sončani piju.

Javni radovi

Po odluci Savjeta MZ Sonta, a na temelju javnoga poziva za organiziranje javnih radova od interesa za Republiku Srbiju u 2007. godini, iz ove MZ prijavljena je potreba za realizacijom radova iz sfere komunalne infrastrukture i unapređenja okoliša. Radovi su predviđeni na lokacijama romskoga naselja »Medan«, naselja »Bubija« i »Mandinovci«, te na uređenju groblja, sportskih terena i poljskih putova. Za ove radove predviđeno je angažiranje dvadesetak NKV djelatnika.

Radovi na groblju

Na mjesnom groblju u Sonti poduzimaju se daljnji koraci glede njegova uređenja. Potrebni zidarsko-ličilački zahvati na sanaciji propusta u izgradnji kapele, te na bojenju stolarije, urađeni su tijekom jeseni, a po odluci Savjeta MZ pristupit će se i betoniranju prijeko potrebnih staza između grobnih mjesta, a radovi su povjereni obrtniku *Marku Topalu* iz Sonte.

Ivan Andrašić

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Temeljem članka 7. stavka 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) i članka 15. *Odluke o ustanovama i programima u oblasti kulture za koje se osiguravaju sredstva u proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine* (»Službeni list APV«, broj 11/2004), Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu raspisuje

NATJEČAJ

za sufinansiranje objavljivanja prijevoda značajnih djela u 2008. godini

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu u cilju afirmiranja kulturne osobitosti AP Vojvodine, poticanja otvorenosti prema drugim kulturama i unapređenja međusobnog upoznavanja i razumijevanja, sufinancirat će objavljivanje prijevoda značajnih djela sljedećih žanrova: roman, pripovjedačka proza, poezija, esejistika, umjetnička kritika, drama, umjetničke monografije, djela iz povijesti umjetnosti i djela iz humanističkih i društvenih znanosti i to:

- sa srpskog jezika i jezika nacionalnih manjina na svjetske jezike,
- sa srpskog jezika na jezike nacionalnih manjina,
- sa jezika nacionalnih manjina na srpski jezik,
- sa nekog od jezika nacionalnih manjina na neki drugi jezik nacionalnih manjina.

Opći uvjeti Natječaja

1. Pravo sudjelovanja na natječaju imaju pravne i fizičke osobe s teritorija AP Vojvodine koje se bave nakladničkom djelatnošću, kao i inozemni nakladnici.
2. **JEDAN NAKLADNIK MOŽE PODNIJETI NATJEČAJNU DOKUMENTACIJU ZA NAJVIŠE PET KNJIGA.**
3. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu **Upitnika za sufinansiranje objavljivanja prijevoda značajnih djela u 2008. godini.**
4. Navedeni **Upitnik** je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u **Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu, treći kat, soba 49 ili na web adresi: www.psok.org.yu.**
5. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 15. prosinca 2007. godine Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu – Sektor za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (telefon: 021/457 47 15) poštom ili osobno na Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
6. Prijave dostavljene poslije navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom kao i prijave korisnika kojima je Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu dodijelilo sredstva za financiranje programa i projekata, a koji nisu podnijeli izvješće o njegovoj realizaciji neće se uzimati u razmatranje.
7. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2008. godinu.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Temeljem članka 7. stavka 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) i članka 15. *Odluke o ustanovama i programima u oblasti kulture za koje se osiguravaju sredstva u proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine* (»Službeni list APV«, broj 11/2004), Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu raspisuje

NATJEČAJ

za sufinansiranje projekata u oblasti zaštite kulturne baštine u AP Vojvodini u 2008. godini

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu sufinancirat će u 2008. godini projekte u oblasti zaštite kulturne baštine koje realiziraju ustanove, udruge i nevladine organizacije koje se bave zaštitom i prezentacijom kulturne baštine na teritoriju AP Vojvodine i kojima se pridonosi razvoju, istraživanju, unapređenju, modernizaciji, obradi i prezentaciji kulturnog naslijeđa Pokrajine, afirmiraju suvremeni principi u oblasti zaštite kulturne baštine, pridonosi povezivanju i suradnji u oblasti zaštite kulturnog naslijeđa i vrši edukacija o potrebi čuvanja baštine kao značajnog segmenta održivog razvoja i razvijanja demokratskih principa multikulturnog i multinacionalnog društva u Vojvodini i to:

- projekte arheoloških istraživanja, iskopavanja i prezentiranja lokaliteta u AP Vojvodine;
- izdavanje značajnih i vrijednih knjiga i publikacija kojima se prezentira rad i programi ustanova zaštite od značaja za Pokrajinu, promovira pokretno, nepokretno i duhovno kulturno naslijeđe Pokrajine u zemlji i inozemstvu i potiče njegova zaštita, prezentiraju rezultati istraživanja u oblasti zaštite kulturne baštine, vrši edukacija o potrebi čuvanja kulturnog naslijeđa i promoviraju međunarodni standardi u ovoj oblasti;
- projekte izrade ili osuvremenjavanja stalnih postavki ustanova zaštite kulturne baštine na teritoriju AP Vojvodine;
- projekte suvremenih načina prezentiranja programa zaštite kulturne baštine na teritoriju AP Vojvodine u digitalnoj formi i novim medijima;
- projekte konzervacije i restauracije pokretnih kulturnih dobara od posebnog značaja za očuvanje baštine AP Vojvodine;
- organiziranje tematskih izložbi od značaja za Pokrajinu kojima se promovira njeno kulturno naslijeđe;
- projekte suradnje ustanova zaštite u AP Vojvodini radi organiziranja zajedničkih programa u zemlji i inozemstvu,
- ostale projekte kojima se pridonosi istraživanju, obradi i prezentaciji kulturne baštine od posebnog interesa za Pokrajinu.

Opći uvjeti Natječaja

1. Na Natječaju mogu sudjelovati ustanove (zavodi za zaštitu spomenika kulture, muzeji, arhivi, galerije), udruge i nevladine organizacije koje se bave zaštitom i prezentacijom kulturne baštine s teritorija AP Vojvodine, odnosno koje prezentiraju kulturnu baštinu Pokrajine.
2. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu **Upitnika za sufinansiranje programa i projekata u oblasti zaštite kulturne baštine u AP Vojvodini u 2008. godini**, uz koji se prilaže ostala neophodna dokumentacija.
3. Navedeni **Upitnik** je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u **Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu, drugi kat, soba 23 ili na web-adresi Tajništva: www.psok.org.yu.**
4. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 15. prosinca 2007. godine Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu – Sektor za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (telefon: 021/456-016, 487-45-34) poštom ili osobno na Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
5. **Prijave dostavljene nakon navedenog roka i s nepotpunom dokumentacijom, prijave poslane putem faksa ili elektroničke pošte, nepotpisane i neovjerene prijave, kao i prijave korisnika kojima je Tajništvo tijekom 2007. godine dodijelilo sredstva za sufinansiranje programa ili projekata, a koji nisu podnijeli izvješće o njihovoj realizaciji, neće se uzimati u razmatranje.** Natječajna dokumentacija se ne vraća.
6. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2008. godinu i detaljnog Financijskog plana.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Temeljem članka 7. stavka 1. točka 3) Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) i članka 15. Odluke o ustanovama i programima u oblasti kulture za koje se osiguravaju sredstva u proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine (»Službeni list APV«, broj 11/2004), Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu raspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje objavljivanja časopisa za kulturu, književnost i umjetnost na srpskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina i etničkih zajednica Vojvodine koji su od posebnog značaja za razvoj kulture i umjetnosti u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini u 2008. godini

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu sufinancirat će objavljivanje časopisa za kulturu, književnost i umjetnost, časopise za omladinu i časopise za djecu koji izlaze u pisanoj i elektroničkoj formi na srpskom jeziku i jezicima nacionalnih manjina i etničkih zajednica Vojvodine i koji su od posebnog značaja za razvoj kulture, književnosti i umjetnosti u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini u 2008. godini.

Opći uvjeti Natječaja

1. Pravo sudjelovanja na Natječaju imaju **nakladnici i druge pravne i fizičke osobe s teritorija AP Vojvodine koja se bave nakladničkom djelatnošću.**
2. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu **Upitnika za sufinanciranje objavljivanja časopisa.**
3. **Upitnik za sufinanciranje objavljivanja časopisa može se dobiti u Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu, treći kat, soba 19, ili na web adresi Tajništva: www.psok.org.yu**
4. Uz prijavu na Natječaj treba dostaviti i **posljednji objavljeni broj časopisa ili adresu web site-a**, ako je časopis u elektroničkoj formi, ili **rukopis**, ukoliko je riječ o prvom broju časopisa, kao i **kritičke priloge o časopisu** koji su objavljeni u sredstvima javnog informiranja.
5. Prijave na Natječaj **podnose se od dana objavljivanja Natječaja do 15. prosinca 2007. godine Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu – Sektor za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (telefon: 021/487-46-20), i to poštom ili osobno na Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
6. Neće se uzimati u razmatranje prijave dostavljene poslije navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom, kao i prijave onih korisnika koji nisu podnijeli izvješće o realizaciji sredstava odobrenih prethodnih godina za sufinanciranje časopisa.
7. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2008. godinu

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Temeljem članka 7. stavka 1. točka 3) Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) i članka 15. Odluke o ustanovama i programima u oblasti kulture za koje se osiguravaju sredstva u proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine (»Službeni list APV«, broj 11/2004), Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu raspisuje

NATJEČAJ

za snimanje dugometražnih igranih filmova u AP Vojvodini u 2008. godini

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu sufinancirat će proizvodnju igranih filmova koji pridonose razvoju kinematografije Autonomne Pokrajine Vojvodine i:

- koji predstavljaju vrhunski umjetnički doprinos u oblasti umjetničkog stvaralaštva u sadržajnom i umjetničkom pogledu;
- koji pridonose afirmaciji mladih stvaratelja;
- koji svojim suvremenim filmskim izrazom pridonose unapređivanju kulturnog života i stvaralaštva u oblasti kinematografije;
- kojima se ostvaruje razvoj novih tehnologija, alternativnih smjerova i istraživanja u oblasti filmske umjetnosti; kao i
- filmove s tematikom Vojvodine namijenjenih prvenstveno za prikazivanje u kino dvoranama.

Opći uvjeti Natječaja

1. Na Natječaj se mogu prijaviti organizacije čija je osnovna djelatnost proizvodnja filmova (producent), šifra djelatnosti 92200
2. Producent može prijaviti najviše jedan igrani film.
3. Prijava na Natječaj podnosi se **na obrascu Upitnika za sufinanciranje igranih filmova u AP Vojvodini za 2008. godinu** Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu, uz koji se prilaže ostala potrebna dokumentacija.
4. Navedeni **upitnik** sastavljen je dio Natječaja i može se dobiti u **Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu**, ili na **web adresi: www.psok.org.yu**.
5. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja Natječaja do 15. prosinca 2007. godine Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu – Sektor za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (021 457-103 i 457-513) poštom ili osobno na Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
6. Prijave dostavljene nakon navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom, kao i prijave korisnika kojima je Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu tijekom 2006. godine dodijelilo sredstva za sufinanciranje igranih filmova i koji nisu podnijeli izvješće o njihovoj realizaciji, neće se razmatrati.
6. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2008. godinu.

Posebni uvjeti Natječaja

Pokraj upitnika popunjenog **na obrascu Upitnika za snimanje igranih filmova u AP Vojvodini za 2008. godinu**, za sudjelovanje na Natječaju za sufinanciranje snimanja igranih filmova potrebno je dostaviti i:

1. scenarij (dva primjerka) – scenarij se vraća,
2. dvije recenzije,
3. popis autora s kratkom biografijom,
4. detaljni finansijski plan pripreme i realizacije filma,
5. iznos vlastitog učešća finansijskih sredstava.

Producent može sudjelovati na Natječaju samo ako ima 30 % prikupljenih sredstava od cjelokupnog iznosa filma (dokaz iz banke o postojanju navedenih sredstava u iznosu od 30 %), ili podatke o osiguranim sredstvima u istom postotku na temelju udruživanja sredstava s domaćim ili stranim partnerima, donatorima, i slično (s dokazima o njihovom sudjelovanju u financiranju filma, s punom odgovornošću).

Vremenski rok za završetak snimanja filma može odložiti samo **jedanput**, a na vremensko razdoblje od dvanaest mjeseci. U suprotnom, producent mora vratiti dobijena sredstva u proračun AP Vojvodine.

Film koji je dvaput uzastopno sudjelovao na Natječaju nema pravo ponovno konkurirati.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Temeljem članka 7. stavka 1. točka 3) Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) i članka 15. Odluke o ustanovama i programima u oblasti kulture za koje se osiguravaju sredstva u proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine (»Službeni list APV«, broj 11/2004), Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu raspisuje

NATJEČAJ

za snimanje kratkometražnih, dokumentarnih, dokumentarno-igranih i animiranih filmova u AP Vojvodini u 2008. godini

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu sufinancirat će proizvodnju dokumentarnih, dokumentarno-igranih, kratkometražnih i animiranih filmova koji pridonose razvoju kinematografije Autonomne Pokrajine Vojvodine i koji su:

- od posebnog značaja za razvoj filma u Autonomnoj Pokrajini Vojvodini;
- koji predstavljaju vrhunski umjetnički doprinos u oblasti umjetničkog stvaralaštva u sadržajnom i umjetničkom pogledu;
- koji pridonose afirmaciji mladih stvaratelja;
- koji svojim suvremenim filmskim izrazom pridonose unapređivanju kulturnog života i stvaralaštva u oblasti kinematografije;
- kojima se ostvaruje razvoj novih tehnologija, alternativnih smjerova i istraživanja u oblasti filmske umjetnosti, kao i
- filmove s tematikom o Vojvodini namijenjenih prvenstveno za kinematografsko prikazivanje i afirmiranje vojvodanske kinematografije.

Opći uvjeti Natječaja

1. Na Natječaj se mogu prijaviti organizacije čija je osnovna djelatnost proizvodnja filmova (producent) (šifra djelatnosti 92200).
2. Producent može prijaviti najviše dva dokumentarna i dokumentarno-igrana, kratkometražna i animirana filma.
3. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 15. prosinca 2007. godine Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu – Sektor za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad (021 457-103 i 457-513)** poštom ili osobno na Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
- Prijava na Natječaj podnosi se **na obrascu Upitnika za sufinanciranje igranih filmova u AP Vojvodini za 2008. godinu** Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu, uz koji se prilaže ostala potrebna dokumentacija.
- Navedeni **upitnik** sastavni je dio Natječaja i može se dobiti u **Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu**, ili na **web adresi: www.psok.org.yu**.
4. Prijave dostavljene nakon navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom, kao i prijave korisnika kojima je Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu tijekom 2007. godine dodijelilo sredstva za sufinanciranje snimanja dugometražnih i kratkometražnih igranih, dokumentarnih i animiranih filmova, a koji nisu podnijeli izvješće o njihovoj realizaciji neće se uzimati u razmatranje.
5. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2008. godinu.

Posebni uvjeti Natječaja

Uz prijavu podnesenu **na obrascu Upitnika za sufinanciranje snimanja kratkometražnih, dokumentarnih, dokumentarno-igranih i animiranih filmova u AP Vojvodini u 2008. godini**, za sudjelovanje na Natječaju za sufinanciranje snimanja dokumentarnih, dokumentarno-igranih, kratkometražnih i animiranih filmova, potrebno je dostaviti i:

1. scenarij (ili sinopsis za dokumentarne filmove)
2. dvije recenzije,
3. popis autora s kratkim životopisom,
4. detaljni financijski plan pripreme i **realizacije filma**,
5. iznos vlastitog učešća financijskih sredstava,
6. podatke o osiguranim sredstvima na temelju udruživanja sredstava s domaćim ili stranim partnerima, donatorima, i slično (s dokazima o njihovom učešću u financiranju filma, s punom odgovornošću)
7. filmovi moraju biti snimljeni u proračunskoj 2008. godini zaključno s 31. prosincem 2008. godine.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Temeljem članka 7. stavka 1. tačka 3) Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) i članka 15. Odluke o ustanovama i programima u oblasti kulture za koje se osiguravaju sredstva u proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine (»Službeni list APV«, broj 11/2004), Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu raspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje programa, projekata u oblasti suvremenog i narodnog umjetničkog stvaralaštva nacionalnih manjina u AP Vojvodini u 2008. godini

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu sufinancirat će u 2008. godini programe i projekte profesionalnih i amaterskih ustanova, nevladinih organizacija, udruga, neformalnih grupa i samostalnih umjetnika koji su od značaja za očuvanje nacionalnog identiteta, za razvoj vrhunskog suvremenog i narodnog kulturnog i umjetničkog stvaralaštva u oblasti književne, kazališne, glazbene, glazbeno-scenske i likovne umjetnosti **nacionalnih manjina** u AP Vojvodini.

Opći uvjeti Natječaja

- (1) Na Natječaju mogu sudjelovati isključivo registrirane profesionalne i amaterske ustanove, nevladine organizacije, udruge, neformalne grupe i samostalni umjetnici na teritoriju AP Vojvodine koji svojim vrhunskim umjetničkim stvaralaštvom pridonose razvoju kulture i umjetnosti nacionalnih manjina u AP Vojvodini.
- (2) Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu **Upitnika za sufinanciranje programa i projekata nacionalnih manjina u kulturi u 2008. godini** Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu.
- Navedeni upitnik sastavni je dio Natječaja i može se dobiti u Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu, ili na web adresi: www.psok.org.yu.
- (3) Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 15. prosinca 2007. godine Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu – Sektor za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad; telefon: 021/ 457-103, 457-513, 456-016 i 487-4439.**
- (4) Prijave dostavljene nakon navedenog roka i s nepotpunom dokumentacijom i prijave poslane faksom ili elektroničkom poštom, nepotpisane i neovjerene prijave, kao i prijave korisnika kojima je Tajništvo prethodnih godina dodijelilo sredstva za sufinanciranje projekata, a koji nisu podnijeli izvješće o njihovoj realizaciji, neće biti razmatrane.
- (5) Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2008. godinu.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Temeljem članka 7. stavka 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) i članka 15. *Odluke o ustanovama i programima u oblasti kulture za koje se osiguravaju sredstva u proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine* (»Službeni list APV«, broj 11/2004), Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu raspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje projekata u oblasti vrhunskog profesionalnog suvremenog umjetničkog stvaralaštva u AP Vojvodini u 2008. godini

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu sufinancirat će u 2008. godini projekte profesionalnih ustanova kulture, umjetničkih udruga, nevladinih organizacija i afirmiranih samostalnih umjetnika koji potiču suvremeno umjetničko stvaralaštvo, primjenu novih tehnologija i novih medija, eksperimentalne i alternativne smjerove i istraživanja i time pridonose razvoju vrhunskog, profesionalnog i suvremenog umjetničkog stvaralaštva u oblasti glazbene, glazbeno-scenske, likovne, kazališne, filmske i književne umjetnosti u AP Vojvodini, i to:

- multimedijalne glazbene, glazbeno-scenske, likovne, kazališne, filmske i književne projekte (istraživanja, radionice, performansi, instalacije);
- organiziranje manifestacija u oblasti vrhunskog profesionalnog suvremenog umjetničkog stvaralaštva koje su pokrajinskog ili višeg nivoa;
- realizaciju trajnih zapisa glazbenih i muzikoloških djela klasične, etno i suvremene glazbe autora u AP Vojvodini;
- obilježavanje značajnih jubileja – ustanova kulture i samostalnih umjetnika u oblasti vrhunskog profesionalnog i suvremenog umjetničkog stvaralaštva;
- održavanje skupnih i monografskih retrospektivnih izložbi i likovnih kolonija koje njeguju specifične i suvremene tehnike u likovnom izrazu.

Opći uvjeti Natječaja

1. Pravo sudjelovanja na Natječaju imaju isključivo registrirane profesionalne ustanove kulture, nevladine organizacije, umjetničke udruge i istaknuti samostalni umjetnici na teritoriju AP Vojvodine koji svojim vrhunskim umjetničkim stvaralaštvom značajno pridonose razvoju kulture i umjetnosti u AP Vojvodini.
2. Prijava na Natječaj podnosi se **na obrascu Upitnika za sufinanciranje projekata u oblasti vrhunskog profesionalnog suvremenog umjetničkog stvaralaštva u AP Vojvodini u 2008. godini** Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu, uz koji se prilaže ostala neophodna dokumentacija. Navedeni upitnik je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu, treći kat, kancelarija 50, ili na web adresi Tajništva: www.pskok.org.yu
3. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 15. prosinca 2007. godine Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu – Sektor za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (telefon: 021/487-4560, 457-103,457-513) poštom, ili osobno na Pisarnici pokrajinskih organa uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine. Natječajna dokumentacija se ne vraća.
4. Prijave dostavljene nakon navedenog roka i s nepotpunom dokumentacijom i prijave poslane faksom ili elektroničkom poštom, nepotpisane i neovjerene prijave, kao i prijave korisnika kojima je Tajništvo prethodnih godina dodijelilo sredstva za sufinanciranje projekata, a koji nisu podnijeli izvješće o njihovoj realizaciji, neće biti razmatrane.
5. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2008. godinu.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Temeljem članka 7. stavka 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) i članka 15. *Odluke o ustanovama i programima u oblasti kulture za koje se osiguravaju sredstva u proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine* (»Službeni list APV«, broj 11/2004), Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu raspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje objavljivanja knjiga od značaja za kulturu i umjetnost naroda i nacionalnih manjina u AP Vojvodini u 2008. godini

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu sufinancirat će objavljivanje prvih izdanja u oblasti kulture i umjetnosti na jezicima naroda i nacionalnih manjina u AP Vojvodini kojima se pridonosi objavljivanju:

- djela koja promoviraju vrhunsko književno i umjetničko stvaralaštvo,
- djela koja promoviraju kulturu Vojvodine i njeno najvrjednije kulturno naslijeđe,
- djela koja pridonose razvoju humanističkih i društvenih znanosti,
- djela koja predstavljaju originalna djela iz kulture i umjetnosti,
- djela koja promoviraju najvrjednije književno stvaralaštvo mladih autora iz Vojvodine,
- djela koja potiču otvorenost prema drugim kulturama i unapređenje međusobnog upoznavanja i razumijevanja,
- djela koja promoviraju uvođenje međunarodnih standarda u svim oblastima kulture.

Opći uvjeti Natječaja

1. Pravo sudjelovanja na natječaju imaju pravne i fizičke osobe s teritorija AP Vojvodine koje se bave nakladničkom djelatnošću.
2. **JEDAN NAKLADNIK MOŽE PODNIJETI NATJEČAJNU DOKUMENTACIJU ZA NAJVIŠE 5 KNJIGA.**
3. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu **Upitnika za sufinanciranje objavljivanja knjiga u 2008. godini**.
4. Navedeni **Upitnik** je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u **Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu, treći kat, soba 49** ili na web adresi: www.pskok.org.yu.
5. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 15. prosinca 2007. godine Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu – Sektor za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (telefon: 021/457 47 15) poštom ili osobno na Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine.
6. Prijave dostavljene poslije navedenog roka, prijave s nepotpunom dokumentacijom kao i prijave korisnika kojima je Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu dodijelilo sredstva za financiranje programa i projekata, a koji nisu podnijeli izvješće o njegovoj realizaciji neće se uzimati u razmatranje.
7. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2008. godinu.

REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA, POKRAJINSKO TAJNIŠTVO ZA OBRAZOVANJE I KULTURU

Temeljem članka 7. stavka 1. točka 3) *Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine* (»Službeni glasnik RS«, broj 6/2002) i članka 15. *Odluke o ustanovama i programima u oblasti kulture za koje se osiguravaju sredstva u proračunu Autonomne Pokrajine Vojvodine* (»Sl. list APV«, broj 11/2004), Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu raspisuje

NATJEČAJ

za sufinanciranje projekata tradicionalnog narodnog umjetničkog stvaralaštva Srba u AP Vojvodini u 2008. godini

Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu sufinancirat će u 2008. godini :

- **znanstveno-istraživačke projekte** (skupljanje, zapisivanje i proučavanje – narodnih igara, običaja, rituala, izvornog pjevanja, glazbenih kompozicija, sviranja na tradicionalnim glazbenim instrumentima, usmene predaje, narodne poezije), čiji se rezultati istraživanja prezentiraju putem izložbi, publikacija, multimedijalnih zapisa
- **projekte prezentiranja etnološkog (tekovina duhovne kulture), etnomuzikološkog, etnokoreološkog i folklorističkog stvaralaštva Srba u AP Vojvodini** koje realiziraju ustanove kulture i obrazovanja, znanstvene i istraživačke ustanove, amaterske ustanove, nevladine organizacije, udruge i pojedinci koji se bave znanstveno-istraživačkim radom, prezentacijom i edukacijom o potrebi čuvanja, njegovanja tradicionalnog narodnog umjetničkog stvaralaštva a koji su od značaja za očuvanje nacionalnog identiteta i kojima se pridonosi otkrivanju, obradi, razvoju, unapređivanju, vrednovanju i dostupnosti ove oblasti.

Opći uvjeti Natječaja

1. Na Natječaju mogu sudjelovati ustanove kulture i obrazovanja, znanstvene i istraživačke ustanove, amaterske ustanove, nevladine organizacije, udruge i pojedinci koji se bave znanstveno-istraživačkim radom, prezentacijom i edukacijom etnološkog (tekovina duhovne kulture), etnomuzikološkog, etnokoreološkog i folklorističkog stvaralaštva Srba u AP Vojvodini.
2. Podnositelj prijave može se natjecati **najviše s dva projekta** na Natječaju.
3. Prijava na Natječaj podnosi se na obrascu **Upitnika za sufinanciranje programa i projekata tradicionalnog narodnog umjetničkog stvaralaštva Srba u AP Vojvodini u 2008. godini Pokrajinskog tajništva za obrazovanje i kulturu**, uz koji se prilaže ostala neophodna dokumentacija. Navedeni **Upitnik** je sastavni dio Natječaja i može se dobiti u **Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu, drugi kat, soba 23** ili na **web adresi Tajništva: www.psok.org.yu**.
4. Prijave na Natječaj podnose se **od dana objavljivanja natječaja do 15. prosinca 2007. godine Pokrajinskom tajništvu za obrazovanje i kulturu – Sektor za kulturu, Bulevar Mihajla Pupina 16, 21108 Novi Sad** (telefon: 021/487-4534) poštom ili osobno na Pisarnici pokrajinskih tijela uprave u zgradi Izvršnog vijeća AP Vojvodine. Natječajna dokumentacija se ne vraća.
5. Prijave dostavljene nakon navedenog roka i s nepotpunom dokumentacijom, prijave poslane putem faksa ili elektroničke pošte, nepotpisane i neovjerene prijave, kao i prijave korisnika kojima je Tajništvo tijekom 2007. godine dodijelilo sredstva za sufinanciranje programa ili projekata, a koji nisu podnijeli izvješće o njihovoj realizaciji, neće se uzimati u razmatranje.
6. Iznos sredstava za Natječaj bit će određen nakon usvajanja proračuna Tajništva za 2008. godinu.

HRVATSKO DRUŠTVO ZA POMOĆ UČENICIMA »BELA GABRIĆ« SUBOTICA raspisuje

NATJEČAJ

U ŠKOLSKOJ 2007./2008. GODINI

ZA JEDNOKRATNU POMOĆ UČENICIMA (SREDNJOŠKOLCIMA) I STUDENTIMA, PRIPADNICIMA HRVATSKE ZAJEDNICE KOJI SE ŠKOLUJU U SRBIJI

Uvjet: da su redoviti učenici ili studenti srednje, više ili visoke škole (fakulteta)

Potrebna dokumentacija:

1. **POPUNJENA PRIJAVNICA** (formular)*
2. **SVJEDODŽBA** o prethodno završenom razredu srednje škole ili godine studija (original se donosi na uvid s jednom fotokopijom ili poslati ovjerenu fotokopiju ako se šalje poštom)
3. **POTVRDA** o upisu u tekući razred ili godinu studija
4. **DOKAZ** o pripadnosti hrvatskoj zajednici s fotokopijom dokumenta bar jednog roditelja gdje se vidi pripadnost hrvatskoj zajednici, (osim onih koji su već podnosili ovaj dokument)
5. **POTVRDA** o zaposlenosti roditelja s prosjekom primanja za posljednjih šest mjeseci ili o nezaposlenosti roditelja (od Zavoda za zapošljavanje) a za vlasnike zemlje fotokopija poreskog rješenja za tekuću godinu
6. **PREPORUKA** ili **POTVRDA** o angažiranosti u hrvatskoj zajednici

Podaci se daju pod punom materijalnom i moralnom odgovornošću, a u slučaju krivotvorenja pomoć će se uskratiti.

Natječaj je otvoren do 24. studenoga 2007. a rezultati i vrijeme podizanja pomoći bit će objavljeni.

* Dokumenti bez prijavnice neće biti uvaženi, a ona se može dobiti (i popuniti) na adresi Društva u Spomen-kući prof. Gabrića ili na **www.hnv.org.yu/fondacija**.

Ured će raditi srijedom i petkom od 11 do 14, utorkom i četvrtkom od 14 do 19 sati.

Molbu s potrebnom dokumentacijom poslati poštom na adresu: Hrvatsko društvo za pomoć učenicima »Bela Gabrić«, Ulica Bele Gabrića 21, 24000 Subotica ili **osobno**.

Posjet Moroviću

Blagdan Svi svetih, vrijeme kada posjećujemo groblja, kada našim milim pokojnicima darujemo cvijeće i svijeće, kada ih se sjećamo s radošću, naslanja se na Dušni dan, kada smo po običaju molili za pokojnike uz svetu misu i blagoslov grobova. I ovoga blagdana idemo u zavičaj, idemo k našim pokojnicima s cvijećem i svijećama, a u prijedpodnevnim satima zastajemo pred tablom »Dobro došli u Morović«, odmah preko puta katoličkog groblja, gdje zatičemo tek nekoliko mještana i tek par automobila s hrvatskim registracijskim oznakama, ali i uređena vječna počivališta, urešena buketima krizantema i plamenom svijeća.

»Rano je još«, kaže *Tonika Krajpl*, Morovićan koji se 90-tih skrasio u Slatini, a dolazi već redovito, barem za Svi svete i Veliku Gospu. »Više će svijeta biti poslijepodne, jer već smo čuli da je zakazana i sveta misa za 15 sati, i to baš ovdje, u crkvi Marijina uznesenja na groblju«, i povede punicu, krepku osamdesetogodišnjakinju put grobova njihovih najmilijih.

Katolički je dio Morovića živnuo i ovih Svi svetih, a na svetoj se misi, koju je u 15 sati u crkvi Marijina uznesenja prikazao vlč. *Zdravko Čabrajac*, upravitelj župe svete Kate u Sotu, okupilo se mnoštvo vjernika, pa je nevelika crkva na groblju bila prepuna, a muški

je dio stajao na stazi ispred crkve. Vlč. Čabrajac je u propovjedi istaknuo značaj Svi svetih za katoličke vjernike i tom prigodom blagoslovio grobove i zazvao božju milost, jer i na ulazu u groblje, na križu, stoji ploča s natpisom – Bože spasi naše pokojnike.

Bilo je tu dosta domaćega svijeta, jer u Moroviću je ostalo još pedesetak, šezdesetak obitelji, ali i dosta Morovićana koji su se 90-tih skrasili diljem Hrvatske, pa su se tu na groblju srele sestre *Zora* iz Zagreba i *Anka Švabina* iz Josipovca, *Dragica Čuljak* iz Osijeka i *Bernadica* iz Brodskog Stupnika, *Ika Čuljak* iz Subotice i *Šima*, koja je ostala u Moroviću, i teško bi bilo sve pobrojati.

»Dođemo obično za Veliku Gospu, jer ostao je običaj, budući da je Morović nekada bio veliko marijansko proštenije, a odmah sutradan je sv. Rok, nebeski zaštitnik Morovića i crkveni god, a volim zbog grobova doći i za Svi svete«, kaže *Nikola Drago Sloboda*, veterinarski inspektor, koji živi i radi u Starim Perkovicima. Slična je priča *Ivana Bate Zavorskog*, koji je došao sa suprugom *Marom*. »Snašli smo se mi u Dopsinu, imamo veliko obiteljsko gospodarstvo, radimo više od 100 hektara zemlje, Osijek nije daleko, ali – Morović je Morović. Jednostavno, volimo doći«.

Slavko Žebić

Iz povijesti Morovića

Crkva Marijinog uznesenja u Moroviću datira još iz 14. stoljeća, a u poslijetursko vrijeme Morović je bio i čuveno marijansko svetište. Istina, župa se u Moroviću spominje još u 13. stoljeću ili točnije od 1239. godine, od kada datira i prvo spominjanje moravičkog arhiđakonata, koji je brojio 43 župe od Rače do Iloka i Drenovaca, i to u povelji pečuščkog biskupa Bartola, gdje se spominju i arhiđakon Grgur (1332.), Benedikt (1393.) i Šimun (1438.). U izvješću papinske desetine spominje se crkva Marijinog uznesenja u Moroviću 1332. godine. Tijekom vremena paljena je i rušena, obnavljana i uređivana, popravljana i dograđivana, pa je i dan-danas svjedok stradanja, ali i opstojnosti Hrvata na ovim prostorima.

Poslije izгона Turaka situacija se mijenja, pa prema prvoj vizitaciji moravički arhiđakonati broji u novim uvjetima 21 župu, gdje se spominju – Vrbanja i Lipovac, Gibarac Tovarnik i Kukujevci, Erdevik i Čalma, Šaregrad i Sot. Poslije se obnavlja srijemski arhiđakonati s tri dekanata – zemunskim, petrovadinskim i mitrovačkim, piše u »Povijesti mjesta i župe Morović« vlč. Emerik Gašić.

Blagdan okupio Gibarčane

Malo ali lijepo selo, ušorenih sokaka, smjestilo se na pitomim obroncima Fruške gore, zabilježeno kao Gybard još davne 1332. godine, prema vlč. *Emeriku Gašiću*, mada je prema *Antunu Jarmu* prvu župu imalo još 1302. godine, dok dr. *Stjepan Sršan* u svojoj posljednjoj knjizi tvrdi da je župa u Gibarcu ustanovljena tek 1755. godine. Bilo kako bilo, naši su preci tu od stoljeća sedmog, kako pjeva *Dražen Žanko*, i Gibarčani, ma gdje bili, za blagdan Svih svetih i za Dušni dan obvezno posjećuju groblje da izmole Očenaš, polože cvijeće i zapale svijeće za svoje drage pokojnike.

Poput većine žitelja Srijema i Gibarčani su prošli golgotu progonstva i s naletom velikosrpskog nacionalizma počeli seliti put Hrvatske već poslije prvih demokratskih izbora 1990. godine, a učestalije 92. i 93. godine. I kada se već činilo da je zlo prošlo, uoči Svetog Lovre-mučenika 1995. godine, prognano je i ono malo što je ostalo, ali se nakon noći provedene u Šidu kući vratilo tek 30-ak obitelji. Danas je većina Gibarčana diljem Hrvatske u 66 gradova i sela, ali i diljem

svijeta, od Austrije do Australije. Okupe se za blagdan Svetog Ivana Nepomuka, nebeskog zaštitnika Gibarca, u Poganovcima, gdje se skrasilo 46 gibaračkih obitelji i gdje su još 2000. godine sagradili crkvu posvećenu svojem svecu, a okupe se i za Svi svete u Gibarcu, na svetoj misi u župnoj crkvi i na groblju.

»Okupimo se i za Svetog Vinka – kaže *Mata Barišić*, dopredsjednik Zavičajne udruge Gibarčana, – i bude nas na tom tradicijskom skupu više od tri stotine, jer želimo sačuvati uspomenu na naš Gibarac i očuvati naše lijepe šokačke običaje i još ljepše šokačko ruho. A

iz Višnjevca. Bilo je tu i gibaračkih obitelji, mislim na one koje su tu i ostale, *Hajduković*, *Orozović*, *Marišičević*, *Fišer*, *Kovač*, a u toj gužvi moguće da nekoga i nisam zapamtio.

Groblje je uređeno, grobovi uredni, spomenici umiveni a na svakome cvijeće i svijeće, dok živi mole Očenaš za pokojne i zagovor za spasenje. A poslije, prigoda da se izdivane, za upite o zdravlju, o djeci, o starijima.

Na Dušni je dan grobove blagoslovio dekan mitrovački, preč. *Eduard Španović*, uz nazočnost većeg broja domaćega svijeta, dok je iz Hrvatske bilo tek nekoliko obitelji, jer radni je dan. Preč. Španović obećao je gibaračkim vjernicima da će se uskoro dovesti u red stanje oko odsustvovanja župnika, koji je izostao zbog bolesti, jer za upravitelja župe Presvetog Srca Isusovog imenovan je novi župnik, vlč. *Duško Milekić*, kapelan zemunski, koji će obnašati dužnost i u filijalnim župama u Vašici i Batrovcima, Gibarcu i Kukujevcima, dok će upravitelj župe Svete Katarine u Sito obnašati dužnost i u filijalnim župama u Erdeviku, Ljubi i Binguli, te u Moroviću.

Slavko Žebić

okupimo se i za Svi svete da se odužimo našim precima, da posvetimo grobove naših najmilijih.

I ove su godine došli Gibarčani sa svih strana a na groblju je u jednom trenutku bilo i više od pedesetak automobila, unatoč kiši i lošem vremenu. Sretale su se obitelji iz Poganovaca, *Ruža Matejina* s djecom, iz Petrinje, obitelj *Segedi*, *Ruža* iz Borika i *Orozovići* iz Osijeka, *Ana* iz Brijesča i *Josići* iz Osijeka, *Adamovići* iz Darde i *Nađovi* iz Bilja, *Martinovići* iz Čepina i baka *Kaja* iz Petrinje, baka *Pavka* iz Poganovaca, baka *Manda* s Livane i baka *Marica*

Izložba slika i predmeta od slame Marije Dulić u Subotici

Prepoznatljiv rukopis bogate realizacije

U izložbenoj dvorani Gradske suvenirnice, u prizemlju Gradske kuće u Subotici, od utorka, 6. studenoga, može se pogledati izložba slika i predmeta od slame čija je autorica slamarka *Marija Dulić* (Tavankut, 1936.). Iako je izlagala na brojnim skupnim izložbama u zemlji i inozemstvu, ovo je njezina prva samostalna izložba. Za ovu je prigodu izabrano dvadesetak njezinih slika iz privatnih zbirki te zbirki HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta, Gradskog muzeja Subotica i Udruge slamarki LUSA. Riječ je o radovima nastalim u razdoblju od sredine 80-tih godina do danas, na kojima su najčešći oni motivi koji uopćeno karakteriziraju njezino stvaralaštvo, poput – likova Bunjevki, mrtve prirode, salaša s dvorištem punim životinja ili radova u polju. Kako je podsjetila autorica izložbe *Ljubica Vuković-Dulić* iz Gradskog muzeja Subotica, izradi predmeta od slame Marija Dulić više vremena posvećuje od početka 80-tih, a od 1986. stalna je sudionica kolonije u Tavankutu. Iako je dugogodišnja članica slamarskog odjela HKPD »Matija Gubec«, surađuje i s drugim slamarskim udrugama u Subotici, a također jedna je od suradnica Gradske suvenirnice u kojoj prezentira, specifične za Suboticu i okolicu, predmete od slame, minijature, čestitke i slike.

Otvarajući izložbu povjesničarka umjetnosti *Olga Šram* ukazala je na autoričin drukčiji stil kojim se ona od samog početka bavljena ovom tehnikom isticala među slamarkama. »Njezine slike imaju jedno bogatstvo motiva i detalja, one su i sadržajem i realizacijom zaokružene daleko bogatije nego većina drugih. Ona posjeduje prepoznatljiv rukopis, koji se može prepoznati u detaljima obrade krošnji drveća, vlati trave, načina nizanjanja planova kada se radi o pregledu ravnice, o slojevitosti određenih polja i obrađenih površina, dakle, u samom načinu slaganja, obrade i pletenja slame. Posebno se prepoznaje po načinu na koji u

Nakon brojnih skupnih, prva samostalna izložba: slamarka Marija Dulić

svoje slike uključuje životinje, koje su toliko reljefne, toliko životne i dopadljive da postaju njezinim prepoznatljivim detaljem na svakoj slici«, rekla je Olga Šram.

Organizatori izložbe su Gradski muzej i HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta, a izložba se može pogledati do 4. prosinca, svakog radnog dana od 10 do 18 sati.

D. B. P.

Izložba crteža i radova u tehnici šlinga Milice Repac

Etno stil u modnom dizajnu

Izložba crteža *Milice Repac* i njezinih radova u tehnici šlinga (koje je fotografijama predstavio *Zvonimir Sudarević*) otvorena je u utorak, 5. studenog, u predvorju Gradske kuće u Subotici.

»Ovi radovi su nastali u nekih proteklih 7 godina«, kaže Milica Repac. »Radila sam u tehnici šlinga – bijeli vez, i mislim da je čak i tehnika kojom sam radila na teksasu također bijeli vez, s obzirom da je konac, svijetlo plavi, koji sam upotrebljavala radi estetike, svjetliji od materijala na kojem sam radila«.

Tehniku šlinga je, kako kaže, naučila od *Marije i Cilike Ivković Ivangić*, a kasnije ju je razvijala po vlastitom osjećaju. Osim fotografija njezinih radova, na izložbi se mogu pogledati i Milicini crteži koji, kako sama ističe, nemaju puno veze sa šlingom. »Istina, negdje sam na crtežima ubacila par motiva šlinga, ali uglavnom, nema spone između

Inspiracija šlingom: Marija Repac

prikazanog na fotografijama i crteža. To su grafički crteži koje sam radila u crno–bijeloj tehnici, grafitnom olovkom i ugljenom«, objašnjava autorica, dodajući kako će se u budućnosti možda preorijentirati na crteže većih formata i u boji.

Ovo je njezina prva izložba, iako je do sada svoje radove predstavljala na nekoliko modnih revija ali ne, kako kaže, na ovako značajnom mjestu. »Mislim da je Gradska kuća simbol grada, te je stoga najznačajnije mjesto u Subotici. Ne znam gdje bih drugdje mogla napraviti izložbu nakon ovoga, na kojem značajnijem mjestu?«, kaže Milica.

Izložba se može pogledati do 15. studenoga, a organizator je Fokus fondacija iz Subotice.

J. K.

»Ivanova klapljenja« u Subotici

Projekcija kratkih filmova i multimedijalna izložba pod nazivom »Ivanova klapljenja«, autora *Ivana Ivkovića Ivandekića* iz Subotice, održat će se večeras (petak, 9. studenoga) u Velikoj vijećnici Gradske kuće s početkom u 19 sati. Osim izložbe publika će imati prigodu pogledati dokumentarne filmove »Zlatne papuče«, »Od pera do svirke«, »Meke sare«, »Zvečke u srcu«, kao i ostvarenje »Zbogom bili salaši«, za koje je autor nagrađen na ovogodišnjem festivalu »Žisel« u Omljici.

Organizator večeri je Udruga mladeži »KroV« iz Subotice.

Ljubica Kolarić Dumić gostuje u Subotici

Na poziv subotičke Gradske knjižnice u petak, 16. studenoga, djeci će se predstaviti pjesnikinja *Ljubica Kolarić Dumić* iz Rijeke, rodnom iz Srijema. Glavni susret s pjesnikinjom je u 12 sati u čitaonici Gradske knjižnice, a istoga dana ona će posjetiti i osnovne škole u Đurđinu (10 sati) i Tavankutu (16 sati). Pjesnikinja će biti i posebna gošća na Pokrajinskoj smotri recitatora na hrvatskom jeziku, koja se održava u subotu, 17. studenoga.

Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku

Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku održat će se u iduću subotu, 17. studenoga, u Gradskoj knjižnici u Subotici. Na smotri nastupaju najbolji recitatori iz Srijema, Podunavlja, Sombora i Subotice s okolicom. Recitatore će ocjenjivati tročlana prosudbena komisija, a sve sudionike očekuju lijepe nagrade, najavljuju organizatori.

Izložba slikara Kose Bokšan i Petra Omčikusa u Subotici

U Modernoj galeriji Likovni susreti u Subotici, u srijedu, 7. studenoga, otvorena je izložba renomiranih slikara iz Pariza – *Kose Bokšan* i *Petra Omčikusa*. Izložba ima retrospektivno obilježje i obuhvaća djela nastala u razdoblju od 1947. do 2005. godine, izabrana po sugestiji autora, koji ove godine obilježavaju 60 godina svog umjetničkog rada. Izložba se može pogledati do 5. prosinca.

Izložba slika Katice Seleši

Izložba slika *Katice Seleši*, članice Likovnog odjela HKC »Bunjevačko kolo«, bit će otvorena večeras, u petak, 9. studenoga, u Velikoj dvorani HKC »Bunjevačko kolo« u Subotici. Izložbu će otvoriti *György Boros*, grafičar i voditelj likovnog odjela MKC »Népkör« iz Subotice. Otvorenje je u 18 sati, a izložba će se moći pogledati do 17. studenoga svakim radnim danom od 16 do 18 sati.

Spomen-dan biskupa Ivana Antunovića u Aljmašu

Hrvatska samouprava grada Aljmaša, Neprofitna udruga bunjevačkih Hrvata i Rimokatolička župa pozivaju zainteresirane na Spomen-dan biskupa *Ivana Antunovića* u subotu, 17. studenoga 2007. godine. Program će obuhvaćati polaganje vijenaca kod spomen-ploče Ivana Antunovića i misu na hrvatskom jeziku u župnoj crkvi (15 sati), kazališnu predstavu »Klupče« HKUD-a Ljutovo (17 sati) i Hrvatski bal u gostionici »Žuto ždrijebe«, svira »Čabar« iz Baje (19 sati).

Ulaznice za predstavu koštaju 300 forinti, za bal 1000 forinti, a s večerom 1500 forinti. Telefon za rezervaciju: 30 41-66-56-3, 70 38-87-19-8.

Gostovanje osječkog HNK u Subotici

Hrvatsko narodno kazalište iz Osijeka gostuje u utorak, 13. studenoga, u Subotici s predstavom »Kurve« *Fede Šehovića* u režiji *Ivana Lea Leme*. Riječ je o komediji – antiopereti u 7 slika, čija se radnja odigrava na jednom malenom otoku – vojnoj utvrdi. »Na otoku, nakon što pobjegne čitava pukovnija, ostaju sedam prostitutki, koje se izdaju za članice baletne skupine i jedan leutnant. Kasnije se vraća zapovjednik pod izlikom da se oslobodio neprijatelja i traži od skupine da osnuju četu, koja bi obranila strateški važan otok. Kasnije im se pridružuje jedan Škot. Ovo je komedija koja tematizira ratno profiterstvo, izdaju, odanost i međuljudske odnose, a samo naoko govori o odnosima habsburške monarhije prema svojim saveznicima i svojim neprijateljima, a u biti kritizira pojam (jugo)slavenstva kao takvog te nemogućnost stvarnog suživota njegovih naroda (narodnosti) u suvisloj zajednici. I što preostaje, nego prodati se onome koji nudi više«, navodi se u najavi predstave.

Predstava će biti igrana na sceni Jadran Narodnog kazališta s početkom u 19 i 30 sati.

Predstavljanje sedmog sveska Leksikona u Somboru

Organizaciji Hrvatskoga akademskog društva iz Subotice i Hrvatskoga kulturno-umjetničkog društva »Vladimir Nazor« iz Sombora u petak, 16. studenoga, u Maloj dvorani HKUD-a »Vladimir Nazor« (Vijenac Radomira Putnika 26) bit će održano predstavljanje 7. sveska »Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca«.

U predstavljanju će sudjelovati *Mario Bara*, prof. povijesti i sociologije iz Zagreba, mr. sc. *Đuro Lončar* iz Subotice, stručni savjetnik Ekonomskog fakulteta u Subotici u mirovini, te mr. sc. *Matija Đanić* iz Sombora, prof. geografije u mirovini.

Početak je u 19 i 30 sati.

Promocija knjige Tomislava Žigmanova u Pečuhu

Najnovija knjiga književnika i publicista *Tomislava Žigmanova* »Minimum in maximis – Zapisi s ruba o nerubnome« (AGM, Zagreb, 2007.) bit će predstavljena u srijedu, 14. studenoga, u Hrvatskom klubu Augusta Šenoe u Pečuhu. Osim autora, gosti književne tribine bit će *Bože Čović*, direktor AGM-a i *Grozdana Cvitan*, glavna urednica ove nakladničke kuće. Tribinu vodi *Stjepan Blažetin*, a početak je u 18 sati.

Organizatori tribine su Hrvatski klub Augusta Šenoe, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj i Odsjek za kroatistiku i slavistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu.

Isprika

U prošlom broju »Hrvatske riječi« u tekstu pod naslovom »Zaboravljeni opus« autora dr. sc. *Zlatka Šrama*, objavljenog na stranicama 22 i 23, grubom smo pogreškom ispod fotografija potpisali: prof. *Franjo Šarm*, *Dragica Šarm* i *Vladimir Šarm* namjesto: prof. *Franjo Šram*, *Dragica Šram* i *Vladimir Šram*. Ispričavamo se autoru teksta i porodici Šram.

Uredništvo

Snimanje pejzaža između Tavankuta i Subotice

Kao što smo i u prijašnjem broju pisali nedavno je pala prva klapa dokumentarnog filma »Od zrna do slike«, kojeg redatelj *Branko Ištvančić*, podrijetlom iz Tavankuta, snima na području Subotice. U razgovoru za naš list redatelj govori o načinu na koji će film biti realiziran, njegovim sudionicima, lokacijama na kojima će biti sniman, ali i nedostatku financijske potpore za kompletan završetak projekta.

► **Ukratko, na koji način film planira obraditi temu naivne umjetnosti u tehnici slame i života slamarki?**

»Od zrna do slike« izbjegavat će reportažni i izvještajni pristup toliko puta viđen u televizijskim emisijama, čime ćemo odmah u startu eliminirati svaku suhoparnost hladnog faktografskog predstavljanja. Prije svega, naglasit ćemo redateljski princip informativnosti tako da ćemo temu naivne umjetnosti od slame obraditi jezgrovito, pokušavajući izbjeći preveliko idealiziranje, no, nećemo bježati od nenametljivog divljenja ovoj vještini. U tom smislu su nam važne glavne protagonistice filma, koje će svojom pojavom i iskazima punim autentičnog narodskog duha unijeti prijeko važan dodatak

bliskosti i neposrednosti toliko prisutnoj u samom podneblju odigravanja radnje. Prikazat ćemo ih u običnoj svakidašnjici iz koje crpe svoje tematske inspiracije, ali i uspoređivati sličnosti i razlike tema s njihovim biografijama. Poseban naglasak je stavljen na kompoziciju kadra, njegovu puninu sadržajem i značenjem, kolorističku autentičnost i likovnost baš kao i same »slike od slame«, a poruka je jasna: život i umjetnost ovdje nisu odijeljeni već čine »jedan život«. Sloj auditivnog dijela filma kojeg će činiti autentični šumovi što tkaju magičnu atmosferu, činit će poseban dio filma, kao i skladana glazba za film.

► **Koliko će se film oslanjati na ranije uratke na ovu temu – dokumentarne filmove »Slamarke divojke« Ive Škrabala iz 1971. i »Tri slamarke, tri divojke« Rajka Ljubića iz 2002.?**

Treba pripomenuti da će se u ponekim slučajevima koristiti arhivski materijali kao, primjerice, inserti iz dokumentarnog filma *Ive Škrabala* »Slamarke divojke« iz 1971. godine u razumljivim duljinama. Humoristična i povremeno ironična intonacija toga filma pripomoći će lakšem i razumljivijem prihvaćanju svijeta koji se

dogada ispred gledateljevih očiju. »Divojke« će nam objasniti zašto muški nisu podatni za ovaj vid stvaralaštva, a pokazat će nam i slike na kojima trenutačno rade i objasniti motive. Međutim, protagonistica iz Škrabalova filma više nema, pa u tom smislu nije moguće, niti je bila autorova namjera imitirati ga. Film koji radim oslanja se na ranije uratke kao izvore pouzdanja i relevantnih informacija, ali morat će se oblikovati na način modernog televizijskog dokumentarca i to u zadanoj formi i trajanju od 50 minuta, za razliku od ranije namjene prikazivanja kratkih dokumentaraca u kino dvoranama. Znači, bez popratnog i spikerskog komentara, ali, ipak, smjenjivanjem određenih sugovornika i njihovim izjavama pred kamerom. Moglo bi se reći da će ovaj film biti rađen, na neki način, esejističkim pristupom, odnosno miješanjem klasičnog dokumen-

Ekipa filma u dvorištu kuće slamarke Jozefine Skenderović

Redatelj Branko Ištvančić započeo snimanje do

Slamarke autentičnoj s

*Namjera filma je prikazati život žena popularno m
ublažavaju svoju autentičnu svakidašnjicu i o
Daljnji rad na filmu ovisan je o više faktora, a*

Razgovor vodio: Davor Bašić Palković

tarnog filma i televizijskog načina uobličavanja fabule. Jer, nije više moguće ponavljati prijašnje forme, a moderni dokumentarci moraju naći put do današnje publike, pa se, u tom smislu, moraju oslanjati na medij koji je najrasprostranjeniji – a to je televizija!

► **Film se snima na području općine Subotica. Koje ste lokacije obišli prilikom nedavnog prvog, od ukupno četiri najavljenog snimanja?**

Namjera ovog dokumentarnog filma je prikazati život žena Bunjevki, popularno nazvanih »slamarke«, kao pripadnica hrvatske nacionalne manjine u Srbiji, odnosno u Vojvodini, koje na

taj način egzistiraju, ublažavaju svoju autentičnu svakidašnjicu i održavaju svoj kulturni i nacionalni identitet. Kako se radi, rekao bih, o svjetskom fenomenu, odnosno o tome kako su Hrvati na ovim područjima pronašli način izraziti se i u tom smislu potvrditi, nezaobilazno je snimati na njihovom autentičnom terenu. A to su Subotica i njena okolica – Tavankut, Žednik i Đurđin. Dakle, ona mjesta u kojima je ova umjetnost nastala i lokaliteti u kojima oni odvajkada i autohtono žive. Slamarke materijal same proizvode posebnom tehnologijom u svojem vrtu – »bašćik«. Fascinantno mi je što svoj materijal prate od zrna

slama kao materijal, slamarke i njihove izradevine, privatni život slamarki, te stručne izjave. Kod dokumentarnog filma možete se oslanjati i na građu stručno pisanih tekstova povjesničara umjetnosti poput *Bele Durancija*, ali je važno dopustiti »životu da nenametljivo teče kroz film«. Kako sam i sam rođen u ovim krajevima, poslužiti će mi i vlastito poznavanje teme i iskustvo dosadašnjeg rada na dokumentarnom filmu. Suradnju na kreiranju ovoga projekta pružio je i *Silvio Mirošničenko* kao dramaturg filma. Naravno, tu je i nezaobilazna građa i arhiva HKPD »Matija Gubec« iz Tavankuta, suradnja pojedinaca poput *Joze Skenderovića*, *Branka Horvata*, *Ladislava Suknovića*, te dr. *Andrije Kopilovića* u komunikaciji, organiziranju snimanja i suradnji s Vatikanom.

► **Projekt realizacije filma odobren je na natječaju Gradskog**

okumentarnog filma »Od zrna do slike«

Slamarke u svakidašnjici

nazvanih »slamarke«, koje na taj način egzistiraju, državaju svoj kulturni i nacionalni identitet * a najviše o potpori za to nadležnih institucija

Foto: Ivan Ivković Ivandekić

do slike. Stoga je snimanje planirano u četiri godišnja doba, »od sjetve do žetve«! Detalje »priče« filma kao i dramaturško uobličenje određujemo prethodnim pripremnim obilaskom terena, te samim susretima za vrijeme snimanja. Do sada je obavljen obilazak terena na predviđenom području i obavljeno prvo snimanje u jesenskom periodu na području Subotice, Žednika i Tavankuta, a planira se još i u Đurđinu.

► **Na koju ste se građu pri pisanju scenarija oslanjali?**

Film će biti sastavljen od nekoliko tematskih skupina koje će se povremeno preplitati, nadopunjavati i skretati u sporedne motive. To su:

ureda za kulturu Grada Zagreba. Tko je još pomogao snimanje filma i je li financijska konstrukcija projekta, kako se popularno kaže, zatvorena?

Glavni producent filma je Olimp produkcija i producent *Mario Vukadin* koji, osim sredstava iz Gradskog ureda grada Zagreba, ulaže i vlastita sredstva. Ne hineći skromnost držimo da je potpuno suvislo i legitimno za realizaciju ovog projekta očekivati pomoć državnih filmskih nadležnosti. Namjeravamo se obratiti zakladama u Hrvatskoj, Vojvodini i inozemstvu, sponzorima i donatorima kako bi pridonijeli visokostandardnom audiovizualnom stvaralaštvu

Snimanje i u Vatikanu

Poseban dio snimanja, koji još nije u potpunosti organiziran, planiran je u Vatikanu, gdje se, u vili pape i Vatikanskom trezoru, nalazi čuvena tijara (kruna od slame) poklonjena papi Ivanu XXIII. još iz 1963. godine. To je divna priča koja će oboгатiti ovaj film, kaže redatelj.

Hrvatske, a i Vojvodine. Daljnji rad na ovome filmu, za koji smo sigurni da će predstavljati značajnu vrijednost u našem kulturnom okruženju, ovisan je o više faktora, a najviše o potpori za to nadležnih institucija, jer u ovom trenutku ni jedan nezavisni producent projekt ovakve vrste ne može završiti vlastitim sredstvima. Financijska konstrukcija filma još nije u potpunosti zatvorena. Dovoljno sredstava imamo za četiri snimanja u koprodukciji s Hrvatskom radiotelevizijom. Nedostaju još sredstva za snimanje u Vatikanu, snimanje proslave Dužijance u 2008. godini, scensku tehniku, snimanje u postupku trika i još neke tehničke obrade filma. Koproducent *Szabolcs Tolnai* i njegova producerska kuća »Atalanta« iz Subotice pružio je veliku potporu filmu u ostvarivanju suglasnosti za snimanje kod relevantnih institucija u Vojvodini i Ministarstva kulture Republike Srbije, a nadamo se i konkretnijoj potpori za iznajmljivanje potrebne opreme ovdje i od strane grada Subotice i pokrajine. Ovdje je potrebno naglasiti da je ovo prvo snimanje profesionalnog dokumentarnog filma pokrenuto na ovim područjima od osamostaljenja Hrvatske. Stoga se nadam da će u tom smislu biti i pružena pot-

pora, premda u pokretanju ovoga projekta, koji traje već nekoliko godina, nismo baš naišli samo na pomaganje, nego i na odmazdu. Osim male, ali znatne pomoći grada Zagreba, nismo dobili još potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske na natječaju u kategoriji dokumentarnog filma, a na HRT-u nam je dva puta koprodukcija bila odbijena. Stoga smatram da ima dovoljno vremena da se još do kraja snimanja pruži potrebna potpora i zatvori financijska konstrukcija, tako da se omogući uspješan završetak filma kojeg snimamo u HD rezoluciji, dakle, modernom tehnologijom, koja će povećati kvalitetu u tehničkom smislu i bolji plasman na strane festivale i televizijske mreže.

► **Kada se planira završetak realizacije filma?**

Premijeru filma planiramo za jesen 2008. godine, tako što će prva premijera biti održana u Subotici, a druga u Zagrebu s projekcijama u HD rezoluciji. Moja je želja da svaki grad organizira premijeru na svojoj razini, a da predstavnici Subotice pozovu u goste predstavnike Zagreba i obratno. Nakon toga slijedi plasman filma po domaćim i stranim festivalima, distribucija na DVD mediju i TV emitiranja.

Snimanje u župi Srca Isusova u Tavankutu: Branko Cahun i Branko Ištvančić

U Zagrebu počeo »Interliber 2007«

Više od 270 nakladnika iz Hrvatske i inozemstva

Više od 270 nakladnika iz Hrvatske i inozemstva predstaviti će se na ovogodišnjem 30. međunarodnom sajmu knjiga i učila »Interliber 2007«, koji se pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture održava od 7. do 11. studenoga na Zagrebačkom velesajmu.

Kako je objavljeno na internetskim stranicama ZV-a na »Interliberu 2007« svoja će izdanja predstaviti, uz ovogodišnju zemlju partnera – Poljsku, i: Austrija, Crna Gora, Njemačka, SAD, Španjolska, Turska, BiH, Srbija, Švicarska te Velika Britanija i Sjeverna Irska.

Ovogodišnja zemlja partner Poljska predstaviti će tridesetak svojih nakladnika, a na Interliberu, uz predstavljanje knjiga, časopisa i

novina te projekciju poljskih filmova, predviđeno je i druženje s poljskim književnicima.

Hrvatski nakladnici predstaviti će i svoja nova izdanja, a između ostaloga, »Školska knjiga« će na Interliberu predstaviti treći svezak »Povijest Hrvata do 1918.« skupine autora, sabrana djela Tina Ujevića, »Antologiju hrvatskoga pjesništva« u izboru Ante Stamaća, novo izdanje »Rječnika stranih riječi« Bratoljuba Klaića te knjigu fra Filipa Grabovca »Cvit razgovora naroda iliričkog i rvačkog«, koju je priredio Dražen Budiša. »Profil« je najavio predstavljanje hrvatskoga prijevoda memoarske knjige bivše glasnogovornice Tužiteljstva Haškoga suda Florance Hartmann »Mir i kazna« te knjigu kolumni Ivana Starčevića »Pred televizorom«.

Splitski nakladnik »Verbum« predstaviti će knjigu pape Benedikta XVI. »Isus iz Nazareta«, Jonathana Riley-Smitha »Križarski ratovi« i Josepha-Marie Verlindea »Zabranjeno iskustvo«.

»Hrvatska riječ« na Interliberu

Uokviru Interlibera, na štandu Hrvatske matice iseljenika, između ostalih, bit će predstavljena i nakladnička produkcija NIU »Hrvatska riječ«, kao i pojedina izdanja iz knjiške produkcije vojvođanskih Hrvata u protekloj godini. Također, u organizaciji Hrvatskog nacionalnog vijeća, a na poziv Ministarstva obrazovanja RH i »Školske knjige«, u subotu će za nastavnike i profesore koji izvode nastavu na hrvatskom jeziku, biti organiziran jednodnevni posjet sajmu.

Dosadašnje zemlje partneri bile su: Mađarska (2003.), BiH (2004.), Hrvatska matica iseljenika (2005.) te Slovenija (2006.).

Hina

Zagrebačko kazalište »Gavella« gostovalo u Srbiji

»Četvrta sestra« dobro primljena u Novom Sadu i Beogradu

Prizor iz predstave »Četvrta sestra«

Gradsko dramsko kazalište »Gavella« iz Zagreba gostovalo je s predstavom »Četvrta sestra« Janusza Glowackog, u režiji slovenskog redatelja Same M. Strelca, u ponedjeljak, 5. studenoga, u Novom Sadu (na sceni Srpskog narodnog pozorišta), a dan kasnije i u Beogradu gdje im je domaćin bilo Beogradsko dramsko pozorište.

Pišući o gostovanju »Gavelle« u Novom Sadu, list »Dnevnik« je ocijenio kako je »satisfakcija i za goste i za domaćine sigurno bio gromoglasni pljesak, koji se pretvorio u petominutne stojeće ovacije, a nešto kasnije u foajeu i klubu 'Trema', i u iskrene čestitke brojnih ljubitelja i poslenika kazališta iz Novog Sada, Zrenjanina, Beograda...«

Inače, drama Janusza Glowackog, poljskoga pisca sa stanom u New Yorku, »crnohumorni je prikaz tranzicijskoga društva, koje je komunizam zamijenilo tajkunskim kapitalizmom i gdje na ruševinama emocija i izopačenih moralnih i etičkih vrijednosti ljudi očajnički traže izlaz. Spajanje Čehovljevog klasika 'Tri sestre' s ironično obrađenom bajkom o Pepeljugi ponudilo je pozornici dramu u kojoj se Glowacki bespoštedno obračunava s tranzicijskim kaosom postkomunističke Rusije, nažalost, zajedničkim svim zemljama koje su 'namirisale' kapitalizam i pohlepno ga krenule konzumirati, izgubivši se u njegovoj privlačnoj ispraznosti... Kriminal, prostitucija, alkoholizam i bijeda s jedne, odnosno brz uspjeh ostvaren primamljivom, ali brzo potrošivom medijskom slavom s druge strane, 'razvlače' ovaj tekst do prenapregnutosti, koju Glowacki vješto olakšava humorom, kao i tipičnom slavenskom toplinom te žudnjom za drugim i drugačijim«.

U predstavi igraju: Nenad Cvetko, Nataša Janjić, Bojana Gregorić Vejzović, Jelena Miholjević, Ivica Vidović, Dubravka Miletić, Boris Svrtan, Siniša Ružić, Vanja Drach, Ozren Grabarić, Hrvoje Klobučar i Franjo Dijak.

D. B. P.

Suradnja će se nastaviti

»I u Novom Sadu i u Beogradu publika je izuzetno primila predstavu. I naše kolege kazališni djelatnici, s kojima smo se kasnije malo družili, smatraju da je predstava vrlo kvalitetna. Bilo je ovo naše uzvratno gostovanje nakon nastupa Srpskog narodnog pozorišta prošlog mjeseca na 'Gavellinim večerima' u Zagrebu. Također, drago nam je da smo nakon 29 godina ponovno gostovali u BDP-u. Ova će se suradnja svakako nastaviti, i dogovorili smo se da barem jedanput godišnje imamo ovakvu razmjenu«, rekao je, nakon gostovanja, u izjavi za HR upravitelj »Gavelle« Darko Stazić.

Ljudevit Vujković Lamić, član uredništva »Glasnika Pučke kasine 1878.«

Glasnik se izdaje naporom članstva

*U današnjem medijskom prostoru na hrvatskom smatram da imamo mjesta, ali nas nitko ne smatra dovoljno ozbiljnim * Potrebna nam je potpora, počevši od financijske pomoći do priznavanja da ovaj list postoji i gotovo redovito izlazi već pet godina*

Razgovor vodio: Davor Bašić Palković

Ljudevit Vujković Lamić na proslavi 50. broja Glasnika

Prošloga tjedna proslavljen je 50. broj i pet godina izlazenja mjesečnika »Glasnik Pučke kasine 1878.«, kojeg izdaje udruga Pučka kasina 1878. iz Subotice, čiji je rad obnovljen sredinom 1998. godine. Tim povodom razgovarali smo s članom uredništva i tehničkim urednikom lista Ljudevitom Vujkovićem Lamićem.

► Osim informacija i tema vezanih za rad Pučke kasine 1878., kojim se drugim temama i na koji način list u proteklom razdoblju bavio?

»Glasnik Pučke kasine 1878.« je list koji je za svoje opredjeljenje od početka zacrtao svoju uređivačku politiku. Naime, namjera od prvog broja tijekom ovih pet godina bila je i ostala želja da objavljujemo tekstove o temama koje su interesantne za naše članove, a zatim i da izaberemo aktualne teme o kojima neće netko drugi pisati, teme za koje smatramo da se ne smiju prepustiti zaboravu, bilo da su one iz sadašnjosti ili prošlosti. Želja nam je također bila ukazivati na neke teme koje se tiču i o kojima trebaju brinuti i druge institucije.

► Kakva je, prema Vašem mišljenju, uloga Glasnika u kontekstu medijskog prostora na hrvatskom jeziku u Subotici i šire?

U današnjem medijskom prostoru na hrvatskom smatram da imamo mjesta, ali nas nitko ne smatra dovoljno ozbiljnim. Mi se trudimo koliko nam mogućnosti dozvoljavaju. Žalosno je, ali moram primijetiti da, primjerice, i Hrvatsko nacionalno vijeće ne smatra da smo list, koji bi na listi onih na hrvatskom jeziku trebao naći mjesto na internetskoj stranici HNV-a. Listova na hrvatskom je malo, a uz »Hrvatsku riječ«, »Zvonik« i »Miroљub«, na internetskoj stranici HNV-a nisu spomenuti »Glasnik Pučke kasine« niti »Klasje naših ravni«. Istovremeno, na listi udruga pod rednim brojem 22. spominje se Pučka kasina. Nemam komentara...

► Kako se list financira i jeste li zadovoljni trenutačnim stanjem u svezi s tim?

List se izdaje naporom članstva, koliko se na takav način mogu osigurati sredstva. Od ove godine dobili smo nešto sredstava od sponzora. Inače, valja napomenuti da se list ne prodaje, već se kao besplatan dijeli.

► Kako se list distribuira? Imate li čitatelje i izvan Subotice?

Osim što se dijeli u Subotici, list se distribuira poštom na ciljane adrese, hrvatskim institucijama

i udrugama u Vojvodini, a HKUD »Vladimir Nazor« i Župa sv. križa u Somboru dobivaju po 10 primjeraka Glasnika.

► Kako ocjenjujete suradnju koju na izradi lista imate s NIU »Hrvatska riječ«?

Suradnja s NIU »Hrvatska riječ« je na veoma zavidnoj visini, jer se od ove kuće dobiva potpuna tehnička pomoć, korektura i sl. Nadam se da će ova suradnja potrajati i duže, jer nam ona itekako mnogo znači.

► Kako vidite Glasnik u budućnosti?

Nadam se da će Glasnik izlaziti i ubuduće redovito. Moguće je da, ukoliko ojačamo uredništvo, on preraste i u dvotjednik, ali za to je potrebna financijska sigurnost, potpora i pomoć šire zajednice, Općine, HNV-a, Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici, počevši od financijske pomoći do priznavanja da ovaj list postoji i gotovo redovito izlazi već pet godina.

Na Danima povijesnih arhiva Mađarske u Kečkemetu

Predavanje o Pučkoj kasini i Velikom prelu

U Kečkemetu (Republika Mađarska) u ponedjeljak 5 listopada, održani su osmi po redu Dani povijesnih arhiva Mađarske. Znanstvenom skupu u okviru manifestacije nazočili su i predstavnici srodnih institucija iz Srbije – Vojvođanskog arhiva Novi Sad, Historijskog arhiva Senta i Historijskog arhiva Subotica.

Dr. Zoltán Meszaros iz Historijskog arhiva Subotica održao je predavanje na temu Subotička Pučka kasina, sa zasebnim osvrtom na »Veliko prelo« koje je prvi puta održano 2. veljače 1879. godine. On je u svom predavanju također prikazao i kratku povijest Pučke kasine 1878.

Na konferenciji je održano 11 predavanja o značajnim posjetima kraljeva, biskupa, državnika na prostorima između Tise i Dunava, kao i o značajnim proslavama u bližoj i daljoj prošlosti na spomenutom području.

Delegaciju Povijesnog arhiva Subotica predvodio je ravnatelj Stevan Mačković, a konferenciji je nazočio i aktualni tajnik Pučke kasine 1878. Ljudevit Vujković Lamić.

P. K.

Vlč. Ivica Damjanović, voditelj pastorala mladih

Svjetski dan mladih

*Na križnom putu sudjelovat će i papa Benedikt XVI. * Mladi će biti smješteni po obiteljima, školama, domovima * U dvije večeri održat će se festival mladih na više pozornica u gradu*

Iduće godine od 15. do 20. srpnja održat će se Svjetski susret mladih u Sydneyu – Australija (WYD08), pod geslom: Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci. To je XXIII. susret mladih. Posljednji je susret bio u Kölnu – Njemačka. U organizacijskoj konferenciji u povodu predstojećeg susreta sudjelovao je i predstavnik Biskupske konferencije Ćirila i Metoda za Srbiju, Crnu Goru i Makedoniju, vlč. *Ivica Damjanović*, koji je ujedno i voditelj pastorala mladih na razini Biskupske konferencije.

► **Iduće godine Svjetski susret mladih je u Australiji – Sydneyu...**

Kada smo bili na posljednjem susretu mladih, onda je Sveti Otac Benedikt XVI. proglasio da je idući susret mladih u Sydneyu, u Australiji. To je bilo iznenađenje za sve i pomislili smo da je to jako daleko, a ujedno smo i poželjeli da budemo i tamo nazočni.

► **Vi ste kao predstavnik BK Ćirila i Metoda bili na organizacijskom kongresu?**

Da, predstavljao sam Biskupsku konferenciju i to je bila velika čast za mene i novo iskustvo. Na konferenciji je bilo sedamdeset sedam predstavnika država i trideset sedam predstavnika raznih udruga koje u sklopu Crkve rade s mladima.

► **Što sve očekuje sudionike na Svjetskom susretu mladih u Sydneyu?**

Sljedeće godine susret će biti održan od 15. do 20. srpnja. Bit će to tjedan dana intenzivnih susreta. Mladi će biti smješteni po obiteljima, školama, domovima u gradu Sydneyu. Svaki dan će imati katehezu u crkvi najbližoj mjestu organiziranog smještaja. Kateheze će biti na raznim jezicima, mladi u prijavi prijavljuju i jezik kojim govore. Voditelji kateheza su biskupi koji dolaze s mladima. U dvije večeri održat će se festival mladih na više pozornica u gradu. Tu mladi iz cijeloga svijeta prijavljuju program s kojim će sudjelovati. U petak toga tjedna pohodit će se križni put po gradu Sydneyu. To će biti prvi put da se križni put organizira na ulicama ovoga grada. Na križnom putu sudjelovat će i papa Benedikt XVI. U subotu će mladi iz svih dijelova grada krenuti prema mjestu gdje će biti bdijenje na otvorenom u iščekivanju središnjeg misnog slavlja koje će predvoditi papa Benedikt XVI. Tim središnjim događajem i završava susret mladih. Tada će biti objavljeno gdje će biti idući susret.

► **Hoće li mladi imati prigodu upoznati, pokraj Sydneya, i druge biskupije Australije?**

Glavni dio susreta događa se u Sydneyu u danima koje sam spomenuo, no tjedan prije početka susreta svi sudionici će ići po raznim biskupijama Australije, gdje će upoznati mlade

iz drugih biskupija i krajeva. Skupa s njima kroz tjedan dana će se pripremati za centralni događaj susreta. Tada će mladi po biskupijama i mladima iz svijeta predstaviti svoje gradove, sela i način njihovog vjerskog života. Po zavr-

duhovno iskustvo, da po povratku budu korisni u svojim župnim zajednicama i biskupijama. Zato pozivam sve ljude dobre volje da pomognu i podrže mlade u njihovom nastojanju da idu na WYD08.

šetku mladi će zajedno s mladima australskih biskupija krenuti prema Sydneyu.

► **Na koji način i što ste dogovorili za mlade Biskupske konferencije Ćirila i Metoda?**

Svaki predstavnik države, pa tako i ja, sudjelovali smo u organizacijskom dijelu susreta. U tome tjednu dogovarali smo sve ono što čeka mlade na godinu. Kako bi naš susret prošao po planu bilo je potrebno kroz sve dane konferencije sve točno dogovoriti. Tako će naši mladi biti smješteni u biskupiji Vollongong koja je udaljena oko sat vremena vožnje od Sydneya. Tamo ćemo biti smješteni po obiteljima u Hrvatskoj katoličkoj misiji i Mađarskoj katoličkoj misiji. Nakon tih tjedan dana provedenih u biskupiji Vollongong idemo prema Sydneyu gdje će nas organizator smjestiti po govornom području i gdje će se organizirati kateheze za nas.

► **Koliko planirate da će mladih iz BK Ćirila i Metoda poći na susret?**

Na sjednici povjerenstva BK odlučeno je da ćemo na WYD08 na godinu voditi oko osamdesetak mladih. Putovanje iziskuje velike materijalne troškove, ali bismo željeli da i naši mladi budu na tom velikom događaju. Ne samo da vide grad Sydney, već da susret bude za njih i

► **Što posebno nosite od dojмова iz Australije i s konferencije?**

Prije svega bilo je to jako korisno za mlade naše BK i za mlade iz drugih država. Na susretu sam upoznao puno predstavnika drugih država, čuo njihova iskustva u radu i pastoralu s mladima. Dogovorili smo i neka nova kraća putovanja i međusobna upoznavanja mladih. Dobro je čuti u kojem se duhu i za kojim potrebama okreće Crkva u drugim dijelovima svijeta. Dobiva se zaključak da se po većini biskupija daje veliki naglasak na ozbiljniji i temeljitiji rad u pastoralu mladih.

► **Što biste poručili mladima koji čitaju ove Vaše riječi?**

Volio bih prije svega da se aktivno uključe u svoje župne zajednice, da se otvore na suradnju u biskupijskoj zajednici. Jer župna zajednica i biskupija trebaju svakog mladog čovjeka, da bi se i župna i biskupska zajednica još bolje razvile i bile kvalitetnije. I tada kad se prepozna angažman u župi i biskupiji, onda se tu nudi i mogućnost raznih putovanja i upoznavanja mladih iz drugih biskupija i svijeta.

Ivan Radoš

Piše:

mons. dr. Andrija Kopilović

Postulat vjere

Pomirenje u praštanju

Za nas kršćane pojam pomirenja je postulat vjere. Ne možemo biti kršćani bez mira s Bogom i bez mira s ljudima. U toj vertikali u odnosu prema Bogu i horizontali odnosa prema bližnjima u središtu je čovjek. Čovjek je središte spasiteljskog djela Isusa Krista, središte Crkve i središte svakog društva. To je kršćanska antropologija. Sve kategorije koje pomažu sigurnosti i humanijem životu čovjeka su i kršćanske kategorije.

Nedavno sam sudjelovao na vrlo značajnom skupu, tj. na III. međunarodnoj konferenciji europskog centra za mir i razvoj u Beogradu (26.-27. listopada 2007.) Tema je bila o pomirenju i sigurnosti na Balkanu. Bio sam svjestan odgovornosti, jer sam zastupao Katoličku crkvu na tom skupu. Znam da tamo nisu svi vjernici, još manje svi katolici, ali me se duboko dotakla činjenica da taj uvaženi gremij razmišljajući o pomirenju i sigurnosti nije imao dovoljno spoznaje da je pomirenje proces i da je to dugi proces u kojem bitnu ulogu ima i pojam oprostjenja, a sve su to kategorije duhovnosti za koje treba imati jaku motivaciju, duhovnu snagu i konačno Božju pomoć. Kategorije kao što su ekonomija ili sudstvo ne mogu donijeti trajno rješenje za pomirenje. Tim sam više želio doprinijeti tom skupu, ukazujući na duhovnu dimenziju problema.

Za uvod ovog razmišljanja jedna mala priča o tome kako nastaju ratovi: »Tata« upita sin »kako, zapravo, nastaju ratovi?« »Da, momče moje, stvar ti je ovakva! Uzmimo, primjerice, Engleska se svađa s Amerikom oko nečega...«. Majka prekide »Ne govori gluposti. Engleska i Amerika se neće nikada svađati.« »To uopće ne tvrdim! Hoću samo navesti primjer.« odgovara otac. »S takvim besmislicama napraviti ćeš samo mladiću zbrku u glavi.« kaže majka. »Štooo? Ja da mu napravim zbrku u glavi? Kad bi bilo do tebe, ne bi mu u glavu ništa ni ušlo!« dreknu otac. »Što govoriš? Znaš, zabranjujem ti da ti...« pokuša kazati majka. Tada povika sin »Hvala, oče, sada već znam kako nastaju ratovi...«

PROBLEM JE U ČOVJEKU: Zar nije dovoljno izazovno i jasno da problem počinje u čovjeku? Konflikt je prvo – čovjek. Oko sebe širi konfliktnu situaciju i dolazi do sukoba. I pomirenje je proces koji započinje u čovjeku i mora se početi od osobe.

Na spomenutom skupu među ostalim sam intervenirao i ovako: Tema koja nas ova dva dana okuplja izuzetno je važna. Ona je u biti i religiozna kategorija. Naime, pojam pomirenja je duboko ukorijenjen u ljudskoj savjesti. Pomirenje nije tek vanjski čin i plod dogovora, pa ni najuspješnijih, nego je pomirenje nutarnji čin svojevrsne metanoje. Čovjek pronalazi prave razloge pomirenja u prihvatanju sebe i prihvatanju drugih i drugačijih snagom koja je dovoljno jaka da prožima sve argumente. Za nas kršćane pojam pomirenja je postulat vjere. Ne možemo biti kršćani bez mira s Bogom i bez mira s ljudima. U toj vertikali u odnosu prema Bogu i horizontali odnosa prema bližnjima u središtu je čovjek. Čovjek je središte spasiteljskog djela Isusa Krista, središte Crkve i središte svakog društva. To je kršćanska antropologija. Sve kategorije koje pomažu sigurnosti i humanijem životu čovjeka su i kršćanske kategorije. Stoga Crkva i na ovim prostorima pokušava svojim služenjem čovjeku upravo pomagati sve te vrednote da bi čovjek živio u miru s Bogom i bližnjima. Kako dijalog nema alternative, imamo bogato iskustvo dijaloga s kršćanskim crkvama, napose sa većinskom Pravoslavnom crkvom i vrlo dobru suradnju i dijalog s vjerskim zajednicama našeg područja. Glas savjesti – glas je Božji. Želimo trajno slušati glas savjesti i surađivati u dijalogu ne samo na toleranciji nego aktivnom suživotu i izgradnji budućega i boljega svijeta utemeljena na pravdi, istini, ljubavi i miru.

Svjesni da je dijalog i napor i izazov, ulažemo ono što nam vjera stavlja kao zadatak: aktivnu suradnju u uzajamnom obogaćivanju. U tim mislima i želimo ovom skupu dati svoj skromni doprinos da bi se u radu prepoznao čovjek kao jedini cilj i opće dobro kao zajednički cilj. Vrednotama koje nam nudi vjera postajemo bogatiji

i jači. Rast novih generacija u vjeri jest jedno od područja kojima crkve i vjerske zajednice poklanjaju mnogo truda. Svaka generacija, kako je to pisao Ivan Pavao II., »je jedan novi kontinent« na koji treba stići svjetlo istine i pravde. Stoga smo pozvani prihvatiti, pratiti, poštivati, vrednovati i ljubiti jedni druge da bi mogli konačno prihvatiti sebe, te živjeti u zajedništvu s drugima.

MIR BOŽJI JE DAR: Dojmila me se jedna tvrdnja koja glasi: Političar nije uvijek državnik. Političara često motivira karijera, a uvijek su najvažniji »izbori«. Državnik, međutim, jest čovjek koji nema pred sobom karijeru nego barem drugu generaciju kojoj želi bolju budućnost (*Mark Brann*). Kad se malo dublje zamislimo, ima u tom istine, pa i poruke. Biti mirotvorac je teško i mirotvorac se ne stvara nego je to dar. To je karizma. Postati ambasadorom mira znači biti duboko svjestan da je mir Božji dar i da se kao takav protivi sebičnosti, gramzivosti, osobnim interesima i agresiji. To su vlastitosti konfliktne osobe, a ambasador mira je karizmatična osoba s naglašenim krepostima poniznosti, praštanja i skromnosti. Iskrenim nastojanjem za pomirenjem ne stvara se »mehanizam« rješenja, pa ni međunarodne zajednice, nego se susreću ljudi koji »čine« mir. Konačno, ugodno je bilo biti u društvu odgovornih ljudi kojima je ponajprije stalo biti čovjek i to za druge. Kada bi svijet češće ušao u takva i dublja razmišljanja, zasigurno bi – osluškujući svoju nutrinu – došao do rješenja mnogih, ako ne i svih konfliktata. Najveće nasilje nad čovjekom je grijeh ili navođenje na grijeh, kada se od drugoga zahtijeva da čini nešto protiv svoje savjesti. Stoga je važna interaktivna suradnja svih čimbenika u jednom društvu, koje ga čine odgovornim i sposobnim za pomirenje, praštanje i sigurnost.

Osiguranje danas predstavlja potrebu svakog suvremenog čovjeka.

Kao vlasnici imovine imate potrebu zaštititi je na što bolji način.

Vaš dom i stvari u njemu, koje ste godinama pažljivo odabirali i sticali, važan su dio Vašeg života, a mogu nestati za tren.

Zaštitite sebe i Vaše najbliže od rizika. Osigurajte se.

U slučaju da se nešto nepredviđeno desi, polica osiguranja DDOR je najbrži i najlakši način da učinite da sve izgleda kao i ranije. Stručni timovi i agenti DDOR-a će se postarati pronaći prava rješenja za Vašu sigurnost.

Primjeri

Osiguranje kuće/stana od rizika požara, eksplozije, udara grma, tuče, oluje		
Vrijednost kuće/stana	Mjesečna rata	
	Bez izljeva vode	S izljevom vode
24.000 din/m ²	1,27	2,90
10.000 din/m ²	2,12	4,82
64.000 din/m ²	3,40	7,70

Izaberite svoju kombinaciju.

Veličina kuće/stana	Osigurane sume			Mjesečna rata
	Stvari domaćinstva	Oblege zidova, podova, plafona	Stakla na vratima i prozorima	
Jednosoban	550.000,00	70.000,00	7.500,00	112,00
Dvosoban	650.000,00	90.000,00	9.000,00	136,00
Trisoban	800.000,00	110.000,00	11.000,00	167,00
Četverosoban	900.000,00	120.000,00	12.000,00	126,00

Vi točno znate koliko vrijedi Vaša imovina. Za nas je to poslovna tajna.

Primjer:

Trisobna obiteljska kuća od 100 m² (osiguranje kuće bez izljeva vode)
 $100 \times 1,27 = 127$ dinara mjesečno

Za istu trisobnu kuću osiguranje stvari, domaćinstva, obloge zidova, podova, plafona i stakla na prozorima i vratima je 167 dinara mjesečno.

Ukupno: $127 + 167 = 294$ dinara mjesečno

Pozivamo Vas da dođete po svoju policu i 12 posunjanih uplatnica (12 rata za osiguranje po Vašem izboru).

Za vlasnike police obaveznog osiguranja DDOR odobravamo poseban popust do kraja 2007. godine.

Multipla skleroza (2. dio)

Kako je prepoznati?

dr. sc. Franjo Petreš, neuropsihijatar

Osjet: gotovo je uvijek poremećen. Bolesnici se tuže na utrnutosti, škakljanje ili gmizanje, najčešće na šakama i stopalima. Bolovi su vrlo rijetki. Ispitivanjem površnog i dubokog osjeta, nalazi se njegovo oštećenje.

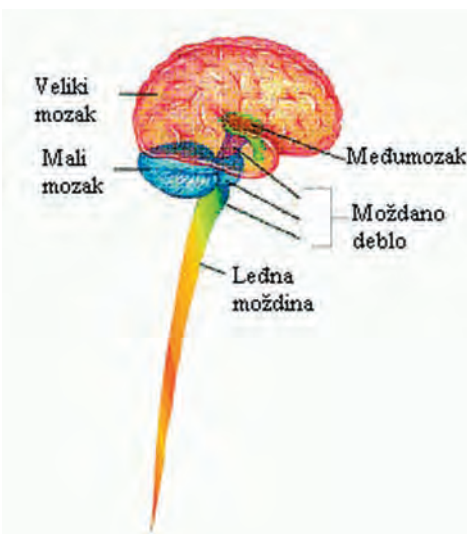
Poremećaji mokraćnog mjehura: manifestiraju se naglim zahtjevom za mokrenjem ili nemogućnosti zadržavanja mokraće. Zaostala mokraća u mjehuru može se registrirati ultrazvučnim pregledom mjehura. Klizenuti analnog sfinktera su veoma rijetke.

Oštećenje cerebralnog sustava (malog mozga): manifestira se trijasmom: nistagmus, tremor i skandirajući govor. Osim ovog trijasa primijećeni su različiti stupnjevi otežanoga kretanja.

U psihičkom nalazu, osim zabrinutosti za svoje stanje, pojedini bolesnici imaju i epizode euforije. Ona se manifestira kao veselo, prolazno raspoloženje. Psihitična stanja nisu karakteristična za ovo oboljenje.

Kako se dijagnosticira oboljenje: Kada se posumnja na multiplu sklerozu, pacijent se prima na bolnički odjel neurologije, gdje se klinički pregleda i napravi plan ispitivanja i postavljanja dijagnoze ili njenog odbacivanja. Kao prvo, oboljelom se izvrše rutinske laboratorijske pretrage, biokemijske analize krvi i pregled urina. Važan je nalaz livorološke obrade. Zato se pacijentu radi lumbalna punkcija da bi se dobio likvor. Likvor je u više od 3/4 bolesnika patologijski promijenjen. Imamo povišenu količinu bjelancevina, a imunološke pretrage likvora mogu nam ukazati na aktivnosti imunoglobulina u likvoru koji idu u prilog postojanja oboljenja. Danas se radi i snimanje glave i vratne kičme magnetnom rezonancom,

gdje se mogu verificirati područja demijelinizacije u moždanom tkivu. Postoje još i metode kao što su evocirani vidni i slušni potencijali, te psihološka obrada pacijenta. Kada se ustanovi oboljenje multiple skleroze, to se priopćava oboljelom i njegovoj obitelji. Preporučamo da se oboljeli učlani u udruženje oboljelih od MS-e koje postoji i u Subotici.

Etiologija (uzrok): Nije poznat. Nasljedni čimbenici imaju važnu, vjerojatno predisponirajuću ulogu. Danas se smatra da je MS autoimuna bolest uvjetovana brojnim čimbenicima. To znači da sam organizam sa svojim antitijelima napada svoje nervno tkivo. Što je uzrok – okidač ove pojave, to se još ne zna, a u prilog autoimunosti govori: pretežito oboljevaju žene, tijekom je na mahove, egzogeni čimbenici u odrasloj

dobi nemaju nikakav prepoznatljiv utjecaj na manifestacije i tijekom multiple skleroze.

Liječenje: Kako uzročnik nije poznat, tako nema ni točnoga lijeka koji bi se upotrijebio.

Na dobro utemeljenom prihvaćanju autoimunog oboljenja MS se danas liječi lijekovima koji djeluju na imuni sustav. Preparati suprarrenalne žlijezde (kortikosteroidi) su prva linija liječenja bolesnika. Započinje se infuzijama, a potom ima shema za uzimanje tableta koja je vremenski ograničena. Liječimo spastičnost ekstremiteta, kako lijekovima tako i fizikalnim procedurama. U liječenju MS-e osim neurologa uključuje se aktivno i fizijatar. U novije vrijeme imamo preparat interferona koji se primjenjuje tako da sam pacijent u određeno vrijeme aplicira sebi lijek putem brizgalice (slično insulinu). Primjena interferona mora ispunjavati objektivne kriterije kod oboljelog i liječnika.

Koristi se i skupina vitamina i minerala, kao grupacija koja spada u antioksidanse, a po potrebi uvodimo i anksiolitike. Simptomatska terapija se podrazumijeva. Preporuča se godišnje 21 dan fizikalne terapije na odjelima rehabilitacije ili u nekim toplicama.

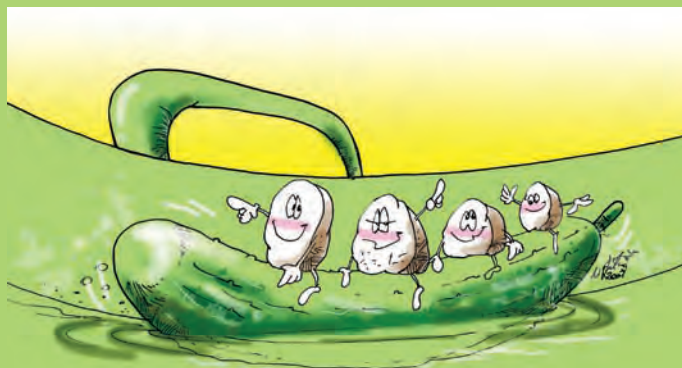
Proгноza. Epidemiološka istraživanja ukazuju da više od 50 posto oboljelih ima dobroćudan tijek bolesti. Srednje trajanje bolesti iznosi 25 godina. Očekivana dužina života jednaka je za muškarce i žene. Uz adekvatnu terapiju, njegu i higijenu, te potporu obitelji i društva, može se dočekati i primjerena starost. Ako se pojavi nepokretnost, preporučaju se invalidska kolica. Multipla skleroza ima bolju prognozu nego što se smatra. Medikamentozno liječenje i medicinska gimnastika mogu skratiti mahove bolesti i popraviti simptome.

GASTRONOMSKI KUTAK

Piletina s kiselim krastavcima

Sastojci:

1/2 kg pilećih prsa
3 glavice luka
2 svježe paprike
4-5 kiselih krastavaca
Malo ulja i vegete

Priprema:

Luk i papriku narezati na listiće i pirjati na malo ulja. Pileća prsa narezati na kockice, dodati rezane kisele krastavce. Pirjati na tihoj vatri oko sat vremena. Služiti uz kuhani krumpir.

U posjetu odjelu razreda u OŠ »

Drugi razred u odjelu na hrvatskom jeziku u OŠ »Matko Vuković« u Subotici pohađa 25 đaka. »U prvi razred se upisalo 22 učenika dok smo od ove godine bogatiji za 3 đaka, te sada II. razred pohađa 12 djevojčica i 13 dječaka«, kaže njihova učiteljica *Ana Čavrgov*. Jednoglasno su se »dogovorili« oko omiljenog sata – vjeronauk, jer, kako kaže učiteljica a djeca ju dopunjuju, »Božja je riječ jedina koja mijenja naše srce i ona nas oblikuje.«

Proteklog ljeta bili su svi skupa na obiteljskom ljetovanju. »Roditelji su organizirali ljetovanje, te je nas 60 provelo skupa odmor ovoga ljeta.

Kruna odmora je svakako bila svakodnevna sveta misa u kojoj su sudjelovali i djeca i roditelji. Pjevali smo, svirali, čitali molitvu vjernika i doista, bilo nam je ljetovanje i za dušu i za tijelo«, objašnjava učiteljica.

Učenici su također angažirani i na vannastavnim aktivnostima, uključeni su u folklorni odjel, tamburaški orkestar, te likovni odjel. Osim toga, neki se bave nogometom, karateom, baletom i gimnastikom. Od skorašnjih manifestacija, sudjelovali su, uz ostale hrvatske odjele, u priredbi »Sunčana jesen života«, koju je u prostorijama HKC »Bunjevačko kolo« organizirala MZ Gat.

na hrvatskom jeziku drugog «Matko Vuković» u Subotici

A što bi voljeli biti kad porastu...

»Volio bih biti dizajner automobila«, kaže *Alen G.*, dok bi *Srđan G.* volio voziti trkački automobil. *Aleks Č.* i *Stevan P.* bi se brinuli, poput pravih automehaničara, da sve bude tehnički ispravno. *Martina K.* i *David V. L.* bi željeli biti čuvari reda, policajka i policajac, dok bi *David D.* volio biti glumac. »Frizerke«, kažu *Amadea K.*, *Patricija K.* i *Maja N.* Postati astronaut želja je *Augustina Ž.* *Marin T.* bi, kad poraste, volio biti istraživač. Brojevi i zadaci osobito zanimaju *Nenada V. L.* te on sebe vidi kao matematičara. *Ivana R.*, *Ivana D.*, *Ivana P.*, *Dorja S.*, *Marijana S.* i *Magdalena D.* bi voljele postati učiteljice. *Marijana S.* dodaje kako, ukoliko i ne bude učiteljica, sebe vidi kao slikaricu ili zubaricu. *Ines B.* kaže: »Pjevačica«. Biti nastavnik tjelesnog odgoja želja je *Davora P.* i *Davorina H.*, dok bi *Oliver S.* volio biti karate trener, *Tihomir V. P.* nogometaš, a *Mirjam M.* – balerina.

9. studenog 2007.

Priredila: Julijana K.

Žigosanje

Piše: Dražen Prčić

Nažalost, ponekad se životni vrtuljak »zavrta« na krivu stranu i posljedice ovakve vožnje budu fatalne. Svijet u kojemu živimo odavno je »dodao gas«, a brzina, osobito neprilagođena, često uzima danak.

Nije poznato kojom je brzinom jedan Nijemac posjekao čak 122 stabla šume u neposrednoj blizini njegove vikendice, ali je po osobnom priznanju objelodanio da je to učinio kako bi iz svoje kuće za ladanje imao pogled na obližnje Baltičko more. Materijalna šteta koju je pričinio svojim »ubilačkim« potхватom iznosi oko 15.000 eura, ali će odgovarati i za kazneno djelo protiv zaštite okoliša. Kako će sve na koncu ispasti, vidjet će se nakon sudačkog pravorijeka u ovoj zbija nesvakidašnjoj parnici, no, znajući kako se na zapadu vodi briga o ekologiji, zasigurno bi jeftinije prošao s kupovinom vikendice u neposrednoj blizini mora i izravnim pogledom na pučinu.

Možda je brzina bila jedan od glavnih razloga svađe i tuče na jednom parking u Engleskoj nakon koje je 93-godišnji vozač zadobio povrede od kojih je potom preminuo u lokalnoj bolnici. Nervozni 50-godišnji »ubojica«, vozač drugog automobila, koji je najvjerojatnije pretendirao na sporno parkirno mjesto, od prije je poznat policiji zbog podebljeg dossiera sličnih incidenata. Da je to znao, postariji pokojni gospodin vjerojatno ne bi niti napuštao volan svoga auta i odlučio potražiti drugo mjesto za parking.

Ruski serijski ubojica, kojemu je nedavno, nakon spektakularnog suđenja u Moskvi, »presuđen« doživotni zatvor, odlučio se žaliti na ovakav pravorijek, jer tvrdi kako je za 48 ljudi koje je tijekom proteklih godina ubio, dovoljno i 25 godina

robuje. Eto kakva su današnja vremena i ljudske slobode, nekada bi bio linčovan već po samom uhićenju, a danas protestira zbog duljine kazne koja mu je spasila život. Koliko je ljudi trebao ubiti za doživotni zatvor, kada mu je gotovo 50 duša na savjesti malo?

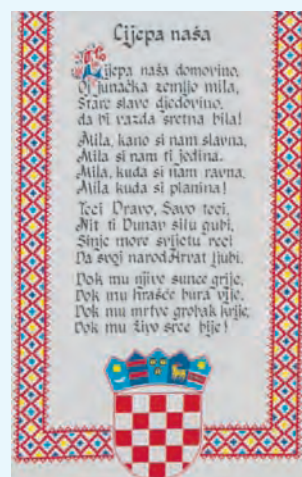
Vratimo se, još na tren i s dobrim razlogom, u Englesku. Naime, tamo je odnedavno pravi hit ljudsko žigosanje, točnije modni detalj koji se na tijelu, pri velikoj temperaturi stvara specijalnim instrumentom i ostaje zauvijek urezan u kožu. Nekada su tako sramnim načinom obilježavali robove diljem svijeta, a danas je to postalo dobrovoljnom žrtvom u korist modnog hira. Kad se bolje promisli ideja uopće nije loša, ali bi je trebalo primijeniti na osobe iz prethodnih primjera i to na vidnom mjestu!!!

Praizvedba himne

Lijepa naša domovino

Opće je poznato kako je hrvatska nacionalna himna »Lijepa naša domovino« u SFRJ bila uvijek tretirana s problematičnim predznakom i tek je 1974. godine i službeno priznata kao himna tadašnje republike Hrvatske, koja se nalazila u sastavu zajednice jugoslavenskih republika i pokrajina. No, vjerojatno je manje poznata činjenica kako je prvi puta službeno intonirana još 3. studenoga 1970. godine prije međunarodnog stolnoteniskog susreta između Jugoslavije i Japana u Zagrebu.

Odgovorni su zbog toga morali snositi određene posljedice, a branili su se kako se pogreška dogodila uslijed »tehničkih problema«.

Zanimljive povijesne crtice

Vrijeme prije Krista

Mala kronologija nekih važnih razdoblja u ljudskoj povijesti

Priredio: Dražen Prčić

Sve navedene godine su prije Krista

40.000 – Kromanjonci žive u Skulu i Kafzelu (Azija) i počinju dolaziti u Europu. Neandertalci aktivni u Europi, vjerojatni dolazak Aborigina (Oceanija)

35.000 – Početak starijeg paleolita, u Sjevernu Ameriku dolaze prvi ljudi iz Azije
30.000 – Nestanak neandertalaca (Afrika)
25.000 – Ljudi u Brazilu nastanjuju pećine (Amerika)
16.000 – Stvaranje glečera, najhladnije razdoblje (Azija)
15.000 – Pećinski crteži (Europa), Magdalenijska kultura – zidne slike
14.000 – Kultura El-Kebareh (Azija) – samo-stojeće kolibe
11.000 – Pećinske slike, Altamira (Europa)

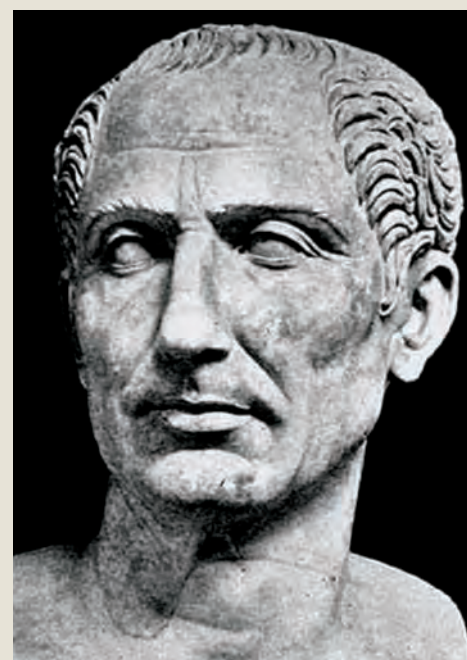
10.500 – Počeci грнčarstva (Azija)
10.000 – Povlačenje ledenog pokrivača (Azija, Europa)
9.000 – Gajenje žitarica (Azija), prvi ljudi stižu u južni dio Amerike
8.000 – Prvi grad – Jerihon (Azija)
7.500 – Pripitomljavanje svinja, goveda (Azija)

6.500 – Britanija odvojena od europskog kopna, gajenje krumpira (Amerika)
5.000 – Počeci zemljoradnje u Europi, navodnjavanje u Mesopotamiji (Azija), podizanjem razine mora Nova Gvineja i Tasmanija odvojene od Australije
4.500 – Farme oko rijeke Gang (Azija), prvi megalitski grobovi (Europa)
4.000 – Počeci livenja bronce (Azija)
3.750 – Prva legura bronce (Afrika)
3.550 – Prvi plovni objekti (Afrika)
3.500 – Prvi kineski grad, Liang – Č'eng čen, u Mesopotamiji pronađen kotač i plug (Azija)
3.200 – Počeci rane cikladske civilizacije (Europa), gajenje kukuruza (Amerika)
3.000 – Razvoj hijeroglifa (Afrika), sumerski gradovi (Azija), šira primjena bakra (Europa), pojava prvih pasa (Okeanija)
2.900 – Dunavska kultura (Europa)
2.850 – Zlatno doba u Kini (Azija)
2.686 – Nastanak egipatskog Starog Kraljevstva (Afrika)
2.590 – Građenje Keopsove piramide (Afrika)
2.500 – Počeci civilizacije u dolini Inda (Azija)
2.200 – Podignut Stone hendge (Europa)
2.150 – Kraj egipatskog Starog Kraljevstva
2.133 – Početak egipatskog Srednjeg Kraljevstva (Afrika)

2.000 – Počeci minojske civilizacije (Europa), naseljavanje Melanezije (Oceanija)
1.800 – Počeci Asirskog Carstva (Azija)
1.786 – Kraj egipatskog Srednjeg Kraljevstva (Afrika)
1.600 – Početak mikenske civilizacije (Europa)
1.500 – Početak brončanog doba (Europa)
1.550 – Početak egipatskog Novoga Kraljevstva (Afrika)
1.450 – Kraj minojske civilizacije (Europa)

1.300 – Nastanak olmečke civilizacije (Amerika)
1.200 – Propada Hetitsko Carstvo (Azija), propast mikenske kulture (Europa)
1.000 – Židovsko kraljevstvo pod vlašću kralja Davida (Azija), Etrurci stižu (Europa)
900 – Vrhunac andske civilizacije (Amerika)
800 – Prvo pismo civilizacije Zaporeka (Amerika)
776 – Prve Olimpijske igre (Europa)
753 – Osnivanje Rima (prema predanju, Europa)
750 – Grčki gradovi–države (Europa)
721–705 – Zlatno doba Asirskog Carstva (Azija)
700 – Nastanak halštatske kulture – gvozdeno doba (Europa)
621 – Prvi pisani zakoni (Atina, Europa)
510 – Stvorena Rimska Republika (Europa)
500 – Stvoren kastinski sustav (Indija, Azija)
486 – Smrt Bude (Azija)
400 – Propast olmečke civilizacije (Amerika)
334 – 326 – Aleksandar Veliki osvaja svijet (Azija)
300 – Početak civilizacije Maja (Amerika)
290 – Osnovana knjižnica u Aleksandriji (Aziji)
264–241 – Prvi punski rat (Rim protiv Kartage, Europa)
218–201 – Drugi punski rat (Scipinon pobijedio Hanibala, Europa)
149–146 – Treći punski rat (Rim uništio Kartagu, Afrika)
112 – Otvoren »Put svile« – Zapad prema Kini (Azija)
46 – Julije Cezar reformirao kalendar (Europa)
44 – Ubijen Julije Cezar (Europa)
30 – Smrt Kleopatre i Marka Antonija – Egipat, rimska pokrajina (Afrika)
27 – Rimska Republika postaje carstvo (Europa)

Marin Čilić

uspio osvojiti čak tri turnira (na tri različite podloge) i stići do najvišeg rankinga karijere. Povrh svega, s više od 1.300 as servisa u sezoni, stigao je na drugo mjesto apsolutne liste najboljih servera svih vremena (iza *Gorana Ivaniševića*).

43 pobjede – 21 poraz

3 osvojena turnira: Houston, Nottingham, Stockholm

1 finale: San Jose

Pozicija na koncu godine: **22**

MARIN ČILIĆ: Uz Karlovića, najugodnije iznenađenje protekle sezone je jamačno ovaj mladi tenisač, koji je dokazao svoju kvalitetu i u seniorskoj konkurenciji, potvrđujući svoje uspjehe iz juniorske karijere (osvajatelj Roland Garrosa). Povrh svega, neigranjem Ljubičića i Ančića, morao je preuzeti na svoja pleća ulogu i odgovornost prvog igrača u Davis cup reprezentaciji. Još uvijek igra i na challengerima, ali je sadašnjim plasmanom sve bliži i najvećim turnirima Masters serije.

14 pobjeda – 13 poraza

Polufinale: St. Petersburg

2 osvojena Challengera: Rijeka, Casablanca

Pozicija na koncu godine: **71**

MARIO ANČIĆ: Ovu godinu bi donedavno drugi hrvatski tenisač najradije zaboravio, jer mu je dijagnosticirana mononukleozu zbog koje je morao 6 mjeseci odsustvovati s terena. Iako je imao tzv. zaštićeni ranking, odrekao se te privilegije, vratio se turnirima i zbog toga je sezonu završio na, za njega, neprimjerenom mjestu. Jer, podsjetimo, prošle godine je Mario bio prva pričuva na Mastersu u Šangaju.

13 pobjeda – 11 poraza

Četvrtfinale: Stockholm, Masters serija Madrid

Pozicija na koncu godine: **82**

DAVISOV CUP: Nažalost, ova 2007. godina ostat će zabilježena crnim slovima u povijesti hrvatske teniske reprezentacije, jer je nakon poraza od Velike Britanije u kvalifikacijama za ostanak Hrvatska izgubila mjesto u Svjetskoj skupini. Prije samo dvije godine momčad u kojoj su bili Ljubičić, Ančić i Karlović bila je na vrhu svijeta, a sljedeće, 2008. godine, preko Italije u prvoj Euroafričkoj skupini morat će izboriti mjesto u sljedećoj šansi za povratak u elitno društvo. ■

Tenis sezona 2007.

(Ne)uspješna godina

Unatoč činjenici kako Hrvatska ima četiri igrača u Top 100 protekla 2007. godina pamtit će se po ispadanju iz Svjetske skupine Davisova kupa

Piše: Dražen Prčić

Posljednji velikim turnirom, u pariškom Bercyju, pao je zastor na natjecateljsku ATP sezonu tekuće 2007. godine. Istina, u tjednu koji slijedi predstoji završni Master turnir 8 najboljih svjetskih igrača u Šangaju, ali na njemu ove godine neće biti hrvatskih predstavnika. Također, slijedi još i veliko finale Davisova kupa u kojemu Hrvatska, pobjednica iz 2005. godine, više nije, čak, ni u Svjetskoj skupini.

IVAN LJUBIČIĆ: Do spomenutog turnira u Parizu, teoretske šanse za put u Kinu imao je *Ivan Ljubičić*, sudionik posljednja dva godišnja summita osam najboljih svjetskih tenisača. Ali rano ispadanje iz turnira prekrizilo je i

posljednju opciju igre na Mastersu i zaokružilo dosta »šarenu« natjecateljsku sezonu prvog hrvatskog reketa, koju su »začinili« bubrežni kamenci zbog kojih nije mogao nastupiti u odlučujućem susretu za ostanak u Svjetskoj skupini protiv Velike Britanije u Londonu.

44 pobjede – 23 poraza

2 osvojena turnira: Doha, Hertogenbosch

2 finala: Zagreb, Rotterdam

Pozicija na koncu godine: **18**

IVO KARLOVIĆ: Osoba o kojoj se najviše pisalo tijekom protekle sezone, ponajviše zbog odbijanja igre za hrvatsku Davis cup vrstu, ali jednako i zbog fantastičnih rezultata u njegovoj najboljoj godini profesionalne karijere u kojoj je

Ivo Karlović

9. studenoga 2007.

Marko Gabrić, stolnotenisač

Najveći dosadašnji uspjeh

Na državnom prvenstvu za igrače do deset godina starosti najmlađi član stolnoteniske obitelji Gabrić osvojio je dva odličja

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Stolnoteniska obitelj Gabrić nastavlja s uspjesima i budućnost ovoga sporta, koji je proslavio ovaj grad i nekadašnju zajedničku državu, ne bi trebala biti upitna. Najmlađi natjecatelj Marko (1997.) nedavno se vratio s državnog prvenstva u Bajši s dvije osvojene medalje. U pojedinačnoj konkurenciji bio je treći, dok je u igri parova zabilježio drugo mjesto igrajući skupa s Viktorom Balgarijem. U svom prvom razgovoru za novine, za Hrvatsku riječ je ispričao početak svoje stolnoteniske karijere u kojoj će, zasigurno, biti još mnogo odličja i šampionskih naslova.

► **Uz čestitku za lijepi sportski uspjeh na državnom šampionatu za igrače do 10 godina starosti, kako bi nam opisao svoj put do odličja u pojedinačnoj konkurenciji?**

Bajša, mjesto pokraj Bačke Topole, bila je domaćin ovogodišnjeg državnog prvenstva za stolnotenisače do 10 godina starosti, koje je održano u konkurenciji 70 natjecatelja iz cijele zemlje. Prema unaprijed određenom planu igre prvo smo bili razvrstani po round robin sustavu (igra u skupinama, svatko sa svakim). U skupini sam bio prvi što mi je omogućilo nastavak natjecanja - sve do polufinala, gdje sam tijesno poražen od kasnijeg državnog prvaka Stefanovića iz Leskovca. Vodio sam 1-0 i 2-1, ali on je dva puta izjednačavao i na koncu slavio s 3-2.

► **Je li ovo najveći uspjeh u tvojoj dosadašnjoj natjecateljskoj karijeri?**

Jest. U pojedinačnoj konkurenciji na ovako jakom natjecanju još nikad nisam osvojio odličje i zbog toga će mi Bajša uvijek ostati u lijepom sjećanju.

► **Kako bi sebe igrački predstavio?**

Po prirodi igre sam napadač, igram desnom rukom i volim povlačiti spinove. Igram Butterfly reketom, a treniram i nastupam za STK »Mladost« iz Subotice. Moj prvi i sadašnji trener je moj otac Nebojša.

► **Tko je, uz oca Nebojšu, još glavni »sukrivac« za izbor stol-**

nog tenisa kao sporta kojemu ćeš se posvetiti?

To je jamačno i moj godinu dana stariji brat Luka, koji je prvi počeo ozbiljnije trenirati stolni tenis. Ja sam počeo sa sedam godina i od tada gotovo da nije prošlo dana bez ping-ponga. Konačno, svoje prve igre parova igrao sam

upravo s bratom, a prošle godine smo uspjeli osvojiti treće mjesto na državnom prvenstvu igrača do deset godina starosti.

► **Kad je već riječ o starijem bratu nameće se pitanje - tko je bolji od dva brata Gabrić, stariji ili mlađi?**

Luka me dobiva, ali sve je više tijesno u svakom našem duelu. Imam i nekoliko zabilježenih pobjeda, ali najvažnije je da obojica napredujemo u igri.

► **Koliko često treniraš i kako bi ocijenio svog oca – trenera?**

Treniramo svakoga dana izuzev nedjelje, nekada i dva puta dnevno, ukoliko mi školske obveze to dopuste. Što se tiče mog oca i trenera Nebojše rekao bih kako je on dobar i pravedan trener, možda nekad strožiji, ali sve u dobroj namjeri prenošenja znanja i tajni stolnoga tenisa.

► **Kakvi su sportski planovi do konca ove godine?**

Glede pojedinačnih natjecanja ona su sva završena i ostaje još samo školska liga u kojoj se natječem protiv svojih protivnika iz drugih subotičkih škola. Vrijeme do kraja godine iskoristit ću za daljnje treniranje i popravljavanje tehnike, kako bih se što bolje spremio za sljedeća natjecanja, koja me očekuju iduće godine. Inače, volio bih se jednoga dana baviti profesionalno stolnim tenisom, igrati u Hrvatskoj i na Pro tour natjecanjima najboljih svjetskih stolnotenisača.

► **Uspijevaš li uskladiti školske obveze s napornim treninzima i što voliš raditi izvan škole i sporta?**

Učenik sam IV. h razreda OŠ »Matko Vuković« iz Subotice i nemam problema između škole i aktivnog bavljenja sportom. U slobodnom vremenu najviše se volim igrati sa svojim drugovima.

Stolnoteniski kamp na Pagu

Obitelj Gabrić ovo je ljeto provela radno u stolnoteniskom kampu na otoku Pagu, a rezultat i kvalitete rada s trenerom Vidolinom i ocem Nebojšom pokazali su se na nedavnom državnom natjecanju.

KRIŽALJKA

www.kviskoteka.hr

	MALI LIST, LISTIC	PROUČAVANJE VINOVE LOZE	KORITO MOTORA	OGORJELINA OGARAK	UMIVATI, MITI	NAŠ VELE-POSŁANIK U MAKEDONIJI		PREDŠKOLSKA USTANOVA	SIROVINA ZA NEKE BOJE	GRČKO SLOVO	RIMSKI: 500	ANODA RENDGEN-SKE CIJEVI	LOKAL S PONUDOM JELA
POHLEPNO							RIJEKA U SKOPJU NJEMAČKI FILOZOF, FRIEDRICH						
ZAMIŠLJENO, NES- TVARNO											NEON PRISILITI (REG.)		
PREPRA- TITI UHI- ĆENIKA										"PROGRAM TEST SYSTEM"			
ANTIČKA GRAĐEVINA SA ČETIRI STUPA NA PROČELJU										MOČVARNO TLO SVJETSKA UDRUGA PISACA			
TURSKJE POKRAJINE (AJALETI)							PISAC IZ KASTELA, IVO ARIJAN ODMILA						
SLAVNA RUSKA GIMNAS- TIČARKA, SVETLANA								NEBRIGA, NEHAJ KARIKA- TURIST REISINGER					
PRIREDILA REDAKCIJA ENIGMATSKOG TJEDNIKA "KVISKOTEKE"	"GRAM" MALI PRSTEN (MNOŽ.)		POUČNO	ZEMLJIN SLOJ OD SILICIJA I MAGNE- ZIJA	"CROATIA" MARKA RAČUNALA				GLAZBENI ZNAK PASTI IZ NEČEGA				
SAVITI PREKO ČEGA											PRIJATELJ HARRYJA POTTERA USKRISIO GA ISUS		
OBAVLJATI POSLO							SLATKA PAPRAT MERIMIN DRAGAN						PEČENA GLINA S ČAKLINOM
SLIKANJE ZAMAGLJE- NIM TONO- VIMA I OBRISIMA								PATKIN MUŽJAK					
BRITANSKA PJEVAČICA, TANITA								SKANDI- NAVSKI NEBESNICI "SOUTH"				"EAST" TRAKOŠ- ĆAN ILI ESCORTAL	
PTICA LUNJA				BIVŠA AT- LETIČARICA KRAVETS GLAVNI GRAD GANE							"DOKTOR" IRANSKI NOMADSKI NAROD		
NATALIJA ODMILA					GRADIĆ KOD PESKARE	"REPRIZA" RADIJ		MARIHUA- NA (ZARG.) LJJEVI PRITOK DUNAVA					
"ČITAJ"		MITSKI LETAČ KČERIN MUŽ					JA, ..., ON IZUMRLO GOVEDO				PRIJELOM, FRAKTURA TITULA JOSIPA JELAČIĆA		
IZOKRE- TATI									TALIJAN- SKA LUKA NA JADRANU OVO				
TANKO PAMUĆNO PLATNO (PERZ.)						ORUŽANA POBUNA "GAUS"							
JAPANSKI BISMARCK, HIROBUMI				PROSTO- RIJA ZA IGRU									

lakomo, vrdar, imaginarno, ne, sprovedi, pts, tetraštil, rit, aletat, čipiko, korkina, neman, g, cro, nota, presaviti, ron, radiji, oslad, sfumato, patak, tikaram, azi, e, eja, inessa, dr, nata, r, trava, č, ikar, ti, lom, izvrtati, bart, čenar, ustanak, ito, igraonica.

RJEŠENJE KRIŽALJKE:

Otklonite sve nesporazume

U povodu reagiranja gospodina Tomislava Katića na intervju s Josipom Pokasom, objavljenog u 244. broju »Hrvatske riječi«, na stranici 45, osvrnut ću se samo na onaj dio u kojem se spominje moje ime. U svom reagiranju gospodin Tomislav Katić piše: »Redoviti sam čitatelj H. R. i svaka pohvala za vaš trud, ali moralno pravo kao i ljudska dostojanstvenost mi dozvoljavaju upit vašem novinaru Zlatku Žužiću, da li mu profesionalna predispozicija kao novinara dopušta takav kiks, da intervjuira dotičnog novoizabranog predsjednika HKPD „Jelačić“ i iste njegove neargumentirane izjave objavi, a također uz to upitna je i vaša cenzura«.

Poštovani gospodine Katiću, drago mi je da ste redoviti čitatelj »Hrvatske riječi« i, naravno, slažem se da je Vaše moralno pravo meni postaviti »upit«, i na tome Vam iskreno zahvaljujem.

Zašto? Zato jer se jedino međusobnom komunikacijom mogu riješiti mogući nesporazumi, a kako živim u Zagrebu, a Vi u Petrovaradinu, ovo je gotovo jedini način za to.

Što se tiče drugog dijela Vaše rečenice, moram biti iskren i priznati da je nisam u potpunosti shvatio pa ću odgovoriti načelno. Prvo Vam moram ukazati na činjenicu, koja bi trebala biti jasna svakome, da je intervju kristalno jasna i čista novinarska forma, u kojem novinar ni na koji način ne iznosi svoje stavove, nego samo vodi razgovor, odnosno postavlja pitanja (ispod spomenutog intervjua i piše: »Razgovor vodio«, a intervjuirana osoba na ta pitanja odgovara. Primjerice, ako biste mi Vi, poštovani gospodine Katiću, na moje postavljeno pitanje odgovorili da ste oženjeni i da imate troje djece, to su isključivo Vaše riječi, i ne vidim ni jedan razlog za moju sumnju u Vašu tvrdnju da ste doista oženjeni i da doista imate troje djece. Osim toga mi radimo novinarski, a ne detektivski posao. Nadalje, Vi spominjete »novinarski kiks«. Ako Vi doista pod novinarskim kiksom smatrate razgovor s predsjednikom jednog (bilo kojeg!) HKPD-a, a zna se da je njihov doprinos u očuvanju našeg nacionalnog bića nemjerljiv, onda je jedino što mogu reći da se s Vašim mišljenjem, koje je legitimno i imate puno demokratsko pravo na njega, apsolutno ne slažem, dapače, naša su mišljenja dijametralno različita, a to, priznat ćete, nije razlog za bilo kakvu ispriku. O Vašem spominjanju potrebe cenzure uredništva »Hrvatske riječi« ne želim trošiti riječi, jer su ta vremena i sustav koji ga je propagirao, hvala dragom Bogu, daleko iza nas.

Vaša druga rečenica gospodine Katiću, vezana uz moje ime, glasi: »Ne želim nikoga blatiti, mada je u ovoj priči to teško zaobići, jer ovaj intervju vašeg novinara vrlo osobito oličava jednu prostu uličnu anketu, bez obzira na sugovornike, što se iskreno nadam, da to nije stajling Hrvatske riječi«. Za razliku od prve Vaše rečenice, ova mi je totalno nejasna, čak

ni približno ne mogu dokučiti što ste zapravo njome htjeli reći. Ako ste (naglašavam »ako«) tom rečenicom htjeli reći da je kvaliteta mog intervjua loša, na nivou ulične ankete, ja Vam zahvaljujem na iskrenosti i nikako ne smatram da me blatite, jer, kao što sam već spomenuo, svatko od nas ima pravo na vlastito mišljenje. Mislim da je nepotrebno isticati da se i s ovim Vašim mišljenjem ne slažem, a to opet nije razlog za ispričavanje. Ono u čemu se slažem s Vama jest činjenica da smo, nenamjerno, zbunili potencijalne donatore za popravak orgulja, te im se iskreno ispričavam i pozivam ih da učine to svoje plemenito djelo, a kao urednik »Zova Srijema«, glasila iseljenih vojvodanskih Hrvata u Republici Hrvatskoj, ponoviti ću poziv i svim vojvodanskim Hrvatima u Hrvatskoj da to isto učine.

Što se, pak, tiče gospodina Josipa Pokasa, predsjednika HKPD-a »Jelačić«, nedovoljno ga dobro poznajem da bih mogao suditi o njemu, ali ono što znam jest nepobitna činjenica da je jako puno učinio (i čini!) za dobrobit hrvatskog naroda u Petrovaradinu u očuvanju nacionalnog, kulturnog i vjerskog identiteta vojvodanskih Hrvata, baš kao i gospodin Petar Pifat, gospoda Zlata Grginčević, preč. Marko Loš, Vi, poštovani gospodine Katiću i mnogi drugi. Kako su svima vama namjere dobre i ciljevi isti, predlažem, ako dozvoljavate, da zajedno sjednete u vašem prelijepom Petrovaradinu i, uz kavicu, otklonite sve nesporazume koji su nastali.

Na kraju srdačno pozdravljam sve Petrovaradinke i Vas, poštovani gospodine Katiću, i želim Vam svako dobro, a ako i dalje mislite da sam Vam dužan ispriku, ja Vam se ispričavam.

Zlatko Žužić, dopisnik »Hrvatske riječi« iz Zagreba

In memoriam

Dana 17. rujna 2007. godine u 53. godini života, poslije kratke bolesti, preminuo je naš otac i suprug

Mirko Stantić – Benks

Sveta misa na 6. tjedana će se služiti 15. studenoga 2007. godine u 17.30 sati u Franjevačkoj crkvi.
Pokoj vječni daruj mu Gospodine!

Ožalošćeni: sinovi Miroslav i Nikola i supruga Mirjana

**MILENIJUM
OSIGURANJE**

- Registracija i osiguranje motornih vozila
- Najpovoljnije osiguranje imovine, tvrtke, kasko osiguranja motornih vozila i radnih strojeva plaćanjem na 12 rata
- Osiguranje transporta
- Osiguranje nezgoda, obvezna i sva imovinska osiguranja
- Sigurna i brza isplata štete
- Postanite i Vi član velike obitelji "Croatia osiguranja" D.D. iz Zagreba

"Milenijum osiguranje" A.D. Beograd - Filijala Subotica

24000 Subotica, Karađorđev put 38, telefon: +381 (24) 555-867 i 552-406

E-mail: mios@tippnet.co.yu

Radno vrijeme: od 8 do 16 sati

**PETAK
9.11.2007.**

06.50 - TV kalendar
09.15 - Ljubav u zaleđu, serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Vijesti iz kulture
10.11 - Jangal: Pod budnim okom božice Kali, dokumentarna serija
10.37 - Jangal: Priroda Brenne, dokumentarna serija
11.03 - Zlurad, crtana serija
11.25 - Glas domovine
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život
13.20 - Oprah Show
14.05 - Reprizni program
14.30 - Pobuna u kokošinju, britanski animirani film
15.50 - Znanstvene vijesti
16.00 - Znanstvena petica
16.35 - Hrvatska uživo
17.40 - Zagonetni mit: Božanska svadba, dokumentarna serija
18.30 - Ponos Ratkajevih, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.10 - Idemo na put s Goranom Milićem: Aljaska
21.10 - Raising Helen (Sve za Helen), američki film
23.10 - Lica nacije
23.55 - Vijesti
00.07 - Vijesti iz kulture
00.20 - Behind the Red Door, američki film
02.05 - Ally McBeal, serija
02.45 - Hitna služba 13., serija
03.30 - Gilmoreice 7., serija
04.15 - Urednica tabloida, serija
05.00 - Znanstvena petica
05.30 - Idemo na put s Goranom Milićem: Aljaska
06.20 - Anin dvostruki život, telenovela
07.05 - Glas domovine

07.10 - Nove pustolovine: Lucky Luke, crtana serija
07.35 - Pucca, crtana serija
08.00 - Žutokljunac
08.55 - Pčelica Maja
09.20 - Nulti sat
09.45 - Navrh jezika
10.00 - Puni krug
10.20 - Girls in Love, serija za mlade
10.45 - McLeodove kćeri 2.
11.30 - Film
13.20 - Nulti sat
14.20 - Nove pustolovine: medvjedića Winnieja Pooha, crtana serija

14.45 - Nora fora, igra za djecu
15.15 - Vijesti na Drugom
15.25 - Fotografija u Hrvatskoj
15.40 - Hitna služba 13., serija
16.25 - Jesam te! 5., humoristična serija
16.50 - Ponos Ratkajevih, serija
17.40 - Uzmi ili ostavi, TV igra
18.20 - Županijske panorama
18.40 - T-Mobile CD LIVE
19.25 - Ally McBeal, serija
20.10 - Gilmoreice 7., serija
21.05 - Serija
21.55 - Vijesti na Drugom
22.15 - Urednica tabloida, serija
23.05 - Dalziel i Pascoe 10., serija
00.35 - Povijest popularne crnačke glazbe: Zvuk mlade Amerike
01.25 - Pregled programa za subotu

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Praščić
08.10 Traktor Tom
08.35 IZBORI 2007 - predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.20 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 Koliba straha, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.20 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Lost, serija
21.45 Smrtonosni virus, film
23.35 Vijesti
23.55 Lijepe i ambiciozne, serija
00.45 Pismo bomba, igrani film
02.15 Ljubav, prozac i ostala čuda, igrani film
04.00 Kraj programa

05.35 Big Brother, show (R)
06.10 Everwood, serija (R)
07.00 Astroboy, crtana serija
07.25 Jagodica Bobica
07.50 Montecristo, telenovela
08.40 Princ iz Bel-Aira, humoristična serija (R)
09.10 Puna kuća, humoristična serija (R)

09.35 Pod istim krovom, (R)
10.00 Bračne vode, serija (R)
10.25 Sudnica, show (R)
10.55 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
11.25 Eksploziv, magazin (R)
11.40 Vijesti
11.45 Zabranjena ljubav, (R)
12.15 Jednom lopov, serija
13.05 Everwood, serija
13.55 Magnum, akcijska serija
14.50 Cobra 11, kriminalistička serija
15.40 Princ iz Bel-Aira, serija
16.10 Puna kuća, serija
16.40 Pod istim krovom, serija
17.05 Sam svoj majstor, humoristična serija
17.30 Bračne vode, humoristična serija
18.00 Večera za 5, lifestyle emisija
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.30 Zabranjena ljubav
20.00 Big Brother, show
22.00 Vražji Nicky, igrani film
23.35 Vijesti
23.45 Big Brother, show
23.55 Posljednji pravac, film
01.30 Kunolovac, kviz
03.30 Zabranjene fotografije, film, krim. drama (R)

**SUBOTA
10.11.2007.**

07.35 - TV kalendar
07.45 - Velike filmske zvijezde: Pierre Santini
08.15 - Vijesti
08.25 - Ciklus filmova Jamesa Cagneya: The Roaring Twenties, američki film
10.15 - Vijesti
10.21 - Vijesti iz kulture
10.30 - Kućni ljubimci
11.00 - Meta, emisija za branitelje
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život
13.15 - Potrošački kod
13.45 - Prizma, multinacionalni magazin
14.35 - Duhovni izazovi - međureligijski magazin
14.55 - Oprah Show
15.45 - Reporter: Možda smo imuni
16.50 - Euromagazin
17.25 - Vijesti
17.40 - Ružna Betty, serija
18.35 - TV Bingo Show
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.15 - 69, show
21.20 - Ples sa zvijezdama (2.), 1. dio

22.25 - Ples sa zvijezdama (2.), 2. dio
22.50 - Shpitzza
23.40 - Vijesti
23.55 - Vijesti iz kulture
00.10 - Terminator, film
01.55 - Shoot to Kill, film
03.40 - Soldier's Tale, novozelandski film
05.15 - Skica za portret
05.30 - Velike filmske zvijezde: Pierre Santini
05.55 - Anin dvostruki život, telenovela
06.40 - Potrošački kod
07.10 - Euromagazin

07.00 - TV vodič
07.10 - Žutokljunac
08.05 - Miki i prijatelji, crtani film
08.25 - Mala sirena, crtana serija
08.50 - Briljanteen
09.45 - O.C. 4., serija
10.35 - Tree Hill 4., serija
11.20 - Glazbena scena: Strani koncert
13.00 - Filmovi Johna Waynea: Rooster Cogburn (Jednooki šerif i dama), američki film
14.45 - Automagazin
15.25 - Uzmi ili ostavi, TV igra
16.00 - 40. Zlatna pirueta, prijenos
17.40 - Rukomet, LP: Vardar - Croatia osiguranje Zagreb, prijenos
19.15 - Popuna
19.30 - Petar Pan i gusari, crtana serija
20.00 - Prijenos utakmice
21.55 - Emisija
23.00 - Sportske vijesti
23.10 - Ciklus M.N. Shyamalana: The Village (Zaselak), američki film
00.55 - 69, show
01.50 - Pregled programa za nedjelju

06.45 Power rangers S.P.D., crtana serija
07.10 Yu-Gi-Oh GX
07.35 Ninja kornjače FFWD
08.00 Nova lova, TV igra
09.55 Skijanje. Levi - slalom (ž), 1. vožnja, prijenos
10.55 Tri želje, igrani film
12.55 Skijanje. Levi - slalom (ž), 2. vožnja, prijenos
13.50 Svi vole Raymonda
14.20 Operacija Kajman, serija
15.10 Večernja škola - EU

16.10 Lud, zbunjen, normalan, serija
16.55 Vijesti
17.05 Kod Ane, kulinarski show
17.55 Nad lipom 35, hum. glazbeni show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Showtime - live, talent show
22.00 Sirove strasti 2, film
00.05 Lijepe i ambiciozne, serija
01.00 Savršeno ubojstvo, igrani film
02.30 Osveta, igrani film
03.55 Kraj programa

05.50 Big Brother, show
06.10 Agatha Christie: Ubojstvo u tri čina, igrani film, kriminalistički
07.45 Winx, crtana serija
08.10 Ulica Sezame, crtana serija
09.10 Zabranjena ljubav, (pet epizoda) (R)
11.35 Lijepe žene, serija
12.30 Knjiga o Danielu, humorna dramska serija
13.25 Vijesti uz ručak
13.35 Vijetnamski ratnik, igrani film, ratna drama
15.30 Big Brother, show (R)
17.25 Zvijezde Ekstra, zabavna emisija
18.30 Vijesti
19.00 Žuta minuta, zabavna emisija
20.00 Big Brother, show
21.05 Apokalipsa sutra, film
22.45 Big Brother, show
23.15 15 minuta, igrani film
01.15 Kunolovac, kviz
03.15 Big Brother, show (R)
04.15 Vražji Nicky, igrani film, komedija (R)

**NEDJELJA
11.11.2007.**

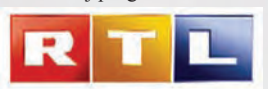
07.40 - TV kalendar
07.50 - U vrtu: Voćnjak tijekom godišnjih doba, dokumentarna serija
08.20 - Varaždinske barokne večeri - koncert
09.10 - Incredible Journeys With Steve Leonard, dokumentarna serija
10.05 - Vijesti
10.11 - Vijesti iz kulture
10.20 - Lewis, serija
12.00 - Dnevnik (T)
12.25 - 100% hrvatsko, emisija pod pokroviteljstvom

12.30 - Plodovi zemlje
13.25 - Split: More
14.00 - Nedjeljom u dva
15.02 - Kulturni info
15.10 - Vijesti
15.25 - Jelovnici izgubljenog vremena
15.45 - Mali obiteljski antikvarijat
16.25 - Svirci moji, glazbena emisija (8.)
17.15 - Serijal Marija Saletta: Tragom braće Seljan - Oppljačkani u Mato Grossu
17.50 - Policijska akademija 2: Na prvom zadatku, film
19.15 - LOTO 6/45
19.30 - Dnevnik (T)
20.35 - Tko želi biti milijunaš?, kviz
21.35 - Put lubenica, dramski program
22.20 - Dr.House 3., serija
23.10 - Vijesti
23.25 - Vijesti iz kulture
23.35 - Ciklus europskog filma: Fools of Fortune, britanski film
01.25 - Galactica 3., serija
02.05 - Nedjeljom u dva
03.05 - Dr.House 3., serija
03.45 - Svemirski turisti, dokumentarni film
04.35 - Skica za portret
04.45 - Svirci moji, glazbena emisija (8.)
05.30 - Plodovi zemlje
06.20 - Split: More

23.05 - Pre, predi, šči moja (Tamara Obrovac), dokumentarni film
23.35 - Koncert
00.30 - Pregled programa za ponedjeljak

06.55 Power rangers S.P.D.
07.20 Ninja kornjače FFWD
07.45 Yu-Gi-Oh GX
08.10 Smallville, serija
09.00 Čarobnice, serija
09.50 Skijanje - emisija
09.55 Skijanje. Levi - slalom (m), 1. vožnja, prijenos
10.55 Iznenadenje, igrani film
12.55 Skijanje. Levi - slalom (m), 2. vožnja, prijenos
13.50 Skijanje - emisija
13.55 Cimmer fraj, serija
14.45 Izbori 2007., emisija
16.05 Vijesti
16.15 Showtime, talent show
18.15 Naša mala klinika, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
20.00 Nad lipom 35, hum. glazbeni show
21.15 Ja špijun, igrani film
23.10 Red carpet, zabavna emisija
00.30 Svi mrže Chrisa, serija
01.00 Iznenadenje, igrani film
02.50 Red carpet, zabavna emisija
04.00 Burni ponedjeljak, film
05.35 Kraj programa

07.00 - TV vodič
08.00 - Zemlja daleke prošlosti IV: Putovanje kroz Zemlju magle, animirani film
09.25 - Parlaonica
10.20 - Opera Box
10.50 - Biblija
11.00 - Virje: Misa, prijenos
12.00 - Ples sa zvijezdama (2.)
13.25 - Svemirski turisti, dokumentarni film
14.15 - Galactica 3., serija
15.05 - Uzmi ili ostavi, TV igra
15.40 - Konjički sport: Kasači - Mediteranski Kup, reportaža
16.00 - 40. Zlatna pirueta, prijenos
17.25 - Košarka, NLB liga: Cibona - Partizan, prijenos
19.20 - Magazin nogometne LP
19.55 - Statisti 1., hum serija
20.25 - Talijanska nogometna liga, 1. poluvrijeme
21.20 - Sportske vijesti
21.25 - Talijanska nogometna liga, 2. poluvrijeme
22.20 - T-Mobile CD LIVE

05.40 Big Brother, show
06.55 Lijepa žena, serija (R)
07.45 Blizanke, serija
08.10 Centar svijeta, humoristična serija
08.40 Vinx, crtana serija
09.05 SpužvaBob Skockani
09.50 Ulica Sezame
10.50 Bez tajni, film, triler
12.25 Skandal, film, drama
14.00 Vijesti uz ručak
14.05 Zvijezda padalica, igrani film, komedija
15.40 Apokalipsa sutra, film, znanstveno-fantastični/ akcijski (R)
17.15 Odred za čistoću, zabavna emisija
17.50 Ekkluziv, magazin
18.30 Vijesti
19.00 Salto, zabavna emisija
20.00 Big Brother, show
21.05 CSI, serija
21.55 Zlatovski krug, igrani film, komedija/drama
00.05 Big Brother, show
00.15 Kunolovac, kviz
02.15 Big Brother, show (R)

03.15 15 minuta, igrani film, kriminalistički (R)

PONEDJELJAK 12.11.2007.

06.50 - TV kalendar
09.15 - Ljubav u zaleđu, serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Vijesti iz kulture
10.11 - Modne ikone, dokumentarna serija
10.37 - Modne ikone, dokumentarna serija
11.03 - Treća dob, emisija za umirovljenike
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život
13.20 - Oprah Show
14.05 - Skica za portret
14.15 - Moja zemlja, moj dom - američki film
16.00 - Mir i dobro
16.35 - Hrvatska uživo
17.40 - Najslabija karika, kviz
18.35 - Ponos Ratkajevih, serija
19.30 - Dnevnik (T)
20.35 - Latinica, 1. dio
21.35 - Latinica, 2. dio
22.15 - Narodna medicina, dokumentarna serija
22.55 - Vijesti
23.07 - Vijesti iz kulture
23.15 - Na rubu znanosti
00.15 - Ally McBeal, serija
01.00 - CSI: Miami 5., serija
01.45 - Zovem se Earl, humoristična serija
02.10 - Film
03.45 - Latinica
05.10 - Anin dvostruki život
05.55 - Treća dob, emisija za umirovljenike

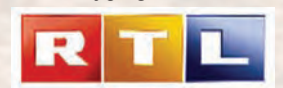

07.10 - Nove pustolovine: Lucky Luke, crtana serija
07.35 - Pucca, crtana serija
08.00 - Žutokljunac
08.55 - Pčelica Maja
09.20 - Nulti sat
09.45 - Mala škola novinarstva
10.00 - Kratki spoj
10.20 - Zaljubljene cure, serija za mlade
10.45 - Film
12.30 - Nove pustolovine: Lucky Luke, crtana serija
12.55 - Pucca, crtana serija
13.20 - Nulti sat
14.20 - Nove pustolovine: medvjedića Winnieja Pooha, crtana serija
14.45 - Nora fora, igra za djecu
15.15 - Vijesti na Drugom
15.24 - Vrijeme

15.30 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (1.)
15.40 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (2.)
15.50 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (3.)
16.00 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (4.)
16.15 - Ponos Ratkajevih, serija
17.10 - Film
18.45 - Prijatelji 2., hum. serija
19.15 - Ally McBeal, serija
20.05 - Zovem se Earl, serija
20.35 - Bitange i princeze 3.
21.20 - CSI: Miami 5., serija
22.10 - Vijesti na Drugom
22.25 - Ciklus filmova Nicolasa Cagea: Glasnici vjetra, američki film
00.40 - Sažeci španjolske i talijanske nogometne lige
01.15 - Pregled programa za utorak

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 IZBORI 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 Ja špijun, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Zločin u krvi, igrani film
21.45 Uvod u anatomiju, serija
22.40 Kućanice, serija
23.35 Vijesti
23.55 Seks i grad, serija
00.25 Will i Grace, serija
00.55 JAG, serija
01.45 Dva metra pod zemljom
02.40 Policijska priča, film
04.25 Kraj programa

05.10 Big Brother, show (R)
05.30 Everwood, serija (R)
06.20 Dexterov laboratorij
06.45 Jagodica Bobica

07.10 Fifi i cvjetno društvo
07.20 Montecristo, telenovela
08.10 Princ iz Bel- Aira, (R)
08.40 Puna kuća, serija (R)
09.05 Pod istim krovom, (R)
09.30 Bračne vode, serija (R)
09.55 Sudnica, show
10.25 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
10.55 Ekkluziv, magazin (R)
11.40 Vijesti
11.45 Zabranjena ljubav, (R)
12.15 Jednom lopov, serija
13.05 Everwood, serija
13.55 Magnum, akcijska serija
14.50 Cobra 11, serija
15.40 Princ iz Bel- Aira, serija
16.10 Puna kuća, serija
16.40 Pod istim krovom, serija
17.05 Sam svoj majstor, serija
17.30 Bračne vode, serija
18.00 Večera za 5, lifestyle emisija
18.30 Vijesti
18.55 Exploziv, magazin
19.05 K.T.2 - Pravda na zadatku, serija
19.30 Zabranjena ljubav
20.00 Big Brother, show
21.05 Park je moj, igrani film
21.45 Skrivena meta, kriminalistička serija
23.45 Vijesti
00.00 Big Brother, show
00.10 CSI, serija (R)
01.00 Kunolovac, kviz
03.00 Big Brother, show (R)
04.00 Zatvorski krug, film (R)

UTORAK 13.11.2007.

06.50 - TV kalendar
09.10 - 100% hrvatsko, emisija pod pokroviteljstvom
09.15 - Ljubav u zaleđu, serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Vijesti iz kulture
10.11 - Modne ikone, dokumentarna serija
10.37 - Modne ikone, dokumentarna serija
11.03 - Drugo mišljenje, znanstveno-obrazovna emisija
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život
13.20 - Oprah Show
14.05 - Skica za portret
14.15 - Bumbar ipak leti, film
15.50 - Znanstvene vijesti
16.00 - Alpe-Dunav-Jadran
16.35 - Hrvatska uživo
17.40 - Najslabija karika, kviz
18.35 - Ponos Ratkajevih, igrani film
19.30 - Dnevnik (T)
20.35 - Globalno sijelo
21.15 - Dobre namjere, serija
22.05 - Poslovni klub

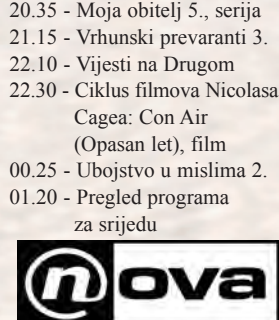
22.50 - Vijesti
23.02 - Vijesti iz kulture
23.10 - Direkt
23.45 - Ally McBeal, serija
00.30 - Vrhunski prevaranti 3.
01.20 - Ubojstvo u mislima 2.
02.15 - Zovem se Earl, serija
02.40 - Film
04.05 - Globalno sijelo
04.35 - Poslovni klub
05.10 - Anin dvostruki život
05.55 - Drugo mišljenje, znanstveno-obrazovna emisija

07.10 - Nove pustolovine: Lucky Luke, crtana serija
07.35 - Pucca, crtana serija
08.00 - Žutokljunac
08.55 - Pčelica Maja
09.20 - Nulti sat
09.45 - Abeceda EU: F
10.00 - Dom, grčki dok. film za mlade
10.20 - Zaljubljene cure, serija
10.45 - Zemlja daleke prošlosti 5: Tajanstveni otok, animirani film

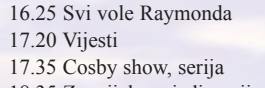
12.30 - Nove pustolovine: Lucky Luke, crtana serija
12.55 - Pucca, crtana serija
13.20 - Nulti sat
14.20 - Nove pustolovine: medvjedića Winnieja Pooha, crtana serija
14.45 - Zaljubljene cure, serija
15.15 - Vijesti na Drugom
15.30 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (1.)
15.40 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (2.)
15.50 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (3.)
16.00 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (4.)
16.15 - Ponos Ratkajevih, serija
17.10 - Film
18.45 - Prijatelji 2., serija
19.15 - Ally McBeal, serija
20.05 - Zovem se Earl, serija
20.35 - Moja obitelj 5., serija
21.15 - Vrhunski prevaranti 3.
22.10 - Vijesti na Drugom
22.30 - Ciklus filmova Nicolasa Cagea: Con Air (Opasan let), film

00.25 - Ubojstvo u mislima 2.
01.20 - Pregled programa za srijedu
06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda

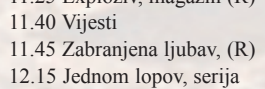
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.20 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 Iznadna odluka, film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Operacija Kajman, serija
20.45 Naša mala klinika, serija
21.45 George iz džungle, film
23.35 Vijesti
23.55 Seks i grad, serija
00.25 Will i Grace, serija
00.55 JAG, serija
01.45 Na rubu zakona, serija
02.35 Sjever, igrani film
04.05 Kraj programa

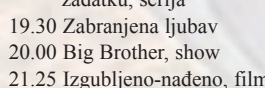
06.00 Everwood, serija (R)
06.50 Dexterov laboratorij
07.15 Jagodica Bobica
07.35 Fifi i cvjetno društvo
07.50 Montecristo, telenovela
08.40 Princ iz Bel-Aira, (R)
09.10 Puna kuća, serija (R)
09.35 Pod istim krovom, (R)
10.00 Bračne vode, serija (R)
10.25 Sudnica, show
10.55 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
11.25 Eksploziv, magazin (R)
11.40 Vijesti
11.45 Zabranjena ljubav, (R)
12.15 Jednom lopov, serija
13.05 Everwood, serija
13.55 Magnum, akcijska serija
14.50 Cobra 11, serija
15.40 Princ iz Bel-Aira, serija
16.10 Puna kuća, serija
16.40 Pod istim krovom, serija
17.05 Sam svoj majstor, serija
17.30 Bračne vode, serija
18.00 Večera za 5, lifestyle emisija
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.05 K.T.2 - Pravda na zadatku, serija
19.30 Zabranjena ljubav
20.00 Big Brother, show
21.25 Izgubljeno-nađeno, film, romantična komedija
23.10 Reži me, dramska serija
00.10 Vijesti
00.25 Big Brother, show

00.35 Kunolovac, kviz
02.35 Big Brother, show (R)
03.35 Skrivena meta, kriminalistička serija (R)
04.25 Park je moj, igrani film, akcijski (R)

07.10 - Nove pustolovine: Lucky Luke, crtana serija
07.35 - Pucca, crtana serija
08.00 - Žutokljunac
08.55 - Pčelica Maja
09.20 - Nulti sat
09.45 - Iznad crte
10.00 - Športerica
10.20 - Zaljubljene cure, serija
10.45 - Film
12.30 - Nove pustolovine: Lucky Luke, crtana serija
12.55 - Pucca, crtana serija
13.20 - Nulti sat
14.20 - Nove pustolovine: medvjedića Winnieja Pooha, crtana serija
14.45 - Nora fora, igra za djecu

06.00 Everwood, serija (R)
06.50 Dexterov laboratorij

07.15 Jagodica Bobica
07.35 Fifi i cvjetno društvo
07.50 Montecristo, telenovela
08.40 Princ iz Bel-Aira, (R)
09.10 Puna kuća, serija (R)
09.35 Pod istim krovom, (R)
10.00 Bračne vode, serija (R)
10.25 Sudnica, show
10.55 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
11.25 Eksploziv, magazin (R)
11.40 Vijesti
11.45 Zabranjena ljubav, (R)
12.15 Jednom lopov, serija
13.05 Everwood, serija
13.55 Magnum, akcijska serija
14.50 Cobra 11, serija
15.40 Princ iz Bel-Aira, serija
16.10 Puna kuća, serija
16.40 Pod istim krovom, serija
17.05 Sam svoj majstor, serija
17.30 Bračne vode, serija
18.00 Večera za 5, lifestyle emisija
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.05 K.T.2 - Pravda na zadatku, kriminalistička serija
19.30 Zabranjena ljubav
20.00 Big Brother, show
21.05 CSI: New York, kriminalistička serija
21.55 Zaboravljeni slučaj, serija
22.50 Reži me, dramska serija
23.50 Vijesti
00.05 Big Brother, show
00.15 Kunolovac, kviz
02.15 U paklu rata, ratna serija
03.05 Big Brother, show (R)
04.05 Izgubljeno-nađeno, film, romantična komedija (R)

**SRIJEDA
14.11.2007.**

09.15 - Ljubav u zaleđu, serija
10.00 - Vijesti
10.06 - Vijesti iz kulture
10.11 - Modne ikone, serija
10.37 - Modne ikone, serija
11.03 - Riječ i život, religijski program
12.00 - Dnevnik (T)
12.30 - Anin dvostruki život
13.20 - Oprah Show
14.05 - Reprizni program
14.25 - Karika koja nedostaje, američki film
16.00 - Eko zona
16.35 - Hrvatska uživo
17.30 - Najslabija karika, kviz
18.25 - Ponos Ratkajevih, serija
19.15 - LOTO 7/39
19.30 - Dnevnik (T)
20.35 - Piramida
21.45 - Luda kuća 3., TV serija
22.25 - Hrvatska kulturna baština
22.55 - Vijesti
23.07 - Vijesti iz kulture
23.15 - Drugi format
00.00 - Kulturni info
00.05 - Vrhunski prevaranti 3.
00.55 - Zovem se Earl, serija
01.20 - Moja obitelj 5., serija
01.50 - Oprah Show
02.35 - Prekid programa radi redovnog održavanja uređaja
04.40 - Eko zona
05.10 - Anin dvostruki život
05.55 - Riječ i život, religijski program

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

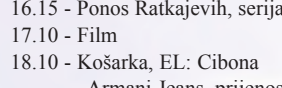
06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

15.15 - Vijesti na Drugom
15.30 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (1.)
15.40 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (2.)
15.50 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (3.)
16.00 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (4.)
16.15 - Ponos Ratkajevih, serija
17.10 - Film
18.10 - Košarka, EL: Cibona - Armani Jeans, prijenos
20.05 - Zovem se Earl, serija
20.35 - Moja obitelj 5., serija
21.15 - Vrhunski prevaranti 3.
22.10 - Vijesti na Drugom
22.30 - Ciklus filmova Nicolasa Cagea: Amos and Andrew, američki film
00.05 - Večer s Joolsom Hollandom 25. (2.)
01.05 - Pregled programa za četvrtak

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Prašćić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007 - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.25 Cosby show, serija
13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 87. policijska stanica: Led, igrani film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Cimmer fraj, serija
20.45 Večernja škola - EU
21.45 Lud, zbudjen, normalan
22.20 Pljačka stoljeća, film
00.30 Vijesti
00.50 Seks i grad, serija
01.20 Kod Ane, kulinarski show
02.00 Besmrtna ljubav, film
03.55 Kraj programa

07.15 Jagodica Bobica
07.35 Fifi i cvjetno društvo
07.50 Montecristo, telenovela
08.40 Princ iz Bel-Aira, (R)
09.10 Puna kuća, serija (R)
09.35 Pod istim krovom, (R)
10.00 Bračne vode, serija (R)
10.25 Sudnica, show
10.55 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
11.25 Eksploziv, magazin (R)
11.40 Vijesti
11.45 Zabranjena ljubav, (R)
12.15 Jednom lopov, serija
13.05 Everwood, serija
13.55 Magnum, akcijska serija
14.50 Cobra 11, serija
15.40 Princ iz Bel-Aira, serija
16.10 Puna kuća, serija
16.40 Pod istim krovom, serija
17.05 Sam svoj majstor, serija
17.30 Bračne vode, serija
18.00 Večera za 5, lifestyle emisija
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.05 K.T.2 - Pravda na zadatku, kriminalistička serija
19.30 Zabranjena ljubav
20.00 Big Brother, show
21.05 CSI: New York, kriminalistička serija
21.55 Zaboravljeni slučaj, serija
22.50 Reži me, dramska serija
23.50 Vijesti
00.05 Big Brother, show
00.15 Kunolovac, kviz
02.15 U paklu rata,

00.30 - Film
02.15 - Lovci na natprirodno 2., serija
03.00 - Modne ikone, serija
03.30 - Lovište br. 25, dok.film
04.00 - Pola ure kulture
04.25 - Brisani prostor
05.10 - Anin dvostruki život
05.55 - Trenutak spoznaje, znanstveno-obrazovna emisija

07.10 - Nove pustolovine: Lucky Luke, crtana serija
07.35 - Pucca, crtana serija
08.00 - Žutokljunac
08.55 - Pčelica Maja
09.20 - Nulti sat
09.45 - Pročitani (.)
10.00 - Kokice
10.20 - Zaljubljeni cure, serija
10.45 - Film
12.30 - Nove pustolovine: Lucky Luke, crtana serija
12.55 - Pucca, crtana serija
13.20 - Nulti sat
14.20 - Nove pustolovine: medvjedića Winnieja Pooha, crtana serija
14.45 - Nora fora, igra za djecu
15.15 - Vijesti na Drugom
15.30 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (1.)
15.40 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (2.)
15.50 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (3.)
16.00 - Izbori 2007. - predstavljanje političkih programa (4.)
16.15 - Ponos Ratkajevih, serija
17.10 - Izbori 2007.: Sučeljavanje predstavnika nositelja listi 6. izborne jedinice
18.45 - Prijatelji 2., serija
19.15 - Ally McBeal, serija
20.05 - Film
22.05 - Vijesti na Drugom
22.25 - Ciklus filmova Nicolasa Cagea: Honeymoon in Vegas (Medeni mjesec u Vegasu), film
00.00 - Lovci na natprirodno 2., serija
00.45 - Pregled programa za petak

06.10 Šaljivi kućni video
06.35 Svi vole Raymonda
07.00 Medvjedići dobra srca
07.50 Pepa Praščić
08.10 Traktor Tom
08.35 Izbori 2007. - Predstavljanje kandidata
09.00 Nova lova, TV igra
11.00 Šaljivi kućni video
11.25 Obiteljske veze, serija
12.20 Cosby show, serija

13.20 Vijesti
13.35 Zauvijek susjedi, serija
14.10 Pljačka stoljeća, film
16.00 Svijet prema Jimu, serija
16.25 Svi vole Raymonda
17.20 Vijesti
17.35 Cosby show, serija
18.35 Zauvijek susjedi, serija
19.15 Dnevnik Nove TV
19.50 10 do 8, informativna emisija
20.00 Istraga, magazin
21.40 Provjereno, informativni magazin
22.35 Ostati živ, igrana serija
23.35 Vijesti
23.55 Seks i grad, serija
00.25 Automotiv, auto moto magazin
00.55 Novac, business magazin
01.20 Istraga, magazin
02.45 Provjereno, informativni magazin
03.35 Coronado, igrani film
05.05 Kraj programa

05.45 Big Brother, show
06.00 Everwood, serija (R)
06.50 Dexterov laboratorij
07.15 Jagodica Bobica
07.35 Fifi i cvjetno društvo
07.50 Montecristo, telenovela
08.40 Princ iz Bel- Aira, (R)
09.10 Puna kuća, serija (R)
09.35 Pod istim krovom, (R)
10.00 Bračne vode, serija (R)
10.25 Sudnica, show
10.55 Večera za 5, lifestyle emisija (R)
11.25 Eksploziv, magazin (R)
11.40 Vijesti
11.45 Zabranjena ljubav, (R)
12.15 Jednom lopov, serija
13.05 Everwood, serija
13.55 Magnum, akcijska serija
14.50 Cobra 11, serija
15.40 Princ iz Bel- Aira, serija
16.10 Puna kuća, serija
16.40 Pod istim krovom, serija
17.05 Sam svoj majstor, serija
17.30 Bračne vode, serija
18.00 Večera za 5, lifestyle emisija
18.30 Vijesti
18.55 Eksploziv, magazin
19.05 K.T.2 – Pravda na zadatku, kriminalistička serija
19.30 Zabranjena ljubav
20.00 Big Brother, show
21.05 Prva žrtva, film, triler
22.50 Reži me, dramska serija
23.50 Vijesti,
00.05 Big Brother, show
00.15 CSI: New York, serija (R)
01.05 Kunolovac, kviz
03.05 Big Brother, show (R)
04.00 Reži me, dramska serija (dvije epizode) (R)

ZVUCI BAČKE RAVNICE

Emisija na hrvatskom jeziku »Zvuci bačke ravnice« emitira se četvrtkom u 19 sati, na valovima Radio Bačke (99,1 MHz).

GLAS DOMOVINE

Emisija o hrvatskim manjinama i iseljeništvu »Glas domovine«, emitira se petkom na programu HRT1, u terminu od 11 i 30 sati.

HRVATSKA KRONIKA

Program o hrvatskoj nacionalnoj manjini u Mađarskoj na hrvatskom jeziku uz mađarski prijevod emitira se srijedom s početkom u 12 i 30 sati na programu MTV 1.

PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU RADIO SUBOTICE

PROGRAMSKA SHEMA ZA RADNE DANE:

18,00 – 19,00

- Najava programa
- Večernji dnevnik
- 'Bolja Srbija'
- Agencijske vijesti iz zemlje
- Agencijske vijesti iz RH
- Kronologija
- Jezični savjetnik 'Govorimo hrvatski'

19,00 – 19,30

- Poetski predah
- 'Popularne melodije' – zabavna glazba (ponedjeljkom)
- 'Na valovima hrvatske glazbene tradicije' – narodna glazba (utorkom)
- 'Veliki majstori glazbe' – ozbiljna glazba (srijedom)
- 'Rock vremeplov' (četvrtkom)
- 'Minute za jazz' (petkom)

19,30 – 20,00

- 'Europa danas i sutra' – magazina Radija Deutsche Welle (ponedjeljkom)
- 'Kulturna povijest' (utorkom)
- 'Putokazi' (srijedom)
- 'Iz hrvatske književne baštine' (četvrtkom)
- 'Tjedni vodič' (petkom)

20,00 – 20,30

- 'Aktualije' (ponedjeljkom)
- 'Gospodarski magazin' (utorkom)
- 'Otvoreni studio' (srijedom)
- 'Kultur cafe' – magazin Radija Deutsche Welle (četvrtkom)
- 'U društvu s mladima' (petkom)

20,30 – 21,00

- Narodna glazba, izvanredne emisije (specijali, reportaže)
- Blic vijesti i odjava programa

PROGRAMSKA SHEMA ZA DANE VIKENDA:

Subota

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana, Kronologija, zabavna glazba
- 19,00 'Vjerska emisija', duhovna glazba
- 20,00 'Razgovor s povodom', narodna glazba
- 20,55 Odjava programa

Nedjelja

- 18,00 Najava programa, Vijesti dana
- 18,10 'Nedjeljni mozaik' (Kronologija, 'Čovjekov svijet' – magazin Radija Deutsche Welle, moda)
- 19,30 'Priča za laku noć' – dječja emisija
- 20,00 'Ljudi nizine'
- 20,30 Narodna glazba
- 20,55 Odjava programa

Mali oglasi

Prodajem električni šporet »Sloboda« malo korišten.

Tel: 024/ 562 – 700 zvati u večernjim satima.

Potrebna na poklon bolje očuvana flauta. Jasmina 021/ 496 – 014

Prodajem šarplanince, štenad šampionskog podrijetla i odrasle ženke i mužjake izuzetnog eksterijera i karaktera. Tijekom cijele godine prodajem, Karan. Tel: 025/ 830 – 475 i 063/ 717 – 4888.

Prodajem opremu za proizvodnju kvalitetnih kozmetičkih krema.

Povoljno za manji biznis.

Tel: 021/ 632 – 3792

Izdajem namještenu sobu na Radijalcu učeni/ku ili studentici/u, sa CG, upotrebom kuhinje i kupatila, za nepušače.

Tel: 024/ 558 – 227 ili 063/ 597 – 021

Prodajem sliku »Krizanteme sa svijećom« 1990. autora Stipana Šabića (1928.-2003.), tehnika suhi pastel, dimenzije 67 x 47 cm, uokvirena 85 x 65 cm.

Molimo javiti se na telefon 024/ 550 – 163.

Prodajem veliku dvosobnu kuću u Đurđinu, Matka Vukovića 20. s nusprostorijom, uz asfaltiranu cestu, na čošku. Čisto vlasništvo. Legalizirana gradnja.

Pitati na telefon 064/ 239 – 0122,

Tomica Crnković.

Prodajem staru kuću za rušenje, MZ »Novo selo«. Plac 340 m².

Tel. 024/ 532 – 505.

Ing. elektrotehnike daje sate fizike i matematike učenicima osnovnih i srednjih škola. Telefoni: 064/ 292 – 1043 ili 024/ 524 – 701

Prodajem tri lanca zemlje prve klase, u Šandorskom ataru kod »Agrokombinata«.

Tel.: 024/ 522 – 677

Besplatni mali oglasi uz kupon iz »Hrvatske riječi«

Štovani čitatelji našeg i vašeg tjednika,

I dalje nastavljamo s objavljivanjem rubrike malih oglasa u kojoj ćete moći objavljivati sve ono što želite prodati, mijenjati, kupiti ili darovati. Jedini uvjet za objavu vašeg malog oglasa je priloženi kupon koji ćemo objavljivati u svakom broju »Hrvatske riječi«.

Duljina malog oglasa ne smije prelaziti više od 30 riječi.

Uredništvo

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađordev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PODUZEĆE

"URNA"

A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

**PODUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PRIJEVOZ I CEREMONIJAL
POKOPA**

Tel.: 024-558-011

Cvjećara:
Tel.: 024/557-130

Subotica-trans

SUBOTICA-TRANS obavljaštava cijenjene putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica – Zagreb,

važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno

- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)

- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobusnoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332 din., a u jednom smjeru 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA IZRAVNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA SMJERA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

Pretplatite se!

TUZEMSTVO

☐ 6 mjeseci = 800 dinara

☐ 1 godina = 1.500 dinara

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam stiže "Hrvatska riječ" svakog tjedna.

INOZEMSTVO

☐ 1 godina = 70 EUR.

SWIFT: VBUBRS 22
VOJVOĐANSKA BANKA
AD MS FIL. SUBOTICA
IBAN: RS35355000000200292421
NIU Hrvatska riječ,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

HRVATSKARIJEČ

Ime i prezime: _____

Ulica i broj: _____

Mjesto i zemlja: _____

Telefon i e-mail: _____

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:
NIU "Hrvatska riječ", Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

Subotica
Odlazi kazalište